

Laura Lantto

UUDEN OULUN KIRJASTOJEN TILASTOVERTAILUA

UUDEN OULUN KIRJASTOJEN TILASTOVERTAILUA

Laura Lantto
Opinnäytetyö
Kevät 2012
Kirjasto- ja tietopalvelun
koulutusohjelma
Oulunseudun ammattikorkeakoulu

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 KOKOELMIEN ARVIOINTI	8
2.1 PARKKI-hanke	9
2.2 Joensuun seutukirjastojen kokoelmien arviointiraportti	11
3 YLEISTEN KIRJASTOJEN LAATUSUOSITUS	16
4 UUDEN OULUN KIRJASTOT	18
5 TUTKIMUSKYSYMYKSET JA - MENETELMÄT	19
6 KIRJASTOJEN TILASTOT	21
6.1 Pääluokka 2 Uskonto	21
6.2 Pääluokka 3 Yhteiskunta	39
6.3 Pääluokka 4 Maantiede, matkat ja kansantiede	59
6.4 Pääluokka 6 Tekniikka, teollisuus, käsityö, maa- ja metsätalous, kotitalous, liiketalous ja liikenne	79
7 JOHTOPÄÄTÖKSET	100
8 POHDINTA	104
LÄHTEET	106
LIITTEET	108

TIIVISTELMÄ

Oulun seudun ammattikorkeakoulu
Kirjasto- ja tietopalvelu

Tekijä: Laura Lantto

Opinnäytetyön nimi: Uuden Oulun kirjastojen tilastovertailua

Työn ohjaaja: Pirjo Tuomi

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2013   Sivumäärä: 107 + 1

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia kymmenen uuden Oulun kirjaston tilastoja. Tutkittavat kirjastot olivat Karjasillan, Koskelan, Maikkulan, Puolivälinkankaan, Tuiran, Kaakkurin, Yli-Kiimingin, Haukiputaan, Oulunsalon ja Kiimingin kirjastot. Työn tilaajana toimi Oulun kaupunginkirjasto. Tilastoja tutkittiin vuosilta 2008, 2010 ja 2012 ja ne saatiin Oulun kaupunginkirjaston käyttämästä PallasPro -kirjastojärjestelmän tilasto-ohjelmasta.

Tilastoja tutkittaessa keskityttiin erityisesti lainausten määrään, lainauskiertoon sekä poistojen määrään. Tilastojen tutkiminen kohdistui aikuisten aineistoon ja tietokirjaluokkiin 2, 3, 4 ja 6. Tilastojen tutkiminen auttaa kirjastoja kokoelmien arvioinnissa ja niiden kehittämisessä. Tilastoista saa puolueetonta tietoa kokoelmista.

Raportissa käsitellään kokoelmatyötä ja kerrotaan kahden esimerkitapauksen avulla kokoelmien arvioinnista käytännössä. Lisäksi kerrotaan *Yleisten kirjastojen laatusuosituksesta*, tilaajasta ja esitellään tilastoista saadut tulokset.

Tilastoista erottuvat selkeästi kirjastot, joiden kokoelmaa käytetään paljon ja toisaalta kirjastot, joiden kokoelmia käytetään vähemmän. Niiden kirjastojen kokoelmiin, joiden lainaus ja lainauskierto ovat pieniä, tulisi panostaa kokoelmien kehittämiseksi paremmiksi ja houkuttelevimmiksi.

Asiasanat: yleiset kirjastot, kokoelmat, kokoelmatyö, tilastot

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Library and information services

Author: Laura Lantto

Title of thesis: Uuden Oulun kirjastojen tilastovertailua

Supervisor: Pirjo Tuomi

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2013

Number of pages: 107 + 1

The purpose of this thesis was to examine and compare the statistics of ten libraries of the new Oulu. These libraries were the ones of Karjasilta, Koskela, Maikkula, Puolivälinkangas, Tuira, Kaakkuri, Yli-Kiiminki, Haukipudas, Oulunsalo and Kiiminki. The initiator of this thesis was the Oulu City Library, which also provided the statistics for this examination. Data was available from the years 2008, 2010 and 2012 and was collected by the help of the PallasPro library system.

Non-fiction reading material for adults, especially non-fiction classes 2, 3, 4 and 6, were the focus of this thesis. The number of loans, lending circulation and the number of disposals were hereby of particular interest. The outcomes of this examination contribute to evaluate existing book collections and how to improve them in future effectively.

Thereby, the importance of collection development is discussed. Furthermore, opportunities for the establishment of collection development are elaborated by the help of two practical example cases. In the report there is information about the *Quality Recommendation for Public Libraries* and the initiator. An extensive analysis of the statistics is also included in the report.

In the report the reasons of collection development are discussed and the practice of collection development is introduced with two example cases. In the report there is also knowledge about the quality recommendation for public libraries and the commissioner. The results of the statistics are also discussed.

The statistics indicate clearly the libraries, in which book collections are more frequently used, and highlight differences to libraries, in which book collections are used less. Possible ways for improvements are indicated, for example if certain collections acquire only a small number of loans and lending circulations they should be invested in to improve them and make them more attractive.

Keywords: public libraries, collection, collection development, statistics

1 JOHDANTO

Vuoden 2013 alussa Oulun, Kiimingin, Haukiputaan, Oulunsalon ja Yli-lin kunnat liittyivät monikuntaliitoksessa yhteen ja muodostivat uuden Oulun. (Oulun kaupunki 2012d, hakupäivä 5.11.2012). Opinnäytetyössäni tutkin kymmenen uuden Oulun kirjaston tilastoja ja vertailin niitä keskenään. Tutkittavat kohteet olivat Karjasillan, Koskelan, Maikkulan, Puolivälinkankaan, Tuiran, Kaakkurin, Yli-Kiimingin, Haukiputaan, Oulunsalon ja Kiimingin kirjastot. Haukiputaan, Oulunsalon ja Kiimingin kirjastot toimivat vuoteen 2012 asti itsenäisesti, muut mainituista kirjastoista olivat Oulun lähikirjastoja.

Tutkimukseni kohdistui erityisesti lainausten määrään, lainauskiertoon sekä poistojen määrään. Tutkimuksessani keskityin aikuisten aineistoon ja tietokirjaluokkiin 2, 3, 4 ja 6. Luokasta 2 löytyvät uskontoon liittyvät teokset ja luokasta 3 yhteiskunnallinen kirjallisuus. Luokkaan 4 kuuluvat maantieteen, matkojen sekä kansantieteen teokset. Luokan 6 kirjallisuus käsittelee tekniikkaa, teollisuutta, käsityötä, maa- ja metsätaloutta, liiketaloutta sekä liikennettä. Tutkitut kirjastot, tietokirjaluokat ja tutkimusnäkökulmat valittiin tilaajan pyynnöstä.

Luvussa 2 käsitellään kokoelmien arviointia ja kahta suomalaista arviointiprojektia. Tärkeimpinä lähteitä työssäni olivat Raine Wilénin ja Terttu Kortelaisen *Kirjastokokoelmien kehittämisen ja arvioinnin perusteet : teoria, menetelmät, käytäntö*, Terttu Kortelaisen *Kirjastojen arviointi ja osaamisen jakaminen seutuyhteistyönä : pohjoisten kirjastojen arviointi ja kehittämisprojekti Parkki* sekä *Joensuun seutukirjastojen kokoelmien arviointiraportti*.

Luvussa 3 käsitellään *Yleisten kirjastojen laatusuositusta*, joka toimii apuna kirjastojen itsearvioinnissa. Julkaisu sisältää kirjastotoimen laatusuosituksen johon sisältyy erilaisia laatukuvauksia ja laadunhallintasuosituksia. Luvussa 4 esittelen tutkittavia kirjastoja ja uuden Oulun kirjastoja yleensä. Tutkimuskysymyksiä ja -menetelmiä käsitellen luvussa 5.

Luvussa 6 kerron tuloksista joita tilastoista saatiin. Eri luokista mainitaan kirjastot, joissa oli suurimmat ja pienimmät lainausmäärät sekä lainauskierrot. Lainauskierto on tunnusluku, jolla kuvataan niteiden kiertonopeutta (Juvonen 2011, 12). Kirjastot, joissa on tehty eniten poistoja eri luokissa, mainitaan myös.

Tarkoitukseni oli antaa tilaajalle eli Oulun kaupunginkirjastolle tilastotietoja, joiden pohjalta itse kokoelmien kehittäminen voisi alkaa. Tilastoista voi käydä ilmi kokoelmien puutteita, joihin pitäisi puuttua tai hyvin hoidettuja kokoelman osia, joista olisi hyötyä muille.

Kokoelmien kehittäminen kuntaliitoksien jälkeen on hyvin tärkeää, koska myös kirjastoilta vaaditaan säästöjä. Kirjastojen välisen yhteistyön avulla hankinnoissa voidaan säästää, kun asiakkailta on käytössään muiden kirjastojen kokoelmissa olevia aineistoja. Tällöin kaikkiin kirjastopisteisiin ei tarvitse hankkia kaikkia kirjoja, vaan riittää jos jotakin nidettä on muutamassa tai vain yhdessä lähikirjastossa. Kirjastojen yhdistyminen mahdollistaa asiakkaalle suuremman kokoelman josta lainata. Oulun kaupunginkirjaston asiakkaat voivat tällä hetkellä valita haluamaansa aineistoa 22 kirjaston kokoelmista.

2 KOKOELMIEN ARVIOINTI

Raine Wilénin (2007, 102) mukaan kokoelman arvioinnin avulla pyritään varmistamaan siitä, että kokoelma täyttää sille asetetut tavoitteet ja palvelee käyttäjiä. Wilén esittää kahdeksan kokoelmien arvioinnin yleistä syytä ja tarkoitusta:

1. Kokoelman laajuuden, iän, syvyyden ja hyödyllisyyden parempi ymmärtämys.
2. Kokoelman riittävyden, tarkoituksenmukaisuuden ja laadun määrittelemine.
3. Kokoelmassa olevien ”vääristymien” ja vinoutumien oikaiseminen ja parannusehdotusten löytäminen näille.
4. Kokoelmien kyky nykyisten ja tulevien käyttäjien tiedontarpeiden täyttämässä (aktuaaliset ja potentiaaliset tarpeet).
5. Valintaprosessiin väistämättä liittyvän subjektiivisuuden vähentäminen.
6. Kokoelman erityisvahvuuksien ja heikkouksien esiintuominen ja todentaminen.
7. Kokoelman karsimisen, kokoelmayhteistyön, inventoinnin ja kontrolloimisen tarpeen tarkistaminen ja erityistarpeiden ja prioriteettien vahvistaminen.
8. Tilakysymysten ja kaksoiskappaleisiin liittyvien ongelmien ratkaiseminen. (2007, 112.)

Kirjastojen keräämien tilastojen avulla voidaan tutkia kokoelmaa monesta näkökulmasta. Tilastoista käy ilmi muun muassa kokoelman ikä, sen käyttöaste, suosituimmat niteet, eri luokkien koot ja niin edelleen. Näiden objektiivisten tietojen pohjalta on helpompi arvioida kokoelmaa ja saada siitä jonkinlainen kokonaiskuva.

Kokoelmien arvioinnissa voidaan käyttää hyväksi erilaisia suosituksia. Laatusuosituksista käytetään suuntaa antavana apuna, jonka avulla nähdään poikkeavatko jonkin kirjaston tiedot täysin suosituksesta vai ovatko ne lähellä sitä. Esimerkkeinä erilaisista kokoelman arviointiprojekteista olen kertonut laajemmin PARKKI-hankkeesta ja Joensuun seutukirjastojen kokoelmien arvioinnista alaluissa 2.1 ja 2.2.

2.1 PARKKI-hanke

PARKKI (Pohjoisten kirjastojen arviointi ja kehittäminen) sai alkunsa vuonna 2000 opetusministeriön rahoituksen avulla. Hanke kesti kolme vuotta, joiden aikana aloitettiin arviointiyhteistyö Pohjois-Suomen yleisten kirjastojen välillä sekä kehitettiin menetelmiä kirjastojen toiminnan arvioimiseksi ja kehittämiseksi. Hankkeessa oli mukana kolme kirjastojen työntekijöistä koostuvaa työryhmää. (Kortelainen 2003, 9,16.)

Oulun alueelta hankkeessa olivat mukana Oulun kaupunginkirjasto-
maakuntakirjasto sekä Hailuodon, Haukiputaan, Kempeleen, Kiimingin, Limin-
gan, Muhoksen ja Oulunsalon kirjastot. Rovaniemeltä hankkeeseen osallistuivat
Rovaniemen kaupunginkirjasto - Lapin maakuntakirjasto, Rovaniemen
ammattikorkeakoulun kirjasto, Lapin yliopiston kirjasto ja Rovaniemen
maalaiskunnan kirjasto. Kemin seudulta olivat osallisena Kemin kaupunginkir-
jasto sekä Keminmaan ja Tervolan kunnankirjastot. Oulun yliopiston
informaatiotutkimuksen laitos vastasi projektiin kuuluneesta koulutuksesta ja
menetelmätuesta. (Kortelainen 2003, 16.)

Työryhmissä arvioinnin kohteena olivat vuorovuosina kokoelmat, asiakasryhmät
ja kirjastotyö. Työryhmiä oli kolme: Rovaniemen, Oulun ja Kemin seutujen
työryhmät. Hankkeen aikana käytettiin rotaatiota eli arvioinnista saadut
kokemukset siirrettiin ryhmälle, joka seuraavaksi jatkoi arviointia samasta
aihepiiristä. (Kortelainen 2003, 16–17.)

Kokoelmapolitiikan osalta raporttiin tehtiin osio, jossa kerrottiin kokoelmapoliti-
kan tavoitteet, kehittämistarpeet ja mittarit:

1 Aikuisten kaunokirjallisuuden aseman turvaaminen

- kaunokirjallisuus on keskeinen osa kirjaston kokoelmaa: yleinen kirjasto tarjoaa kaunokirjallisuuden kautta mahdollisuuden luoda ja säilyttää yhteys ihmiskunnan kulttuuriseen perintöön
- mittari: tavoitteena on, että aikuisten kaunokirjallisuuden hankinta on vähintään 30 % kirjallisuuden koko hankinnasta.

2 Kokoelman uusiutumisen huolehtiminen

- poistojen kohdentaminen oleellista, ajallinen edustavuus huomioitava
- mittari: poistot ja hankinta mahdollisimman lähellä toisiaan

3 Kotimaisen ja paikallisen kulttuurin vaaliminen

- mittari: kotimaisen kirjallisuuden hankinnan seuranta vuositasolla: seurannan helpottamiseksi sovitaan yhteinen merkitsemistapa kirjastojärjestelmään
- prosenttimäärä voidaan sopia tapauskohtaisesti
- paikallisen aineiston osalta kattavuus 100 %

4 Vaihtoehtojen tarjoaminen

- huomioidaan eri kielialueet: kirjastojen kesken voidaan sopia painopistealueita
- mittari: oma seuranta
- huomioidaan pienkustantajien tuotanto
- mittari: oma seuranta

5 Palvelunäkökulma

- uutuusaineiston lainauskuntoon saattaminen
- mittari: arvioidaan uuden aineiston luettelointiin ym. käsittelyyn kuluva aika
- varausjonot
- mittari: seurataan aineiston varausjonojen pituutta
- lainauslukujen ja kiertonopeuden seuraaminen
- mittari: valtakunnalliset keskiarvot

6 Kokoelman varastointi

- kirjastojen välinen yhteistyö päällekkäisyyksien välttämiseksi

7 Kaunokirjallisuuden sisällöntuntemuksen lisääminen

- koulutus: kirjavinkkaus, näyttelyt
- (Kortelainen 2003, 64.)

Yllä olevat kohdat pätevät myös tietokirjallisuuteen. Tietokirjallisuudenkin kohdalla on hyvä tarkkailla uusiutuuko kokoelma tarpeeksi, onko tarjolla tarpeeksi kotimaista aineistoa, onko aineistoa muilla kielillä kuin suomeksi ja niin edel-

leen. Tietokirjallisuuden sisällöntuntemus on myös tärkeää, koska aineistoa on niin paljon.

2.2 Joensuun seutukirjastojen kokoelmien arviointiraportti

Vuonna 2011 valmistui Joensuun seutukirjastojen kokoelmien arviointiraportti, jossa käsiteltiin seutukirjaston ensimmäistä kokoelmien arviointia. Arvioitava olivat Joensuun kaikkien kirjastojen ja osastojen kokoelmat, mutta eivät laitoskirjastoja eivätkä kirjastoautoja. Aineistoista mukana olivat aikuisten ja lasten kirjat, elokuvat, äänikirjat, musiikkiäänitteet ja kielikurssit. (Joensuun seutukirjasto 2011, hakupäivä 10.12.2012.)

Joensuun kirjastojen kokoelmia kartoitettiin käyttämällä vuosien 2008 ja 2009 kokoelma-, hankinta-, poisto- ja lainaustilastoja määrällisenä aineistona. Kokoelmien ikää tutkittiin nimekkeiden julkaisuvuosien perusteella. (Sama.)

Käytännön työn ja arvioinnin avulla saatiin tietoa siitä, minkälaisia kokoelmia tarvitaan Joensuun kirjastojen yhteiskäyttöön ja paikallisesti erikokoisiin kirjastoihin. Yhteisiä kokoelmia tulisi käyttää mahdollisimman tehokkaasti ja supistuvia hankintamäärärahoja tarkoituksenmukaisesti. Kirjaston kokoelman tulisi vastata oman alueensa ja asiakkaidensa erityistarpeita. Kirjastojen painottaessa kokoelmiaan eri tavoin ne myös tukevat toisiaan. (Sama.)

Arvioinnin aikana huomattiin, että kokoelmat ovat suhteellisesti liian suuria, eivätkä ne uusiudu tarpeeksi. Tämän seurauksena lainaus ei kasva ja kierto on heikkoa paikoitellen. Etenkin aikuisten tietokirjojen karsintaa tulisi raportin mukaan lisätä. Liian suurten kokoelmien takia tilat ja hyllyt ovat paikoin liian ah-
taita, mikä vähentää kirjaston tilojen viihtyisyyttä ja estää toiminnan monimuotoisuutta. (Sama.)

Joensuussa huomattiin tilastoista se, että yleensä, jos jokin kokoelma on suuri, on myös sen lainaus ja kierto suuri. Toisaalta pienen kokoelman lainaus ja kierto ovat pieniä. (Sama.)

Joensuun arviointiraportin yhteenveto luokittain

Joensuun seutukirjastojen kokoelmien arviointiraportista on myös tarkat kuvaukset eri tietokirjaluokkien kierrosta. Seuraavat tiedot eri tietokirjaluokista ovat Joensuun arviointiraportista.

Pääluokka 2 Uskonto

Raportin mukaan pääluokan 2 teoksista nykyaikana eniten lainaajia kiinnostavat luokkaan 29 (mytologia ja maailmanuskonnot) sijoittuvat teokset. Arviointiraportissa mainitaan myös, että new age ja itämaiset uskonnot ovat muodissa. Tälle aineistolle on liian vähän hyllytilaa ja niteitä joudutaan poistamaan tilanpuutteen vuoksi. Luokka 20 (yleinen uskontotiede), jossa on myös oppikirjoja, on pääluokan 2 toiseksi suosituin luokka. Hyvin kiertävät myös luokkien 23 (dogmatiikka, kristillinen etiikka), 25 (käytännöllinen teologia) ja 21 (uskonnonfilosofia) kirjat. Luokat 22 (Raamattu, raamatuntutkimus), 24 (kristillinen hartauskirjallisuus) ja 26 (kristillinen lähetystyö) ovat pääluokan 2 huonoiten kiertävät luokat.

Pääluokka 3 Yhteiskunta

Opiskelijat ja tutkijat käyttävät paljon Joensuun kirjastoja, joten luokkien 30 ja 31 (tutkimusmenetelmät) kirjat ovat kysytyjä. Pääluokassa kolme vähiten lainattua on luokkaan 34 (aluesuunnittelu, aluepolitiikka) kuuluvat teokset. Raportin tekijät pitivät hieman yllättävänä, että luokan 30 (yleinen yhteiskuntatiede) kierto on suurempi kuin luokan 38 (kasvatus, opetus, kasvatustiede). Tosin luokassa 30 on tutkimusmenetelmäkirjallisuutta, jota ei ole juuri koskaan paikalla. Luokasta 30 löytyvä sosiologia, varsinkin elämäntapasosiologia on suosittua lainattavaa ja ns. ”tavallisen kansan” kirjallisuutta luokasta löytyy myös: käytösoppaat ja järjestötoiminta. Luokan 31 (tilastotiede) kierto on sekin suurempi kuin luokan 38; syynä luultavasti tutkimusmenetelmäkirjallisuus, jota tosin löytyy myös luokasta 38.3.

Luokan 32 (valtio-oppi, politiikka) pienehkö kierto ei tullut yllätyksenä raportin tekijöille. Tekijät arvelivat valtio-opin ja politiikan kiertävän vähän ja siirtolais- ja

naisasioita käsittelevien teosten kiertävän hyvin. Valtiofilosofia (luokka 32) ei heidän mielestään vanhene, kun taas luokassa 32.5 (kansainvälinen politiikka) saattaisi olla enemmän vanhentunutta aineistoa.

Lakikirjojen hankintaa on yritetty vähentää Joensuussa, mutta niiden hyvä kierto oli arviointiraportin tekijöistä yllättävää. Lakikirjojen ongelma on, että monista tulee uusi painos lähes joka vuosi. Uusissa painoksissa muutokset saattavat olla vähäisiäkin. Ilman asiantuntemusta on vaikea tietää, mitkä kirjat ovat parhaita, koska samasta asiasta tulee kirjoja monelta kustantajalta. Päätöksen apuna voidaan kuitenkin käyttää edellisten painosten lainauslukuja. Sosiaalipolitiikassa (luokka 37) on yritetty satsata vanhuksia, vammaisia, lapsia ja perheongelmia käsitteleviin teoksiin. Raportin tekijöiden mukaan luokan 37 kierto oli luultua pienempi. Syyksi he epäilivät lukuisia ohuita ilmaisjulkaisuja, jotka laskevat luokan lainauslukuja.

Kasvatustieteeseen (luokka 38) on aina satsattu Joensuussa, koska sitä opiskelee ainakin sivuaineena niin moni opiskelija. Luokan 35 (hallinto) kirjat kiertävät paremmin kuin raportin tekijät olivat olettaneet.

Pääluokka 4 Maantiede, matkat, kansantiede

Matkaoppaita ja matkakirjoja lainataan paljon kirjastoista eli niillä on ”suuri kierto”. Niissä oleva tieto vanhenee nopeasti. Arviointiraportissa päädytäänkin siihen, että niitä pitäisi hankkia kappalemääräisesti enemmän.

Maantieteessä luokan 45 (Brittein saaret) kierto on koko tietokirjakokoelman toiseksi suurin. Todella hyvin kiertävät myös luokkien 44 (Keski-Eurooppa) ja 46 (Etelä-Eurooppa) kirjat. Huonoin kierto on luokilla 49 (kansantiede, kulttuuriantropologia) ja 42 (Suomi).

Asiakkailta on tullut palautetta siitä, että kirjastosta löytyy vain matkaoppaita. Etenkin koululaiset tarvitsevat toisenlaista maantieteellistä tietoa ja sarjakirjoissa (luokka 40) on aina yhdestä maasta tietoa hyvin vähän. Luokkaan ei il-

mesty suomeksi juuri muuta kuin matkaoppaita. Raportin tekijöiden mielestä matkakertomuksia ja suomenkielisiä matkaoppaita saisi olla ehkä enemmän.

Luokan 49 (kansatiede, kulttuuriantropologia) kierto on pieni, mutta aineisto on raportin tekijöiden mukaan arvokasta eikä vanhene. Heidän mukaansa luokan 49 kirjoja tullaan lainaamaan vielä pitkään. Luokassa on paljon kirjoja, joita lainataan vain tiettyyn vuodenaikaan esimerkiksi jouluna. Raportin tekijöiden mukaan tästä luokasta on vaikeaa tehdä poistoja.

Pääluokka 6 Tekniikka, teollisuus, käsityö, maa- ja metsätalous, kotitalous, liiketalous, liikenne

Luokassa 6 on suurin kokoelma, suurin lainaus ja toiseksi paras kierto. Hyvin kiertävät luokat 65 (käsityö, kotiteollisuus), 69 (liiketalous, markkinointi, kauppa, liikenne), 68 (kotitalous, laitostalous), 67 (maa- ja metsätalous, elintarviketeollisuus, biotekniikka) ja 61 (ATK, tietotekniikka, tietoliikenne, viestintätekniikka).

Pääluokan 6 eniten kiertävät kirjat sijoittuvat luokkiin 65 (käsityö, kotiteollisuus), 68 (kotitalous, laitostalous) ja 69 (liiketalous, markkinointi, kauppa, liikenne), mikä tarkoittaa sitä, että ammatti- ja harrastekirjoja lainataan paljon. Myös lääketieteen luokkaan sijoittuvia kirjoja lainaavat sekä alan opiskelijat että muuten alasta kiinnostuneet asiakkaat.

Pienikiertoisia alaluokkia pääluokan 6 alla ovat vaikeasti hahmottuva sekasisältöinen luokka 60 (sovelletut tieteet) sekä luokat 63 (kaivannaisteollisuus, kemianteollisuus) ja 64 (puunjalostusteollisuus, tekstiiliteollisuus, nahkateollisuus, hienomekaaninen teollisuus)

Kokoelman suuruus on suurelta osin suhteessa lainauksen ja kierron suuruuden kanssa. Poikkeuksena on luokka 65 (käsityö, kotiteollisuus), jonka kokoelma on vasta viidenneksi suurin, sen lainaus on neljänneksi suurin, mutta sen kierto on kaikkein suurin. Raportin tekijöiden mielestä askartelu- ja käsityökirjoihin on satsattava lisää. Luokka 67 (maa- ja metsätalous, elintarviketeollisuus, biotekniikka) kiertää vasta neljänneksi parhaiten, vaikka luokan kokoelmat ja

lainaus ovat pääluokan 6 suurimmat. Raportin tekijät olivat olettaneet kierron olevan parempi, koska luokkaan kuuluvat puutarha- ja lemmikkikirjat. He arvelivat sesonkkikirjojen, esimerkiksi puutarha-, kalastus-, metsästys- ja sienestyskirjojen, vähentävän luokan kiertoa.

Luokassa 69 (liiketalous, markkinointi, kauppa, liikenne) ilmestyy todella paljon ammattikirjallisuutta, luokan kirjoja lainataan myös paljon ja ne kiertävät hyvin. Koska tähän luokkaan ilmestyy niin paljon kirjallisuutta, yhtä kirjaa hankitaan usein vain yksi kappale.

Luokassa 66 (rakennustekniikka) on myös suhteellisen hyvä kierto. Luokkaan 68 (kotitalous, laitostalous) ilmestyy paljon kirjoja, joten Joensuussa on viime vuosina hankittu vain yksi kappale teosta kohti. Raportin tekijät kuitenkin miettivät tulisiko luokan 68 hankintaa lisätä, koska kierto on pääluokan 6 kolmanneksi suurin.

Luokan 61 (ATK, tietotekniikka, tietoliikenne, viestintätekniikka) kierto ei ollut niin hyvä kuin raportin tekijät olettivat. He arvelivat, että luokassa on paljon vanhaa ja liian vähän uutta aineistoa. Kirjojen kappalemäärät on pidetty pieninä, koska kirjoja ilmestyy paljon ja ne vanhenevat nopeasti. Poistojen tekeminen tästä luokasta vaatii alan tietämystä.

3 YLEISTEN KIRJASTOJEN LAATUSUOSITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriön laatima *Yleisten kirjastojen laatusuositus* on julkaisu, jonka tarkoitus on toimia apuna kirjastojen itsearviointissa. Julkaisu sisältää kirjastotoimen laatusuosituksen johon sisältyy erilaisia laatukuvauksia ja laadunhallintasuosituksia. Laatusuosituksen tarkoituksena on saada kuntien kirjastoja kehittämään paremmaksi. (2011, 6.)

Lainauskierto on tunnusluku, jolla kuvataan niteiden kiertonopeutta (Juvonen 2011, 12). Lainauskierron ollessa hyvä voidaan olettaa, että kokoelma vastaa hyvin käyttäjien tarpeita. Lainauskiertoon vaikuttavat monet kirjastokohtaiset seikat kuten hankintojen määrä ja laatu sekä kirjaston aukioloajat. *Yleisten kirjastojen laatusuosituksesta* ei löydy numeraalista suositusta lainauskierrolle, mutta koko maan lainauskierto vuonna 2011 oli 2,47, kun otetaan huomioon kaikki aineistot ja pelkän kirja-aineiston lainauskierto oli 2,07 (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012, hakupäivä 20.11.2012).

Yleisten kirjastojen laatusuosituksessa suositellaan poistojen määräksi noin 8 % kokoelmasta. Poistojen ja hankintojen määrä tulisi olla yhtä suuri. Kansainvälisen suosituksen mukaan 40 % kokoelmasta tulisi olla tuoretta eli alle viisi vuotta vanhaa. (2010, 51.) Kokoelman ollessa ikärakenteeltaan vanhaa on poistoja tehtävä runsaammin ja uutuuksia hankittava enemmän. Vuonna 2009 hankintojen osuus kokoelmien kokonaismäärästä oli noin 5,3 % kun taas poistojen osuus oli 6,4 %. (2010, 50.)

Hankintoja tulisi tehdä noin 300–400 kirjaa 1000 asukasta kohti, jotta uutuustarjonta olisi suhteellisen hyvä (2010, 51). Vuonna 2009 puolet kunnista hankki uutuuskirjoja suositeltua vähemmän. Kirjastot hankkivat vuonna 2009 keskimäärin 334 uutta kirjaa tuhatta asukasta kohti. Vuonna 2009 kirjojen osuus hankinnoista oli 84 %. (2010, 49.)

Suosituksen mukaan lainoja tulisi olla noin 20 jokaista kunnan asukasta kohti vuodessa (2010, 42). Vuonna 2009 lainaus oli keskimäärin 18,7 lainaa asukasta kohti. Vuonna 2004 lainoja asukasta kohti oli 21,1 eli lainojen määrä on laskussa. (2010, 39.) Jokainen kunnan asukas ei ole kirjaston käyttäjä. Kirjastosta paljon aineistoa lainaavat asiakkaat kompensoivat ei-käyttäjien lainaamattomuutta. Suosituksessa kirjaston käyttäjien määrä kuntalaisista tulisi olla noin 80 % (2010, 42).

Mitä helpommin kirjaston palvelut ovat kuntalaisten saatavilla, sitä enemmän niitä käytetään. Suurimmalla osalla kunnan asukkaista tulisi olla kirjastoon matkaa alle 2 kilometriä tai kirjastoon tulisi olla hyvät liikenneyhteydet ja kohtuullinen matkustusaika (alle puoli tuntia) (2010, 41). Kirjastojen aukioloaikojen tulisi olla riittävät ja oikeinsijoitetut (2010, 38). Kirjaston tulisi olla auki silloin kun asiakkailla olisi aikaa siellä asioida, eli arkipäivien lisäksi myös iltaisin ja viikonloppuisin. Kuitenkin vain kuusi prosenttia kirjastoista on avoinna sunnuntaisin ja lauantaisin vain reilu kolmannes (2010, 39).

4 UUDEN OULUN KIRJASTOT

Oulun, Kiimingin, Haukiputaan, Oulunsalon ja Yli-lin kunnat liittyivät monikuntaliitoksessa yhteen ja muodostivat uuden Oulun 1.1.2013. Näiden kuntien asukasmäärä oli 31.5.2011 yhteensä 185 961. Uudesta Oulusta tuli Suomen viidenneksi suurin kaupunki (Oulun kaupunki 2012d, hakupäivä 5.11.2012).

Kiimingin, Haukiputaan, Oulunsalon ja Yli-lin kuntien kirjastot liittyivät vuoden 2012 alussa osaksi Oulun kaupunginkirjastoa. Samalla kirjastot liittyivät OUTI-kirjastokimppaan, johon Oulun kaupunginkirjaston lisäksi kuuluvat lin, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Muhoksen, Siikajoen, Tyrnävän ja Vihannin kunnankirjastot (Haukiputaan kunta 2012, hakupäivä 6.11.2012).

Kaikkien OUTI-kirjastojen kokoelmat löytyvät yhteisen OUTI-verkkokirjaston kautta. Asiakkaat voivat lainata aineistoa kaikista OUTI-kirjastoista omalla kirjastokortillaan (Oulun kaupunki 2012b, 3.12.2012). Asiakkaat voivat varata kirjoja toisesta kirjastosta verkkokirjaston avulla. Oulun kaupunginkirjastoon kuuluvien kirjastojen aineiston varaaminen maksaa 0,5 euroa/tilaus ja varaus muista OUTI-kirjastoista saman verran (Oulun kaupunki 2012a, 4.12.2012).

Oulun kaupunginkirjastolla on pääkirjaston lisäksi 13 lähikirjastoa. Vuoden 2012 alusta lähtien myös Haukiputaan, Aseman, Kellon, Martinniemen, Kiimingin, Jäälin, Oulunsalon ja Yli-lin kirjastot ovat kuuluneet Oulun kaupunginkirjastoon. (Oulun kaupunki 2012c, 3.12.2012.) Tutkimukseni kohdistuu kymmeneen Oulun kirjastoon, jotka ovat Karjasillan, Koskelan, Maikkulan, Puolivälinkankaan, Tuiran, Kaakkurin, Yli-Kiimingin, Haukiputaan, Oulunsalon ja Kiimingin kirjastot.

5 TUTKIMUSKYSYMYKSET JA - MENETELMÄT

Päättökysymyksiä opinnäytetyössä on kolme:

1. Kuinka paljon poistoja tehtiin eri toimipisteissä vuosina 2008, 2010 ja 2012?
2. Minkälainen lainauskierto oli eri toimipisteissä vuosina 2008, 2010 ja 2012?
3. Kuinka paljon eri tietokirjaluokista lainattiin eri toimipisteissä vuosina 2008, 2010 ja 2012?

Vastauksia tutkimusongelmiin haettiin tutkittavien kirjastojen tilastoista. Kirjastojen tilastoja vertailtiin keskenään. Tutkittavat vuodet olivat 2008, 2010 ja 2012. Tutkimukseen valittiin ne kirjastot, jotka ovat olleet noina vuosina koko ajan toiminnassa. Kaakkurin toimipiste on tältä osin poikkeus, koska se avattiin 16. syyskuuta 2008 (Kirjastot.fi 2008, hakupäivä 5.11.2012). Kaakkurin kohdalta tilastoja tutkittiin vuosilta 2010 ja 2012.

Tutkimus kohdistui kymmeneen kirjastoon, jotka olivat Karjasillan, Koskelan, Maikkulan, Puolivälänkankaan, Tuiran, Kaakkurin, Yli-Kiimingin, Haukiputaan, Oulunsalon ja Kiimingin kirjastot. Haukiputaan, Oulunsalon ja Kiimingin kirjastot ovat toimineet vuoteen 2013 asti itsenäisesti, muut mainituista kirjastoista ovat Oulun lähikirjastoja.

Tilastoista valittiin ne, jotka koskevat aikuisille suunnattua aineistoa. Tietokirjallisuuden osalta keskityttiin neljään luokkaan, jotka ovat 2, 3, 4 ja 6. Luokkaan 2 kuuluvat uskontoon liittyvät teokset ja luokkaan 3 yhteiskuntaa käsittelevät teokset. Luokkaan 4 kuuluvat maantieteen, matkojen sekä kansantieteen teokset. Luokan 6 teokset käsittelevät tekniikkaa, teollisuutta, käsityötä, maa- ja metsätaloutta, liiketaloutta sekä liikennettä. (Opetusministeriö, Kulttuuriyksikkö. 2012, hakupäivä 5.11.2012.)

Luokkia 2, 3, 4 ja 6 tutkittiin kahden numeron tarkkuudella. Luokitus on YKL:n (yleisten kirjastojen luokitusjärjestelmän) mukainen. Tutkimusmenetelmänä käytettiin tilastollista tutkimusta. Tilastot saatiin Oulun kaupunginkirjaston käyttämän PallasPro kirjastojärjestelmän tilasto-ohjelmasta.

Tutkimuksen kohteina olleiden kirjastojen tilastoista tarkasteltiin aikuisten osastolta tietokirjaluokkia 2, 3, 4 ja 6. Tutkimus kohdistui näiden luokkien lainausmäärään, lainauskiertoon sekä poistojen määrään vuosina 2008, 2010 ja 2012. Kaakkurin kohdalta tilastoja tutkittiin vain vuosien 2010 ja 2012 osalta, koska kirjasto avattiin vuoden 2008 syyskuussa.

Tilastollinen tutkimus antaa tärkeää taustatietoa kirjastoista, minkä pohjalta kokoelmia voidaan alkaa kehittää. Raine Wilénin (2007, 122) mukaan kokoelmien arvioinnissa on kuitenkin tärkeää käyttää muitakin arviointimenetelmiä tilastomenetelmän lisäksi, koska tilastot eivät suoraan mittaa kokoelman laatua.

Tilastomenetelmän etuna on se, että tilastot ovat yksiselitteisiä ja vertailukelpoisia (Wilén 2007, 122). Tilastoihin eivät vaikuta eri henkilöiden henkilökohtaiset mielipiteet tai erilaiset olosuhteet. Tilastotiedot saatiin Oulun kaupunginkirjaston käyttämästä PallasPro–kirjastojärjestelmän tilasto-ohjelmasta.

6 KIRJASTOJEN TILASTOT

Tutkimuksen kohteena olivat kymmenen kirjaston tilastot. Haukiputaan, Kaakkurin, Karjasillan, Kiimingin, Koskelan, Maikkulan, Oulunsalon, Puolivälikankaan, Tuiran ja Yli-Kiimingin kirjastojen tilastoista tarkasteltiin aikuisten osastolta tietokirjaluokkia 2, 3, 4 ja 6. Tutkimuksen kohteena olivat näiden luokkien lainausmäärät, lainauskierrot sekä poistojen määrät vuosina 2008, 2010 ja 2012. Kaakkurin kohdalta tilastoja tutkittiin vain vuosien 2010 ja 2012 osalta, koska kirjasto avattiin vasta vuoden 2008 syyskuussa. Tilastot saatiin Pallas-Pron tilasto-ohjelmasta.

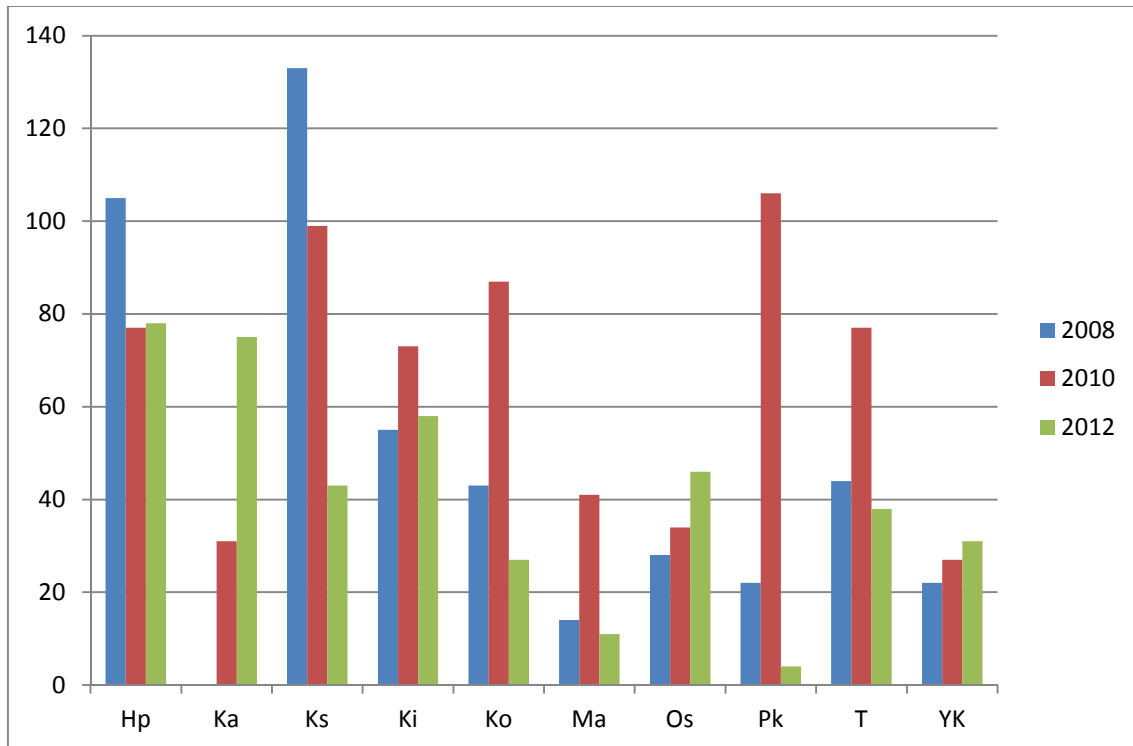
Seuraavissa alaluvuissa vertaillaan saatuja tuloksia. Kuvioissa näkyvät eri luokkien lainausmäärät, lainauskierrot ja poistojen määrät. Kuvioissa on käytetty lyhenteitä, jotka vastaavat tutkittavia kirjastoja. Hp on Haukipudas, Ka Kaakkuri, Ks Karjasilta, Ki Kiiminki, Ko Koskela, Ma Maikkula, Os Oulunsalo, Pk Puolivälinkangas, T Tuira ja YK Yli-Kiiminki.

6.1 Pääluokka 2 Uskonto

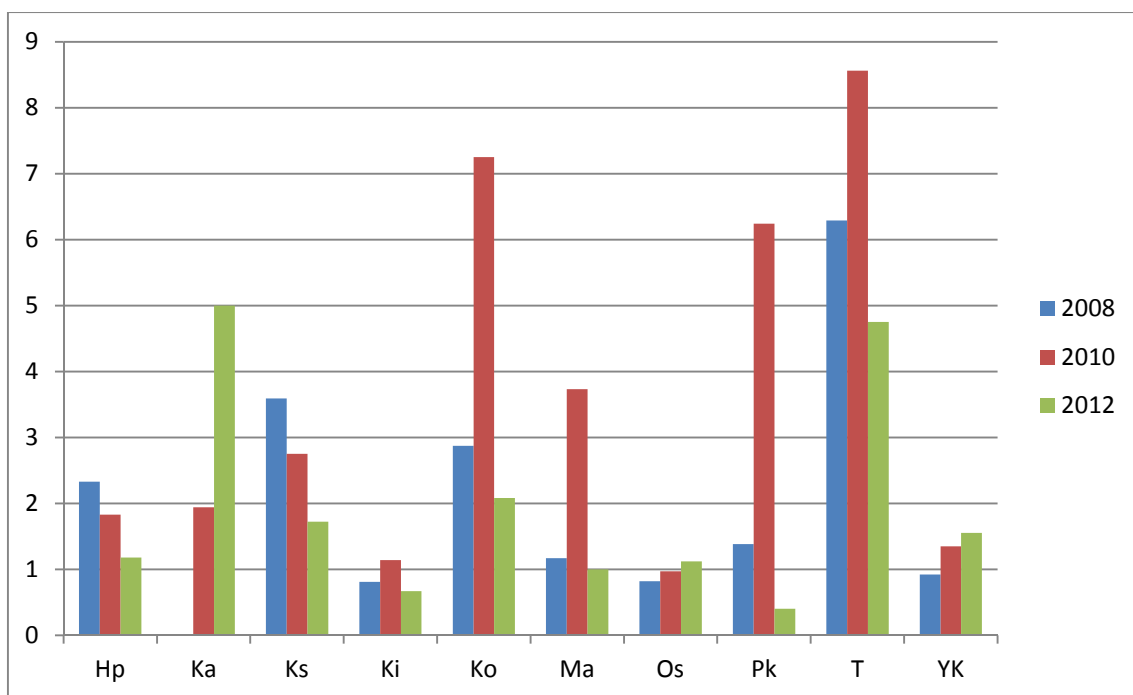
Vuonna 2008 Karjasillan kirjastosta lainattiin luokan 20 (yleinen uskontotiede) kirjoja 133 kertaa, joka oli suurin lainausmäärä verrattavien kirjastojen joukossa. Vähiten luokan 20 kirjoja lainattiin Maikkulan kirjastosta, vain 14 kertaa. (Katso kuvio 1.) Paras lainauskierto vuonna 2008 luokasta 20 oli Tuiran kirjastosta (6,29). Alhaisin lainauskierto oli Kiimingin kirjastossa (0,81). (Katso kuvio 2.) Eniten poistoja tehtiin Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin kolme kirjaa (katso kuvio 3).

Puolivälikankaan kirjastosta lainattiin vuonna 2010 luokan 20 kirjoja eniten eli 106 kertaa. Yli-Kiimingin kirjastosta lainattiin vähiten, 27 kertaa, luokan 20 kirjoja. (Katso kuvio 1.) Paras lainauskierto oli Tuiran kirjastossa (8,56) ja heikoin

Oulunsalossa (0,97) (katso kuvio 2). Poistoja tehtiin eniten Yli-Kiimingin kirjastossa, jossa poistojen määrä oli neljä kirjaa (katso kuvio 3).

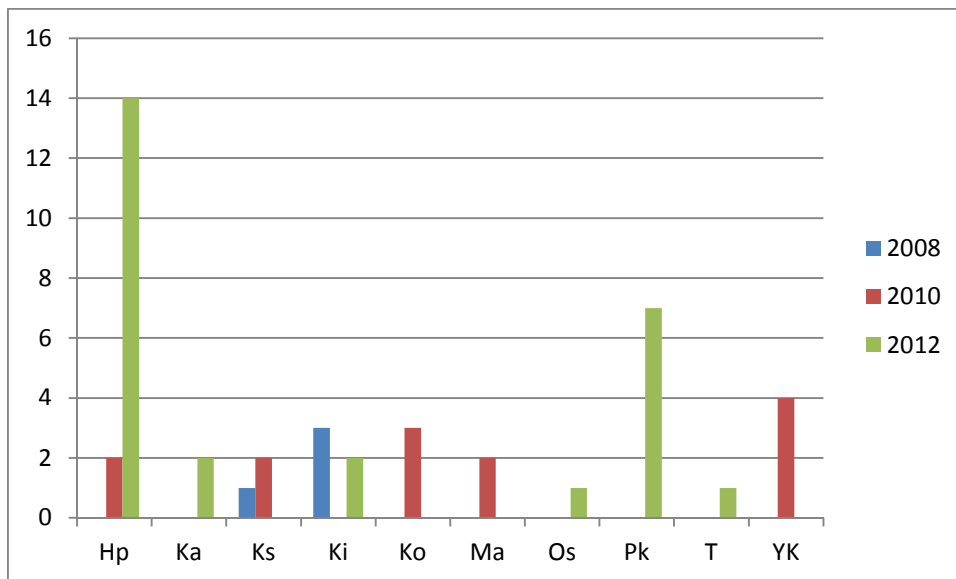

KUVIO 1. Lainausta luokka 20

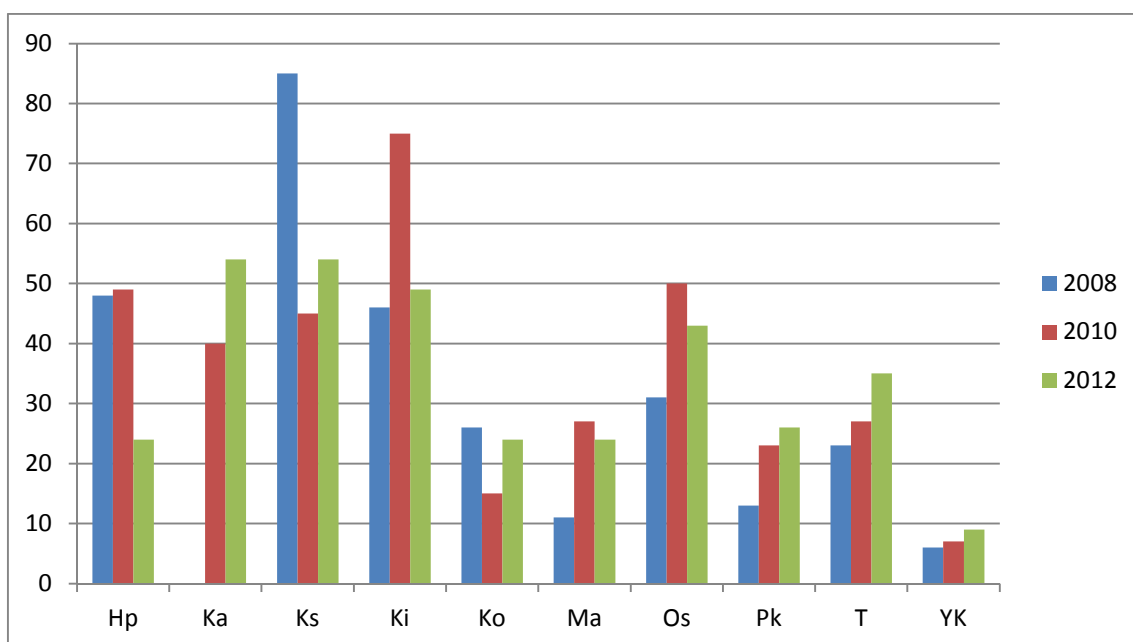

Kuvio 2. Linauskierto luokka 20

Vuonna 2012 Haukiputaan kirjastosta lainattiin 78 kertaa luokan 20 kirjoja, eli suurin lainausmäärä vertailtavien kirjastojen kesken. Vähiten luokan 20 kirjoja lainattiin Puoliväläkankaan kirjastossa (4 kertaa). (Katso kuvio 1.) Paras lainauskierto oli Kaakkurin kirjastossa (5). Heikoin lainauskierto oli Puoliväläkankaan kirjastossa (0,4). (Katso kuvio 2.) Eniten poistoja tehtiin Haukiputaan kirjastossa, josta poistettiin 14 kirjaa (katso kuvio 3).

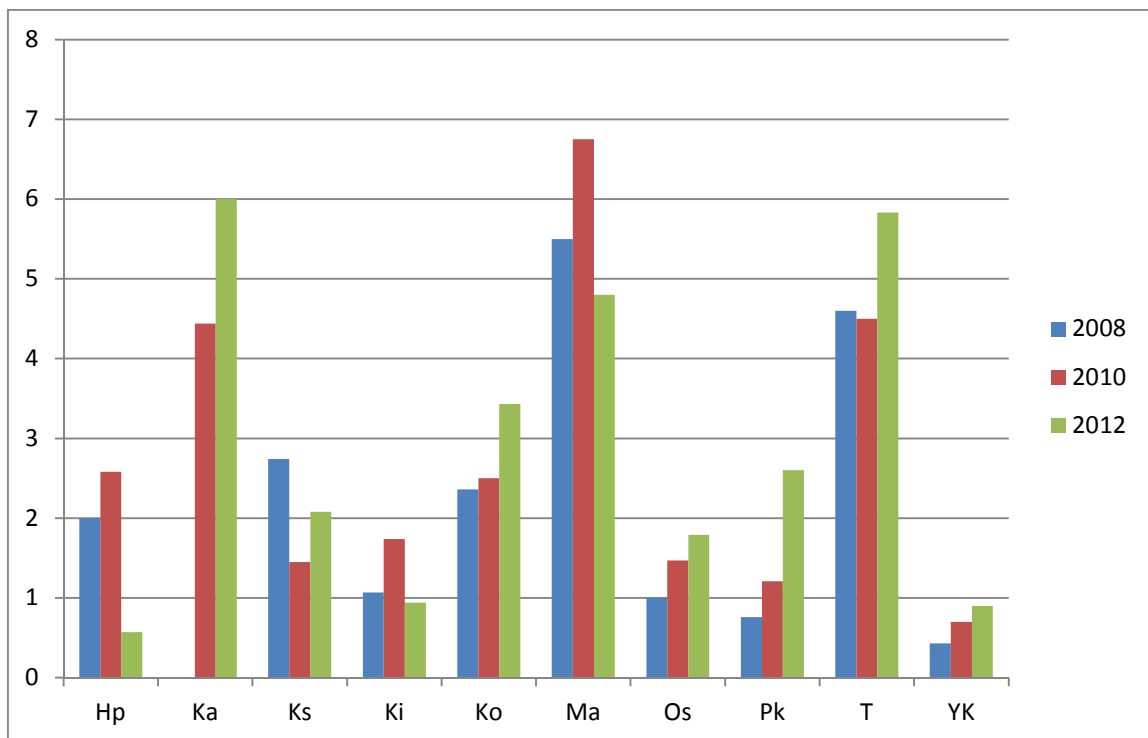

Kuvio 3. Poistot luokka 20

Kuvio 4. Lainaus luokka 21

Luokan 21 (uskonnonfilosofia) kirjoja lainattiin vuonna 2008 eniten, 85 kertaa, Karjasillan kirjastosta. Vähiten, 6 kertaa, lainattiin Yli-Kiimingin kirjastosta. (Katso kuvio 4.) Paras lainauskierto (2,74) oli myös Karjasillan kirjastossa luokan 21 osalta. Heikoin kierto (0,43) oli Yli-Kiimingissä. (katso kuvio 5.) Karjasillan, Kiimingin ja Maikkulan kirjastoista poistettiin kaikista yksi luokan 21 kirja. Muista tutkittavista kirjastoista ei poistettu yhtään luokan 21 kirjaa vuonna 2008. (Katso kuvio 6.)

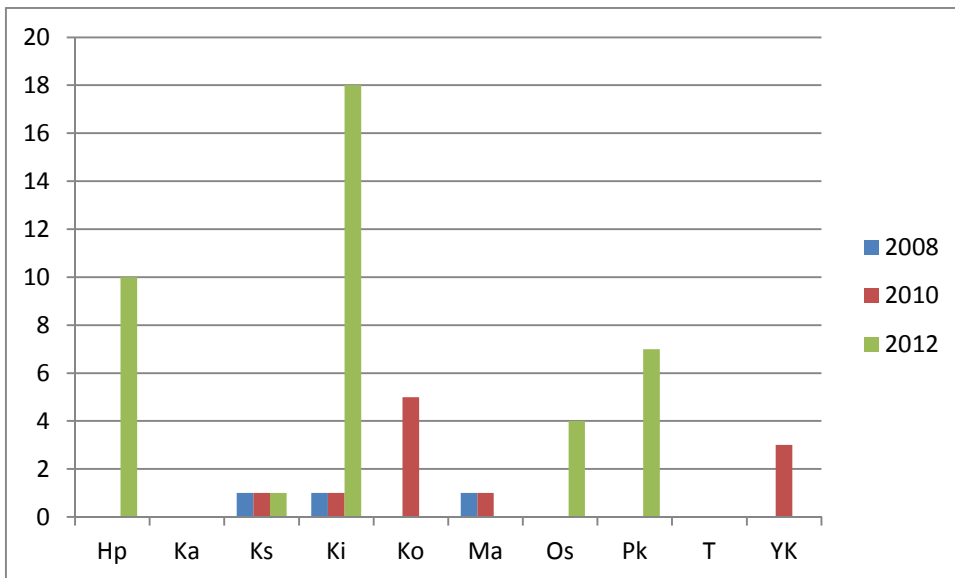
Kuvio 5. Lainauskierto luokka 21

Vuonna 2010 luokan 21 kirjoja lainattiin parhaiten Kiimingin kirjastossa, jossa lainoja oli 75 kappaletta. Alhaisin lainausluku, 7 lainaa, oli Yli-Kiimingissä. (Katso kuvio 4.) Paras lainauskierto (4,44) oli Kaakkurin kirjastossa ja huonoin Yli-Kiimingissä (0,7) (katso kuvio 5). Eniten poistoja, 5 kappaletta, tehtiin Koskelan kirjastossa (katso kuvio 6).

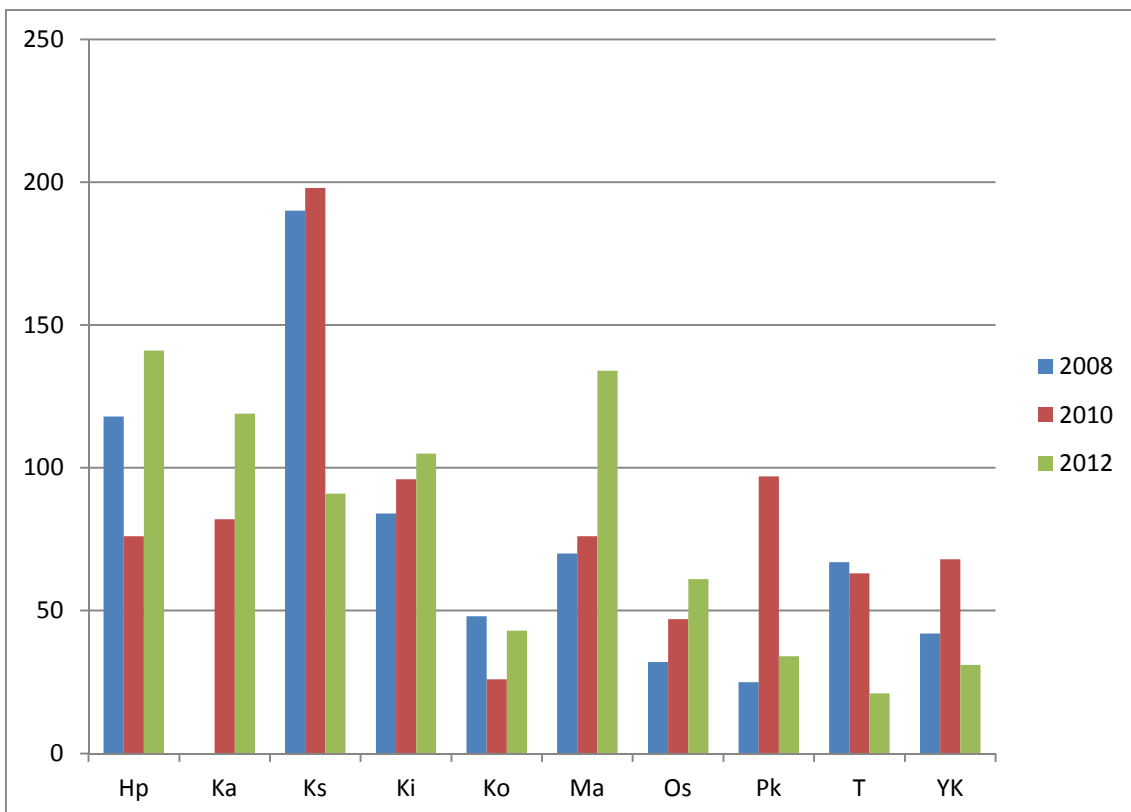
Suurin lainausmäärä vuonna 2012 luokan 21 osalta oli Kaakkurin ja Karjasillan kirjastoissa (54 lainaa). Vähiten luokan 21 kirjoja lainattiin Yli-Kiimingissä (9 lainaa). (Katso kuvio 4.) Paras lainauskierto (6) oli Kaakkurin kirjastossa ja alhai-

sin (0,57) Haukiputaalla (katso kuvio 5). Eniten poistoja tehtiin Kiimingin kirjastossa, josta poistettiin 18 kirjaa luokasta 21 (katso kuvio 6).

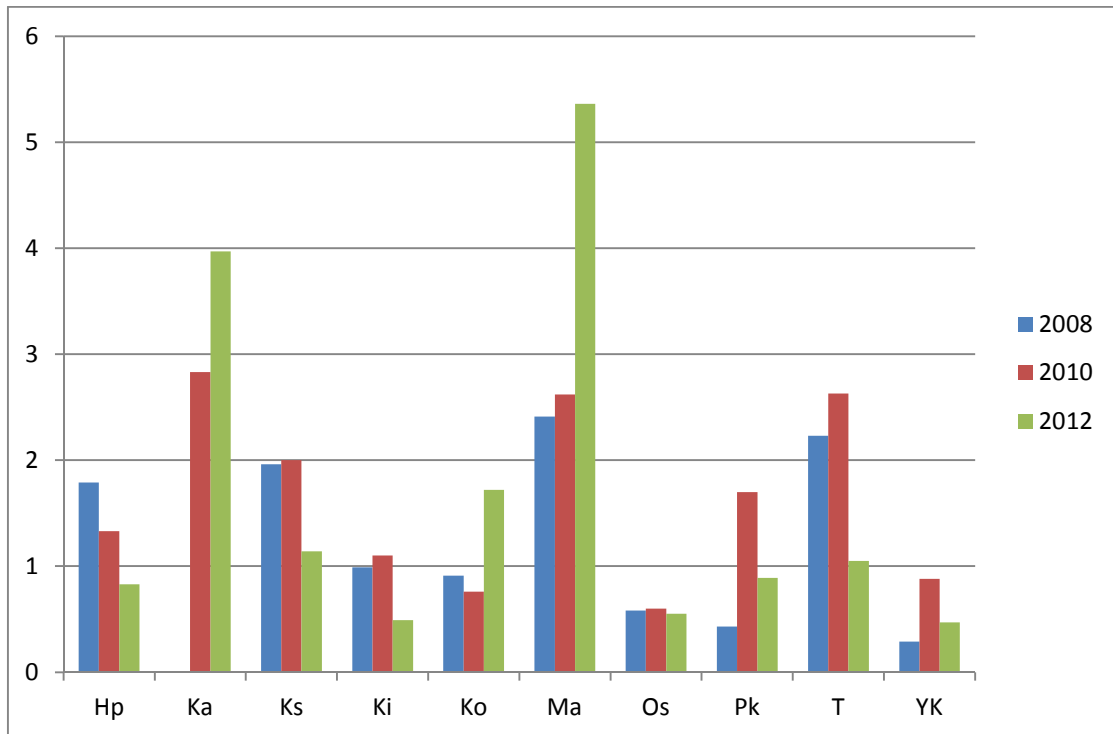

Kuvio 6. Poistot luokka 21

Kuvio 7. Lainaust luokka 22

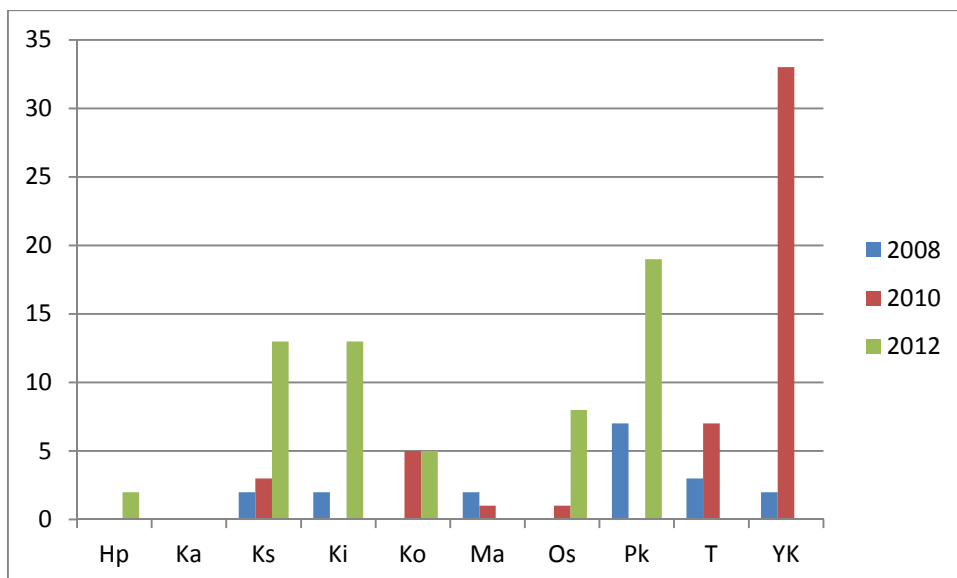
Luokan 22 (Raamattu, raamatuntutkimus) kirjoja lainattiin vuonna 2008 eniten Karjasillan kirjastosta, josta lainattiin 190 kirjaa. Vähiten lainoja oli Puolivälinkankaan kirjastossa, josta lainattiin 25 kirjaa. (Katso kuvio 7.) Lainauskierro oli suurin Maikkulan kirjastossa, jossa lainauskierto oli 2,41 ja alhaisin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,29) (katso kuvio 8). Eniten poistoja tehtiin Puolivälinkankaan kirjastossa, josta poistettiin luokasta 22 7 kirjaa (katso kuvio 9).

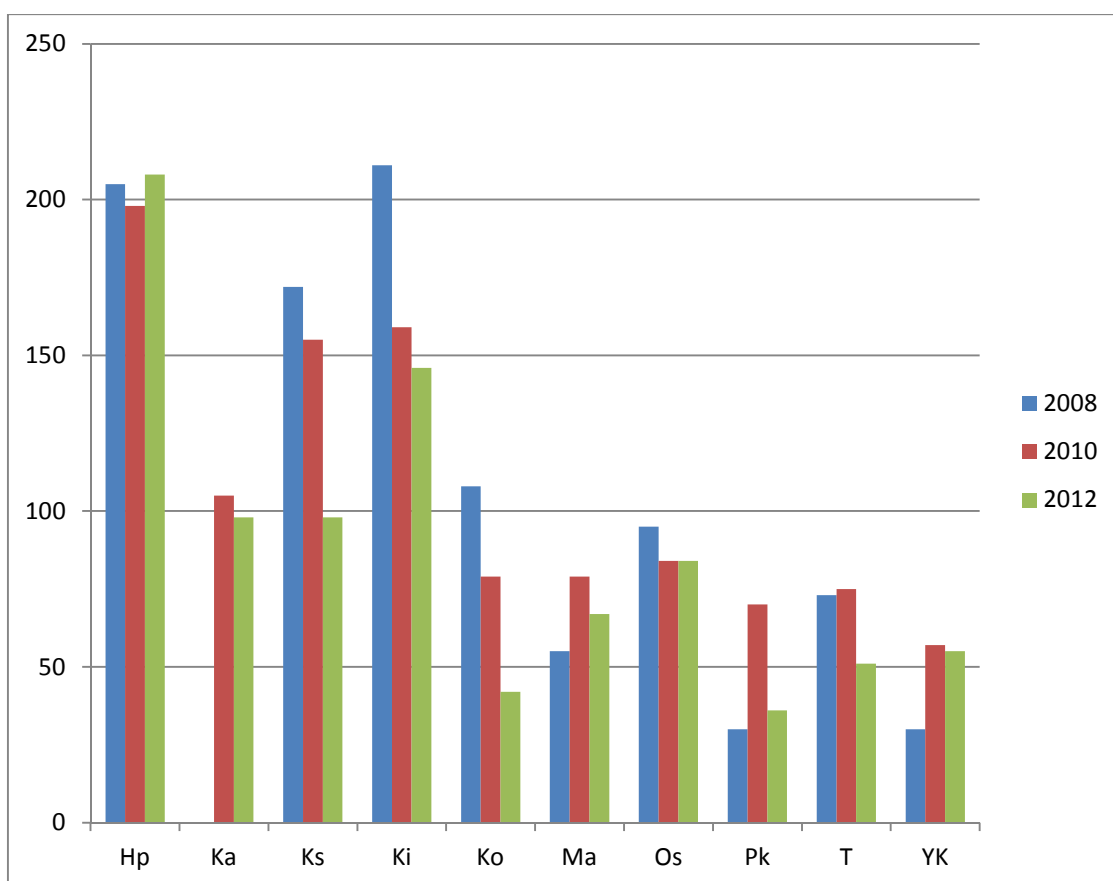
Kuvio 8. Linauskierto luokka 22

Suurin lainausmäärä vuonna 2010 luokasta 22 oli Karjasillan kirjaston 198 lainaa. Alhaisin lainausmäärä oli Koskelan kirjaston 26 lainaa. (Katso kuvio 7.) Paras lainauskierto oli Kaakkurin kirjaston (2,83) ja huonoin Oulunsalon (0,6) (katso kuvio 8). Eniten poistoja tehtiin Yli-Kiimingissä, jossa poistettiin 33 kirjaa luokasta 22 (katso kuvio 9).

Vuonna 2012 eniten luokan 22 kirjoja lainattiin Haukiputaan kirjastosta (141 lainaa) ja vähiten Tuiran kirjastosta (21 lainaa) (katso kuvio 7). Lainauskierro oli suurin Maikkulan kirjastossa (5,36) ja pienin Yli-Kiimingissä (0,47) (katso kuvio 8). Eniten poistoja tehtiin Puolivälinkankaan kirjastossa, josta poistettiin 19 kirjaa (katso kuvio 9).

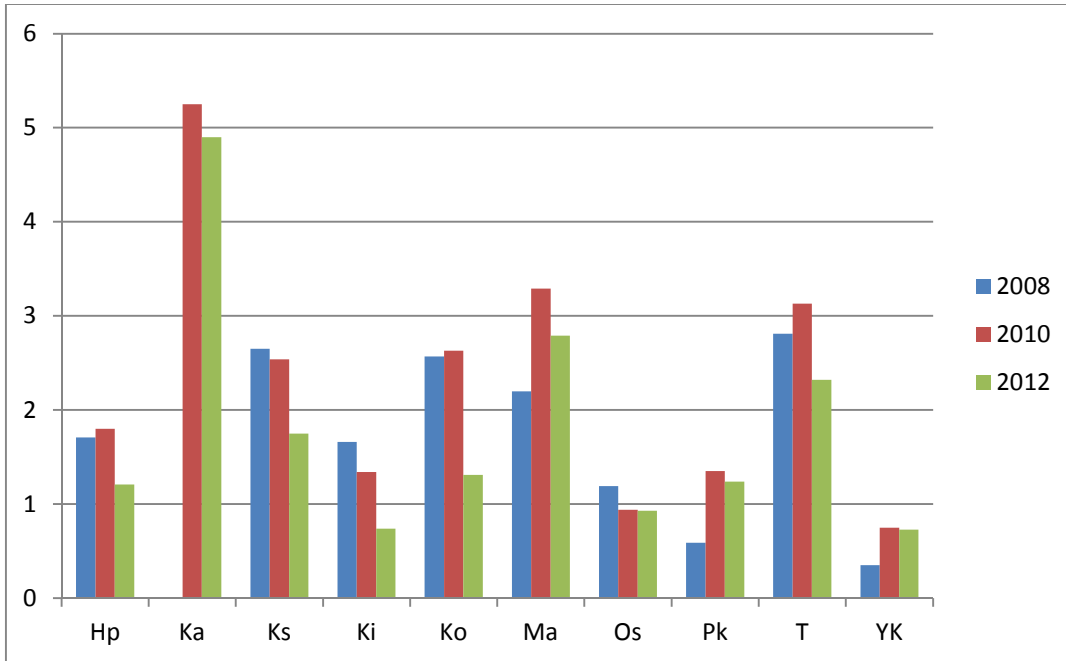
Kuvio 9. Poistot luokka 22

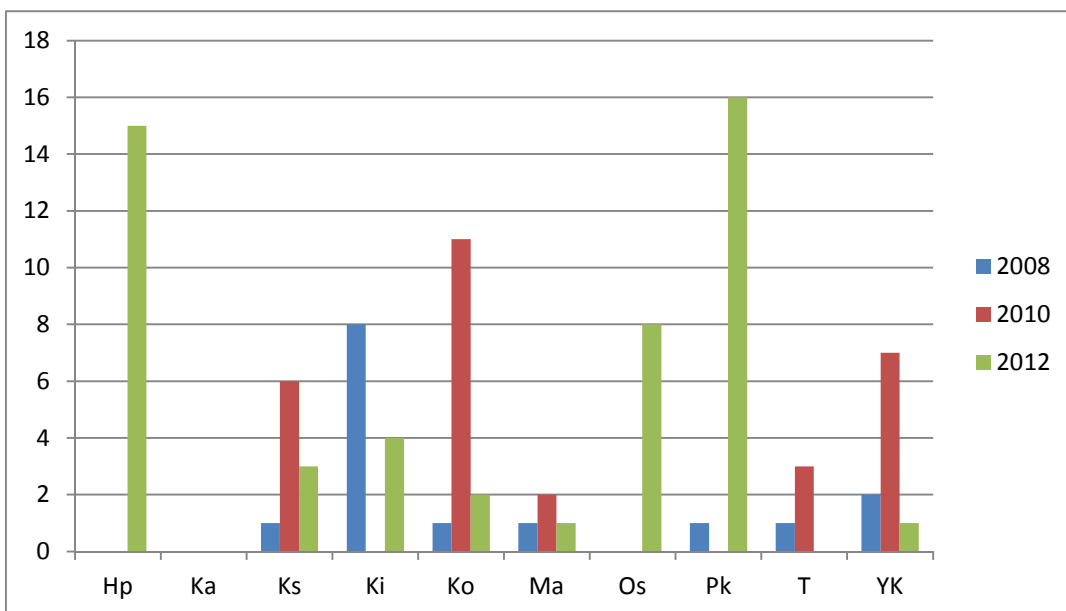
Kuvio 10. Lainaus luokka 23

Luokan 23 (dogmatiikka, kristillinen etiikka) kirjoja lainattiin vuonna 2008 eniten Kiimingin kirjastosta (211 lainaa) ja vähiten Puolivälinkankaan ja Yli-Kiimingin kirjastoista (30 lainaa) (katso kuvio 10). Paras lainauskierto oli Tuiran kirjas-

tossa (2,81) ja huonoin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,35) (katso kuvio 11). Eniten poistoja tehtiin Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin 8 kirjaa luokasta 23 (katso kuvio 12).

Kuvio 11. Lainauskierro luokka 23

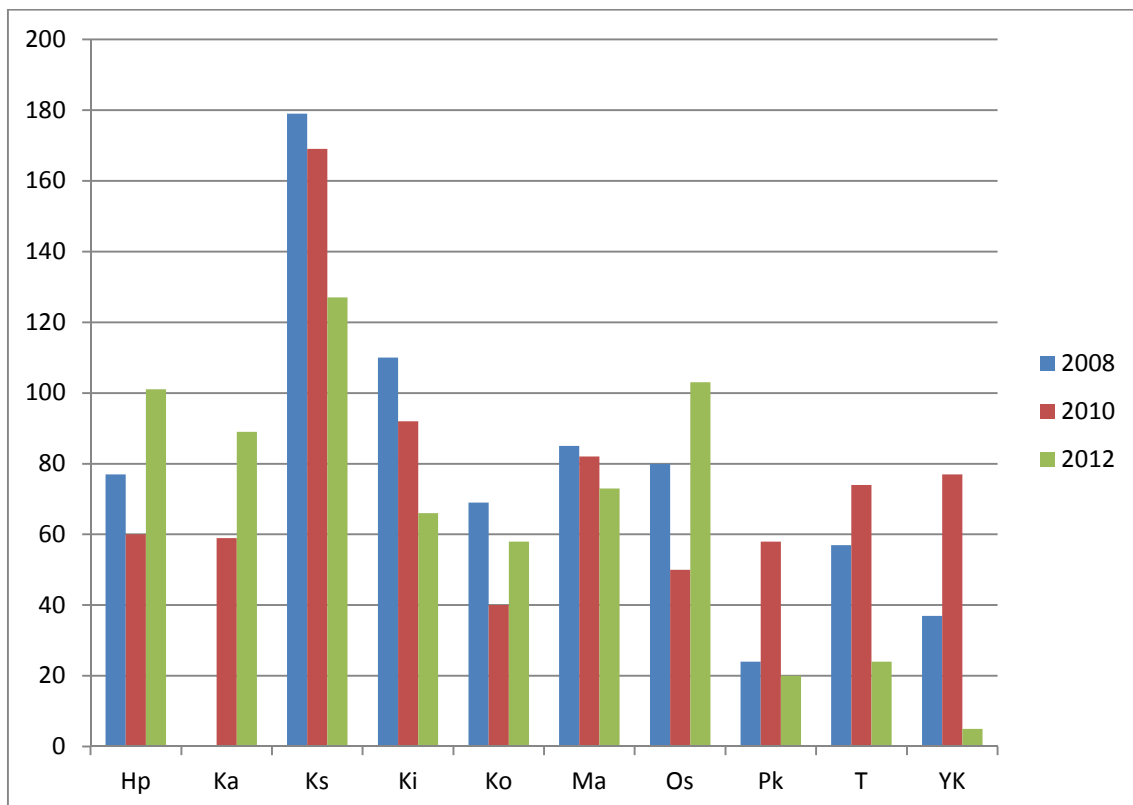
Kuvio 12. Poistot luokka 23

Luokan 23 kirjoja lainattiin vuonna 2010 eniten Haukiputaan kirjastosta (198 lainaa) ja vähiten Yli-Kiimingin kirjastosta (57 lainaa) (katso kuvio 10). Suurin

lainauskierto oli Kaakkurin kirjastossa (5,25) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,75) (katso kuvio 11). Eniten poistoja tehtiin Koskelan kirjastossa, jossa poistettiin 11 kirjaa luokasta 23 (katso kuvio 12).

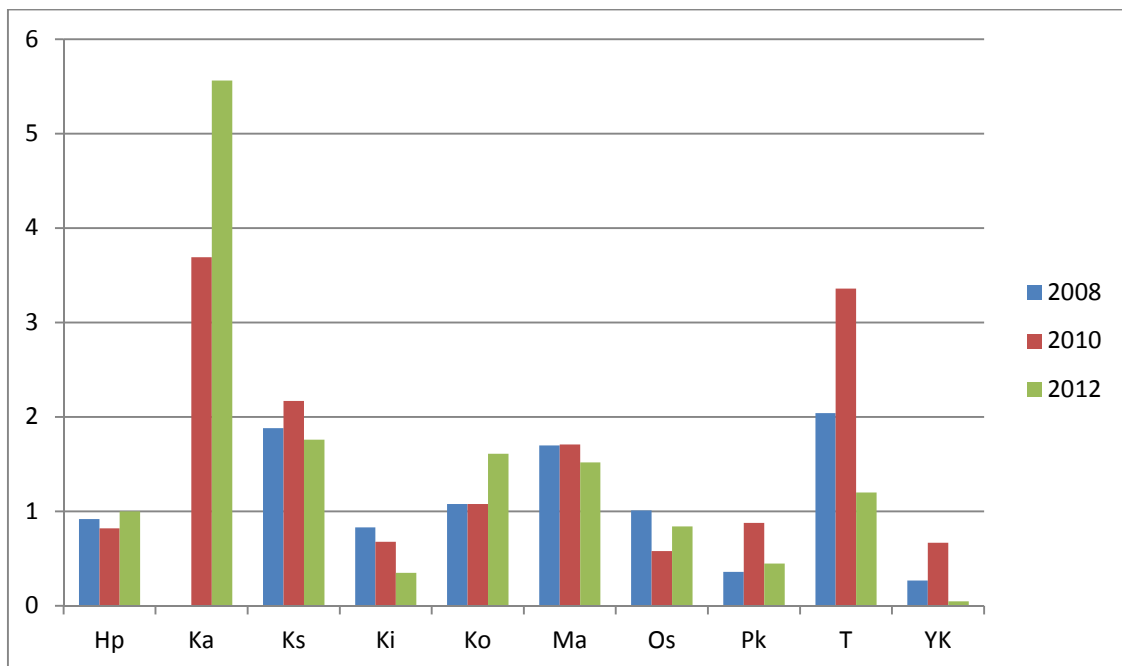
Vuonna 2012 luokan 23 kirjoja lainattiin parhaiten Haukiputaan kirjastossa (208 lainaa) ja huonoiten Puolivälinkankaan kirjastossa (36 lainaa) (katso kuvio 10). Suurin lainauskierto oli Kaakkurin kirjastossa (4,9) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,73) (katso kuvio 11). Poistoja tehtiin eniten Puolivälinkankaan kirjastossa, jossa poistettiin 16 kirjaa luokasta 23 (katso kuvio 12).

Luokan 24 (kristillinen hartauskirjallisuus) kirjoja lainattiin vuonna 2008 eniten Karjasillan kirjastosta (179 lainaa) ja vähiten Puolivälinkankaan kirjastosta (24 lainaa) (katso kuvio 13). Paras lainauskierto oli Tuiran kirjastossa (2,04) ja huonoin Yli-Kiimingissä (0,27) (katso kuvio 14). Kiimingin kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 24, kun 10 kirjaa poistettiin (katso kuvio 15).

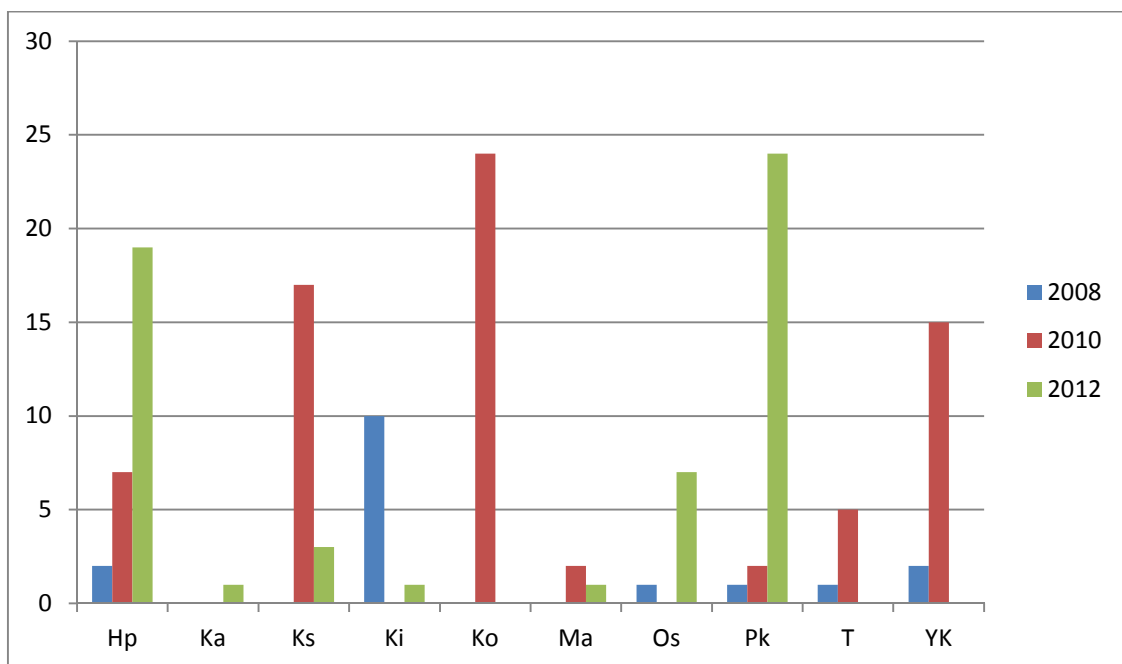

Kuvio 13. Lainaus luokka 24

Vuonna 2010 Karjasillan kirjastosta lainattiin eniten luokan 24 kirjoja (169 lainaa) ja vähiten Koskelan kirjastosta (40 lainaa) (katso kuvio 13). Lainauskierro oli paras Kaakkurin kirjastossa (3,69) ja huonoin Oulunsalon kirjastossa (0,58) (katso kuvio 14). Koskelan kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 24 (24 poistoa) (katso kuvio 15).

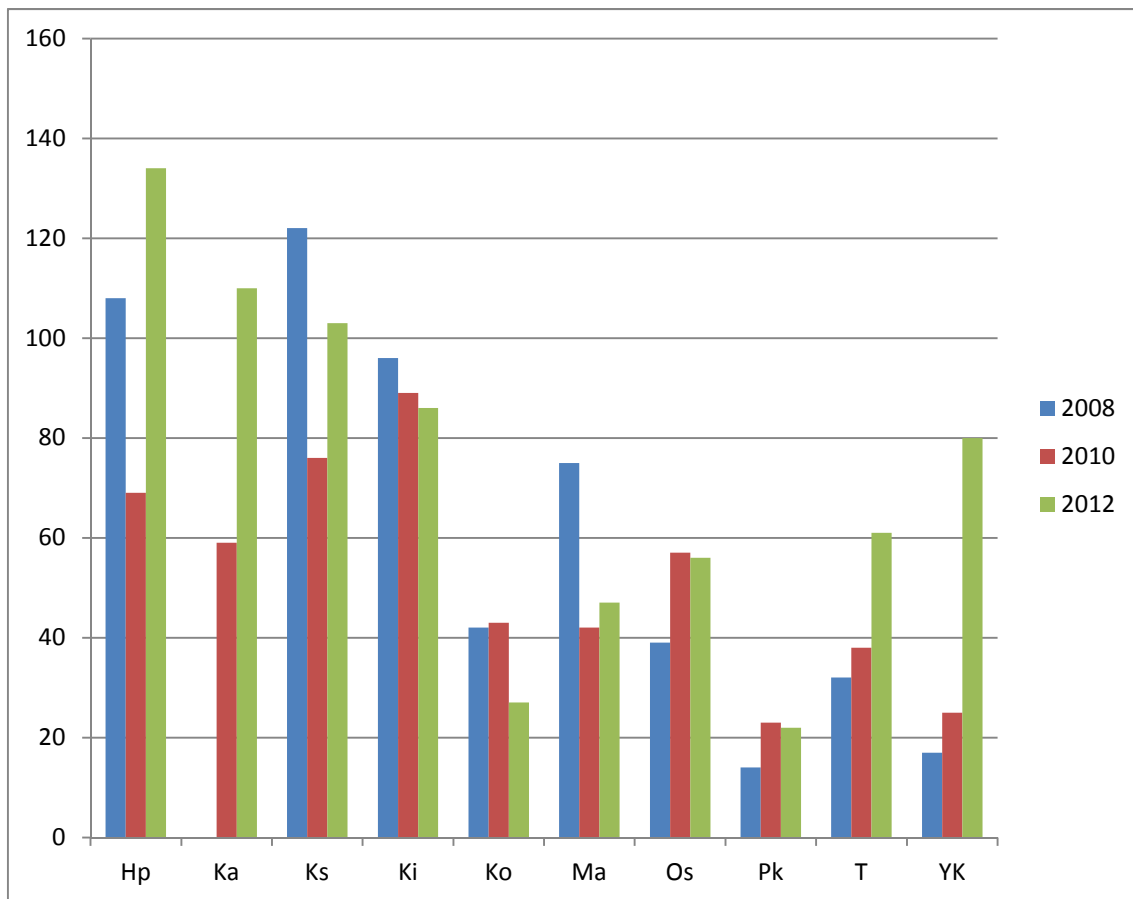
Kuvio 14. Lainauskierro luokka 24

Kuvio 15. Poistot luokka 24

Karjasillan kirjastosta lainattiin eniten luokan 24 kirjoja vuonna 2012 (127 lainaa) ja vähiten lainattiin Yli-Kiimingin kirjastosta (5 lainaa) (katso kuvio 13). Kaakkurin kirjastolla oli paras lainauskierto (5,56) ja Yli-Kiimingin kirjastolla huonoin (0,05) (katso kuvio 14). Eniten poistoja luokasta 24 tehtiin Puolivälinkankaan kirjastossa (24 poistoa) (katso kuvio 15).

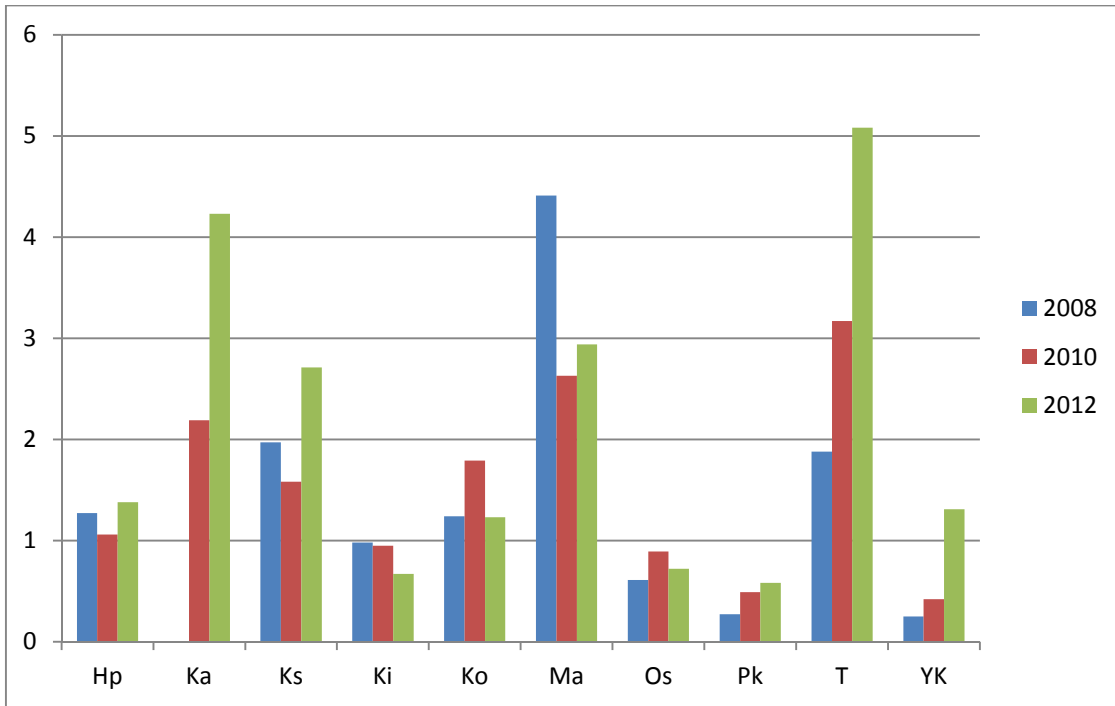
Vuonna 2008 Karjasillan kirjastossa lainattiin eniten luokan 25 (käytännöllinen teologia) kirjoja (122 lainaa) ja Puolivälinkankaan kirjastosta vähiten (14 lainaa) (katso kuvio 16). Suurin lainauskierto oli Maikkulan kirjastossa (4,41) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,25) (katso kuvio 17). Eniten poistoja tehtiin Kiimingin ja Maikkulan kirjastoissa, joista poistettiin kolme kirjaa luokasta 25 (katso kuvio 18).

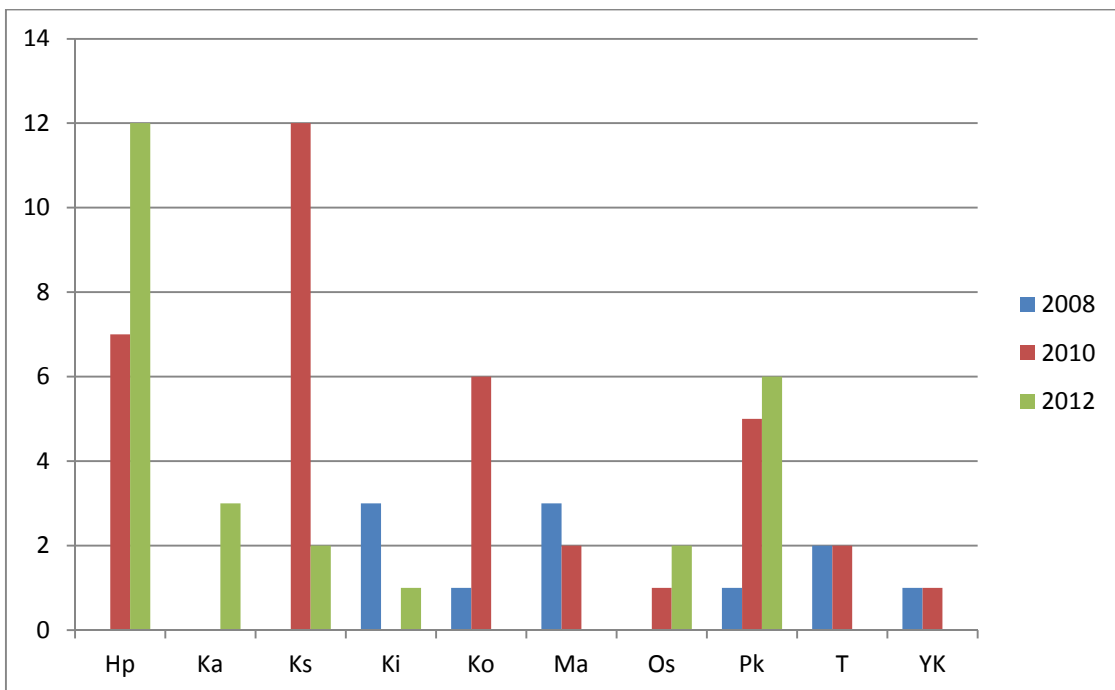
Kuvio 16. Lainaus luokka 25

Kiimingin kirjastosta lainattiin eniten luokan 25 kirjoja vuonna 2010, lainoja oli yhteensä 89. Vähiten luokan 25 kirjoja lainattiin Puolivälinkankaan kirjastosta,

jossa lainojen määrä oli 23. (Katso kuvio 16.) Tuiran kirjastossa oli suurin lainauskierto (3,17) ja Yli-Kiimingin kirjastossa pienin (0,42) (katso kuvio 17). Eniten poistoja tehtiin Karjasillan kirjastossa, jossa poistojen määrä luokasta 25 oli 12 (katso kuvio 18).

Kuvio 17. Lainauskierto luokka 25

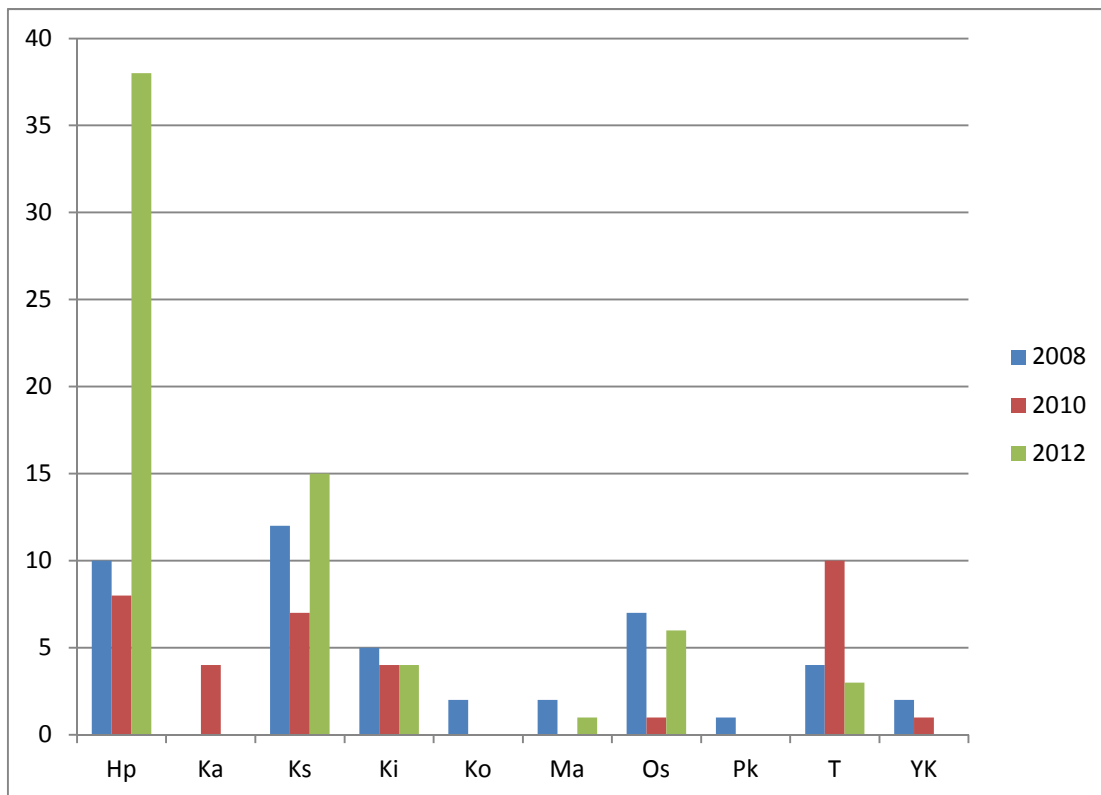

Kuvio 18. Poistot luokka 25

Vuonna 2012 Haukiputaan kirjastosta lainattiin eniten kirjoja luokasta 25 (134 lainaa) ja vähiten Puolivälinkankaan kirjastosta (22 lainaa) (katso kuvio 16). Suurin lainauskierto oli Tuiran kirjastossa (5,08) ja pienin Puolivälinkankaan kirjastossa (0,58) (katso kuvio 17). Haukiputaan kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 25, kun 12 kirjaa poistettiin vuonna 2012 (katso kuvio 18).

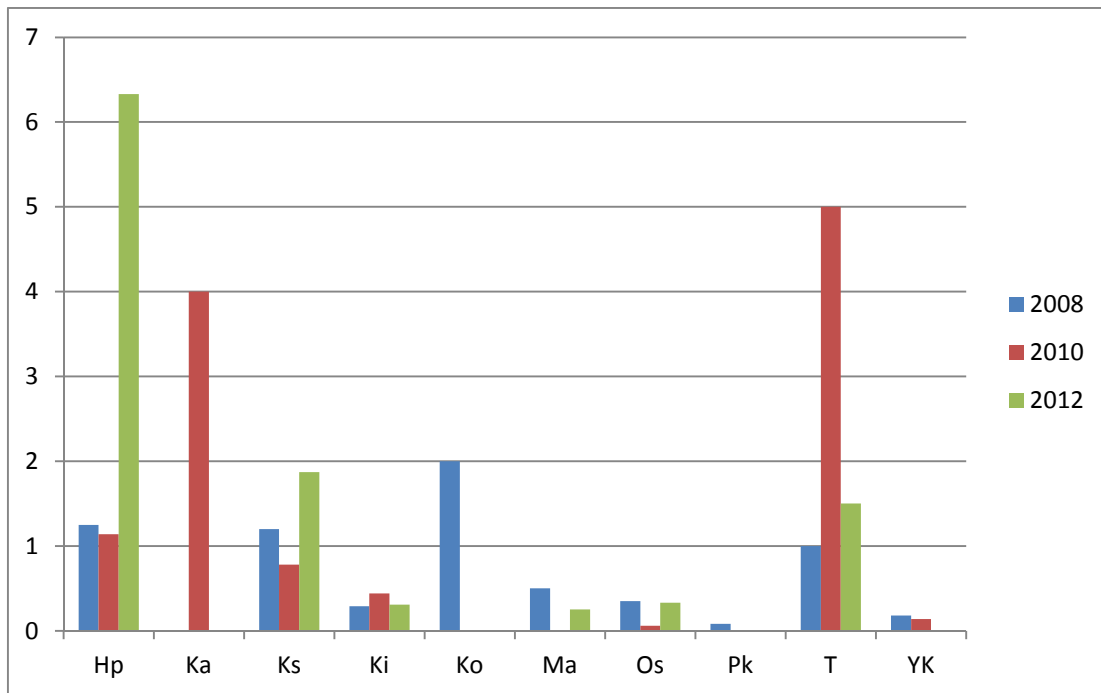
Suurin lainausmäärä luokasta 26 (kristillinen lähetystyö) vuonna 2008 oli Karjasillan kirjaston 12 lainaa. Pienin lainausmäärä oli Puolivälinkankaan yksi laina. (Katso kuvio 19.) Koskelan kirjaston lainauskierto oli suurin (2) ja Puolivälinkankaan lainauskierto pienin (0,08) (katso kuvio 20). Eniten poistoja tehtiin Koskelan, Maikkulan ja Yli-Kiimingin kirjastoissa, joissa poistettiin yksi kirja luokasta 26 (katso kuvio 21).

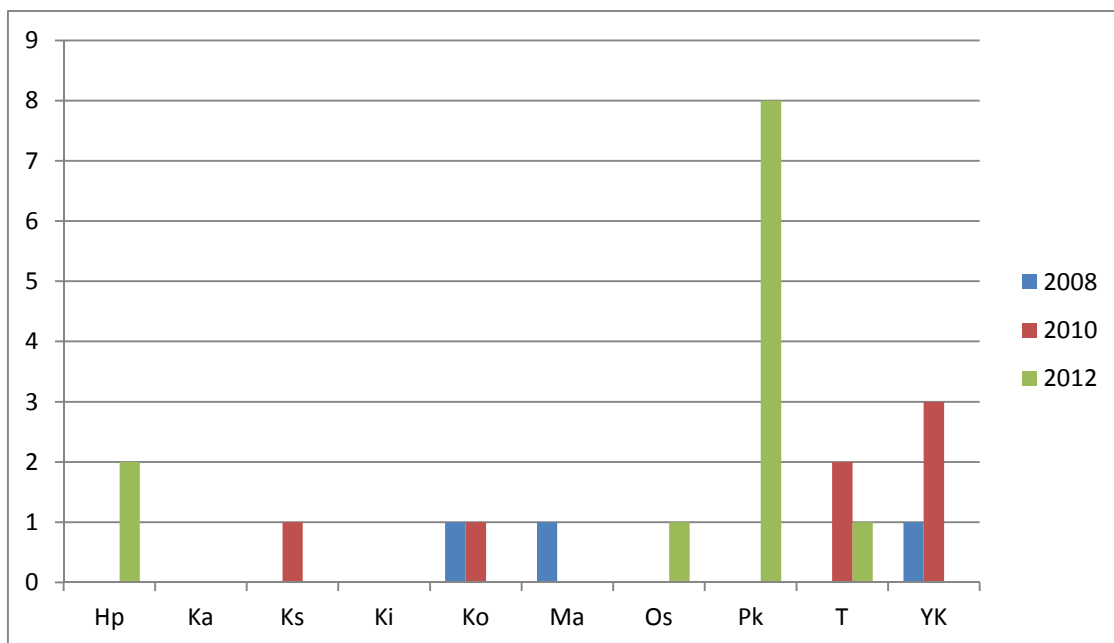
Kuvio 19. Lainaus luokka 26

Vuonna 2010 luokan 26 suurin lainausmäärä oli Tuiran kirjaston 10 lainaa ja pienin Koskelan, Maikkulan ja Puolivälinkankaan kirjastojen 0 lainaa (katso kuvio 19). Lainauskierto oli suurin Tuiran kirjastossa (5) ja pienin Maikkulan ja Puolivälinkankaan kirjastoissa (0) (katso kuvio 20). Poistoja tehtiin eniten Yli-

Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin luokasta 26 yhteensä 3 kirjaa (katso kuvio 21).

Kuvio 20. Lainauskierro luokka 26

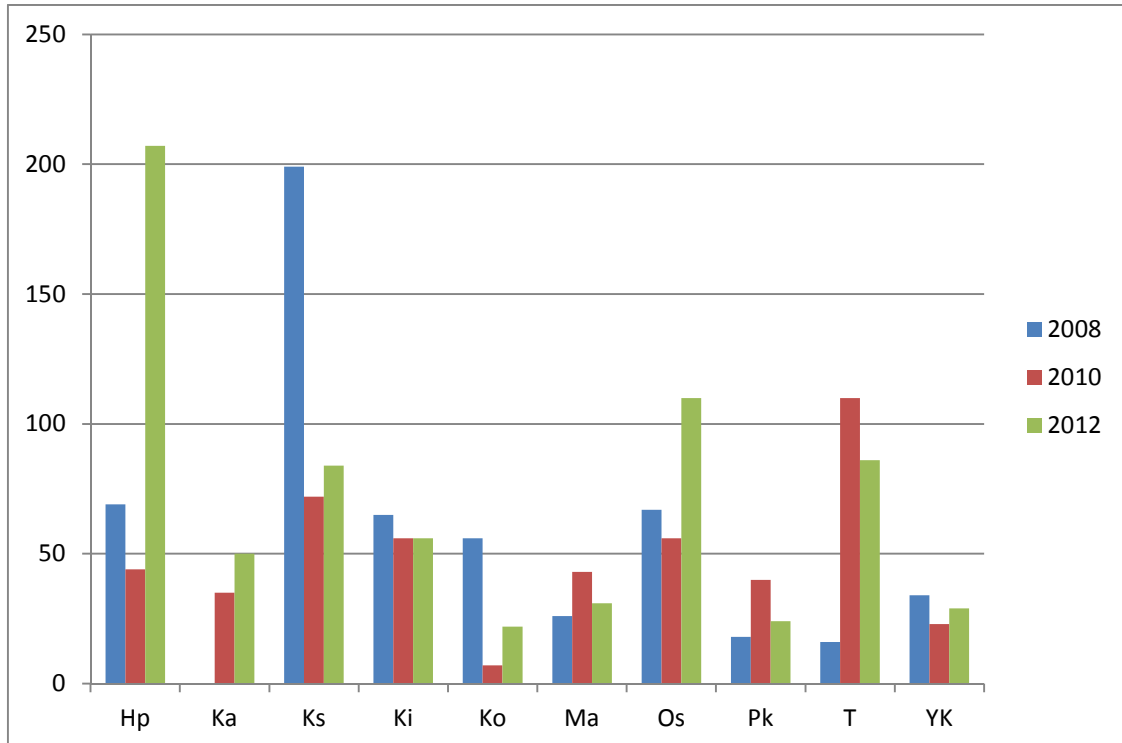
Kuvio 21. Poistot luokka 26

Luokan 26 suurin lainausmäärä vuonna 2012 oli Haukiputaan kirjaston 38 lainaa ja pienin Kaakkurin, Koskelan, Puolivälinkankaan ja Yli-Kiimingin kirjastojen

0 lainaa (katso kuvio 19). Suurin lainauskierto oli Haukiputaan kirjaston 6,33 ja pienin Kaakkurin, Puolivälinkankaan ja Yli-Kiimingin kirjastojen 0 (katso kuvio 20). Puolivälinkankaan kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 26, jossa poistettiin 8 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 21).

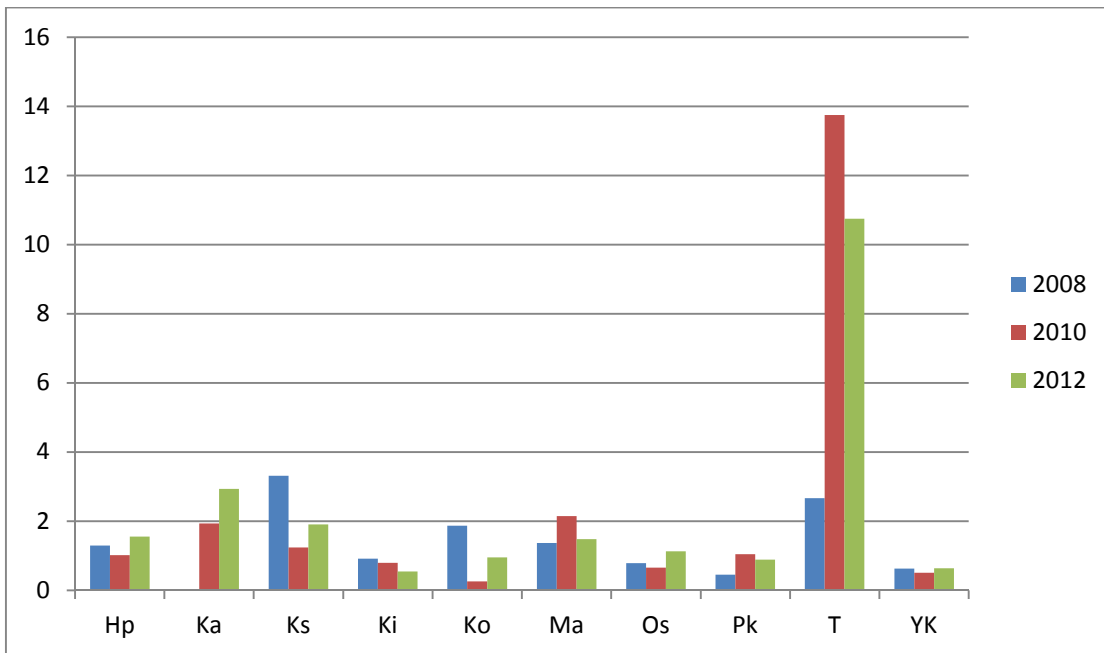
Luokasta 27 vuodelta 2008 löytyy vain Haukiputaan kirjaston tilastot. Vuonna 2008 luokasta 27 lainattiin Haukiputaalla 4 kirjaa, lainauskierto oli 2 eikä poistoja tehty ollenkaan. Vuosilta 2010 ja 2012 ei luokasta 27 löydy tilastoja ollenkaan.

Vuonna 2008 luokasta 28 (kristilliset kirkot ja yhteisöt, kirkkohistoria) lainattiin eniten Karjasillan kirjastossa, jossa lainojen määrä oli 199. Tuiran kirjaston lainausmäärä oli alhaisin (16 lainaa). (Katso kuvio 22.) Karjasillan kirjaston lainauskierto oli paras (3,32) ja Puolivälinkankaan kirjaston huonoin (0,46) (katso kuvio 23). Eniten poistoja luokasta 28 tehtiin Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin 4 kirjaa (katso kuvio 24).

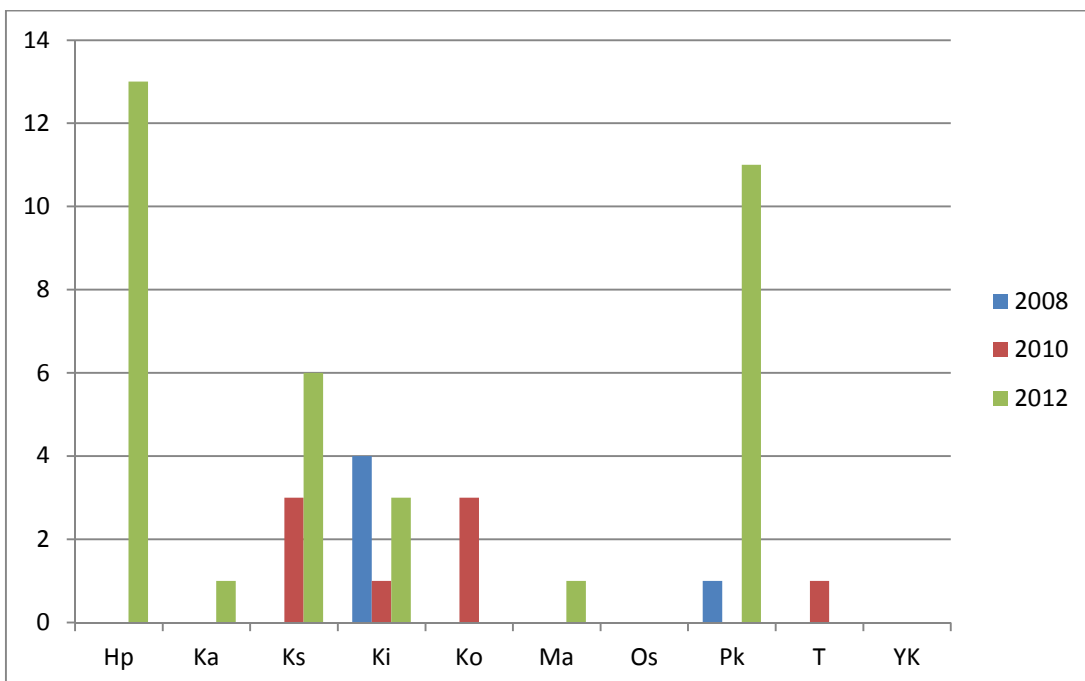

Kuvio 22. Lainaus luokka 28

Luokan 28 suurin lainausmäärä vuonna 2010 oli Tuiran kirjaston 110 lainaa. Pienin lainausmäärä oli Koskelan kirjaston 7 lainaa. (Katso kuvio 22.) Lainauskierto oli suurin Tuiran kirjastossa (13,75) ja pienin Koskelan kirjastossa (0,26) (katso kuvio 23). Poistoja luokasta 28 tehtiin eniten Karjasillan ja Koskelan kirjastoissa, joista poistettiin kolme kirjaa (katso kuvio 24).

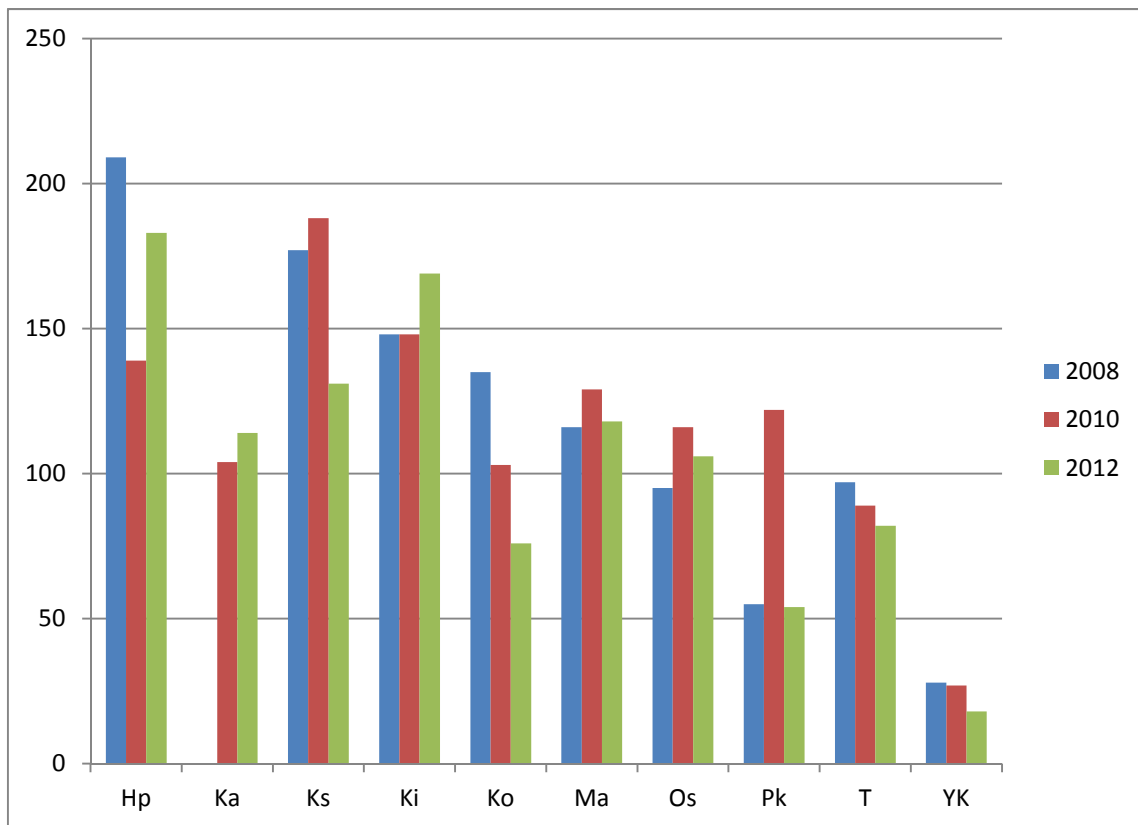
Kuvio 23. Lainauskierto luokka 28

Kuvio 24. Poistot luokka 28

Vuonna 2012 suurin lainausmäärä luokassa 28 oli Haukiputaan kirjastossa, josta lainattiin 207 kirjaa. Koskelan kirjaston lainausmäärä oli pienin 22 lainalla. (Katso kuvio 22.) Suurin lainauskierto oli Tuiran kirjastossa (10,75) ja pienin Kiimingin kirjastossa (0,55) (katso kuvio 23). Eniten poistoja luokasta 28 tehtiin Haukiputaan kirjastossa, jossa poistettiin 13 kirjaa (katso kuvio 24).

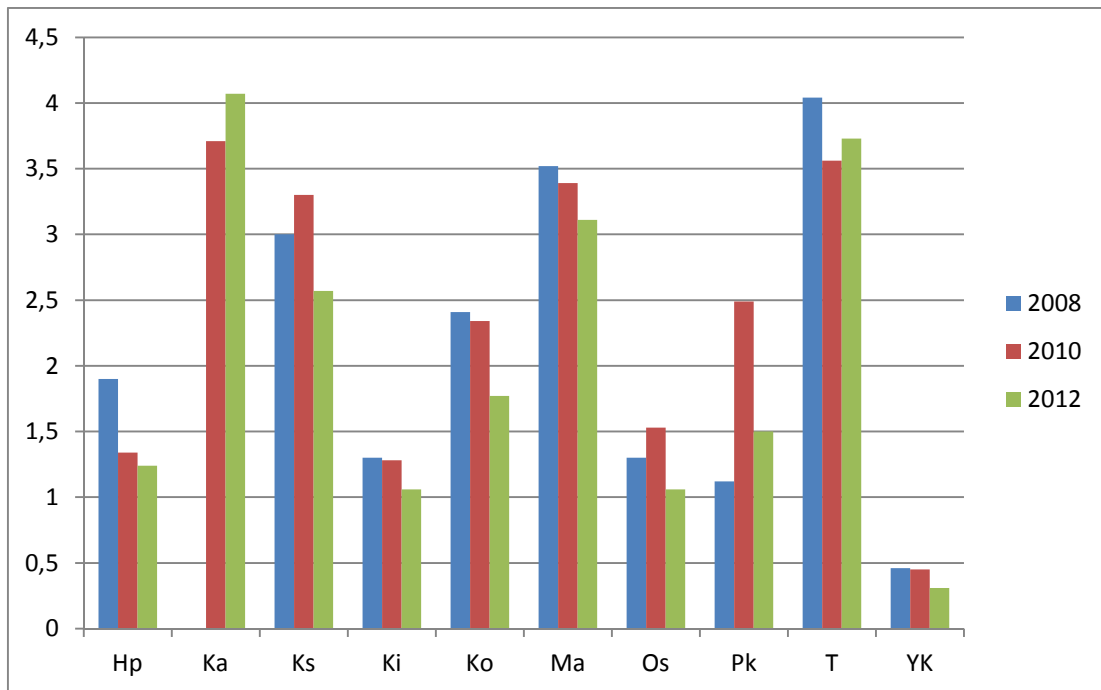
Luokan 29 (ei-kristilliset uskonnot ja mytologiat) suurin lainausmäärä vuonna 2008 oli Haukiputaan kirjaston 209 lainaa. Alhaisin lainausmäärä oli Yli-Kiimingin kirjaston 28 lainaa. (Katso kuvio 25.) Lainauskierto oli suurin Tuiran kirjastossa (4,04) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,46) (katso kuvio 26). Eniten poistoja tehtiin Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin 6 kirjaa luokasta 29 (katso kuvio 27).

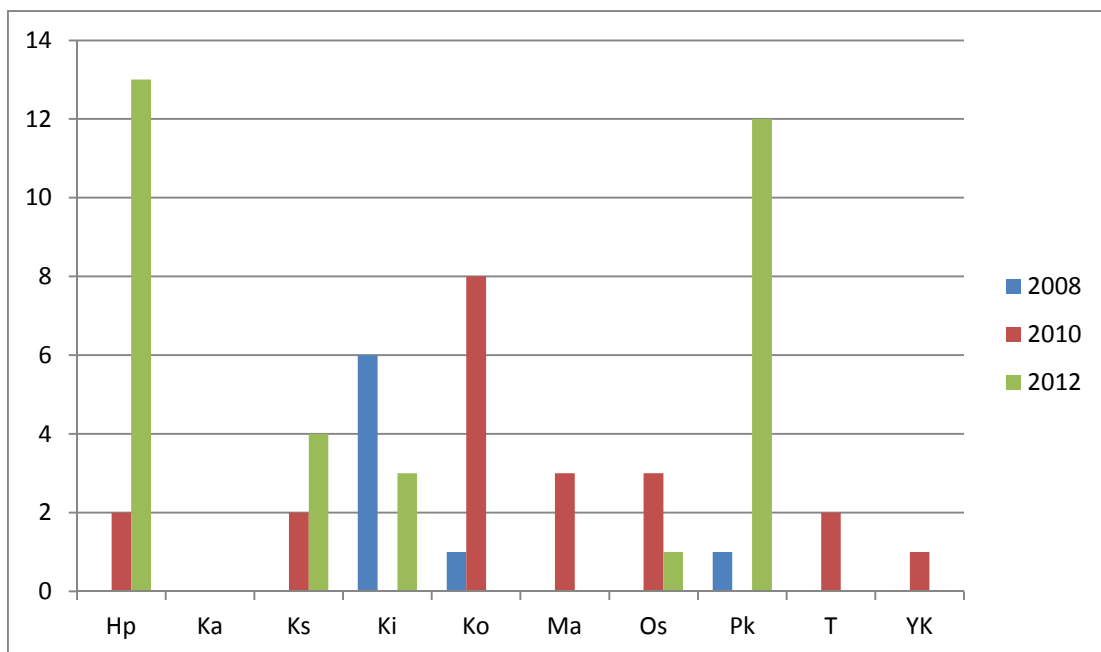
Kuvio 25. Lainaus luokka 29

Vuonna 2010 luokan 29 suurin lainausmäärä oli Karjasillan kirjaston 188 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 27 lainaa (katso kuvio 25). Suurin lainauskierto oli Kaakkurin kirjaston 3,71 ja pienin Yli-Kiimingin 0,45 (katso kuvio 26). Poistoja

tehtiin eniten Koskelan kirjastossa, jossa poistettiin luokasta 29 yhteensä 8 kirjaa (katso kuvio 27).

Kuvio 26. Lainauskierro luokka 29

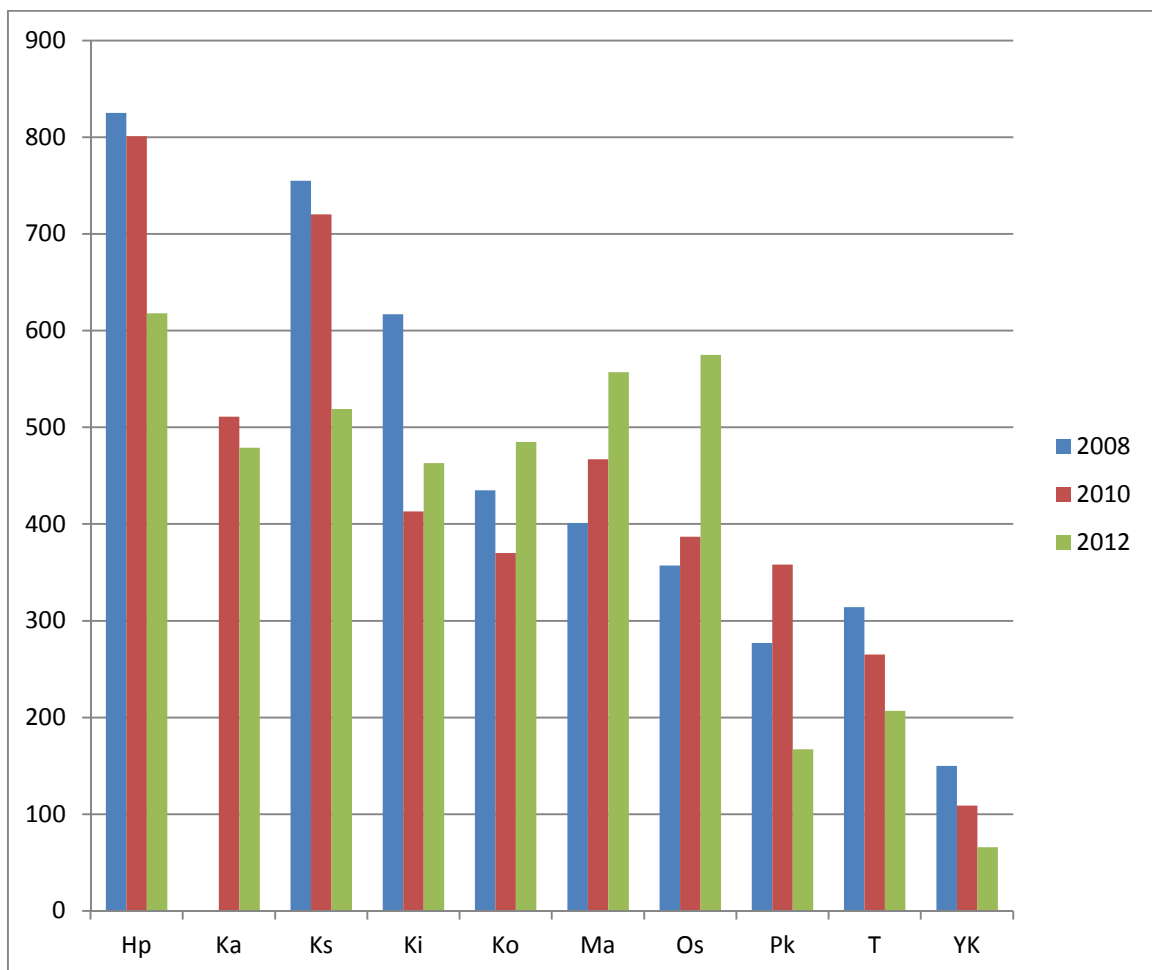
Kuvio 27. Poistot luokka 29

Suurin lainausmäärä vuonna 2012 luokan 29 osalta oli Haukiputaan kirjaston 183 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 18 lainaa (katso kuvio 25). Laina-

kierto oli suurin Kaakkurin kirjastossa (4,07) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,31) (katso kuvio 26). Haukiputaan kirjastosta poistettiin eniten kirjoja vuonna 2012, jolloin poistettuja kirjoja oli 13 (katso kuvio 27).

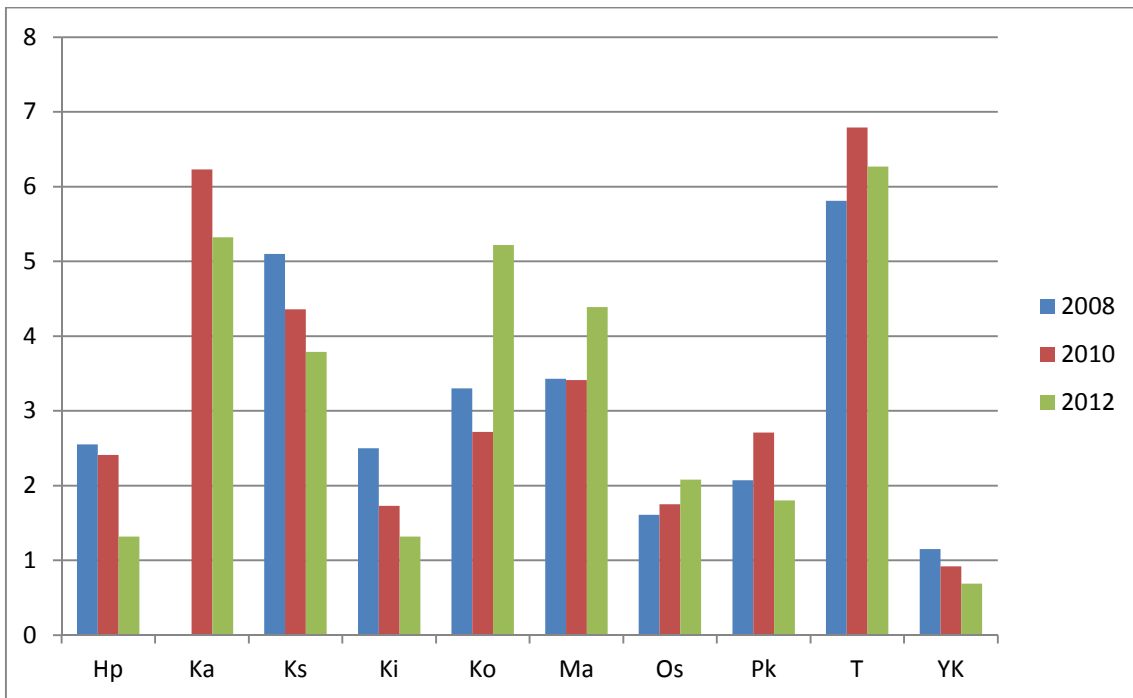
6.2 Pääluokka 3 Yhteiskunta

Vuonna 2008 luokan 30 (yleinen yhteiskuntatiede) suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 825 lainaa. Pienin lainausmäärä oli Yli-Kiimingin kirjaston 150 lainaa. (Katso kuvio 28.) Lainauskierto oli suurin Tuiran kirjastossa (5,81) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (1,15) (katso kuvio 29). Eniten poistoja tehtiin Koskelan kirjastossa, jossa luokasta 30 poistettiin 42 kirjaa (katso kuvio 30).

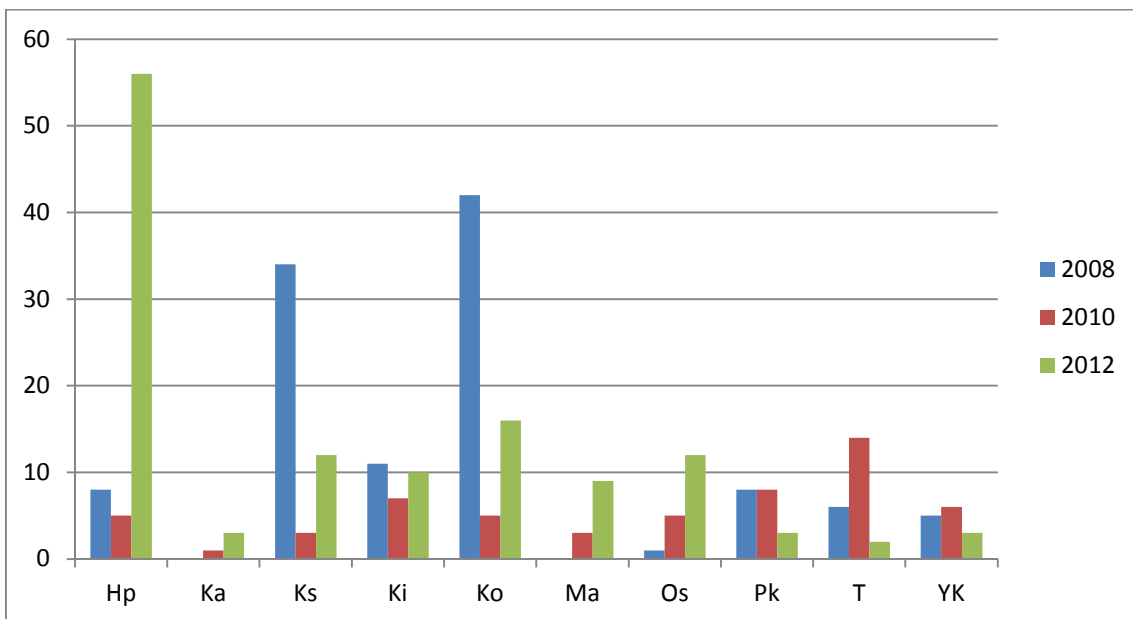

Kuvio 28. Lainaus luokka 30

Suurin lainausmäärä vuonna 2010 luokan 30 osalta oli Haukiputaan kirjaston 801 lainaa ja pienin lainausmäärä oli Yli-Kiimingin kirjaston 109 lainaa (katso kuvio 28). Tuiran kirjastossa oli paras lainauskierto (6,79) ja huonoin lainauskierto oli Yli-Kiimingin kirjastossa (0,92) (katso kuvio 29). Poistoja tehtiin eniten Tuiran kirjastossa, josta poistettiin 14 kirjaa luokasta 30 (katso kuvio 30).

Kuvio 29. Lainauskierto luokka 30

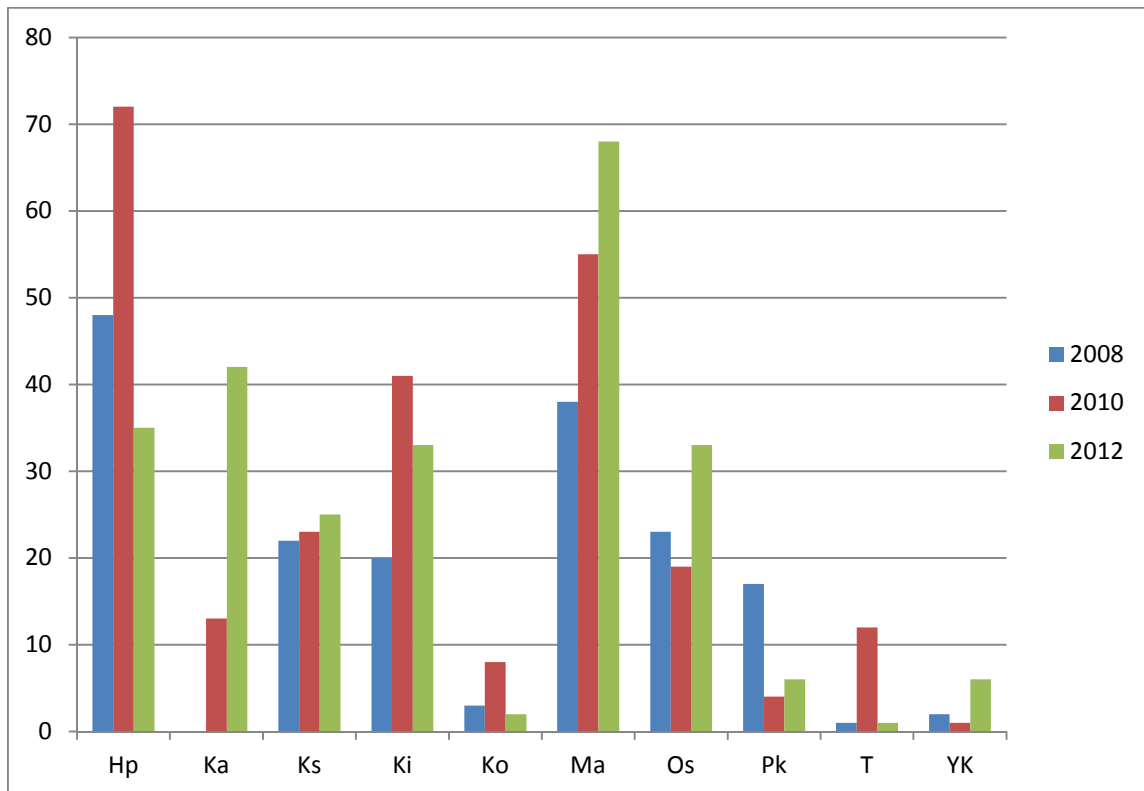

Kuvio 30. Poistot luokka 30

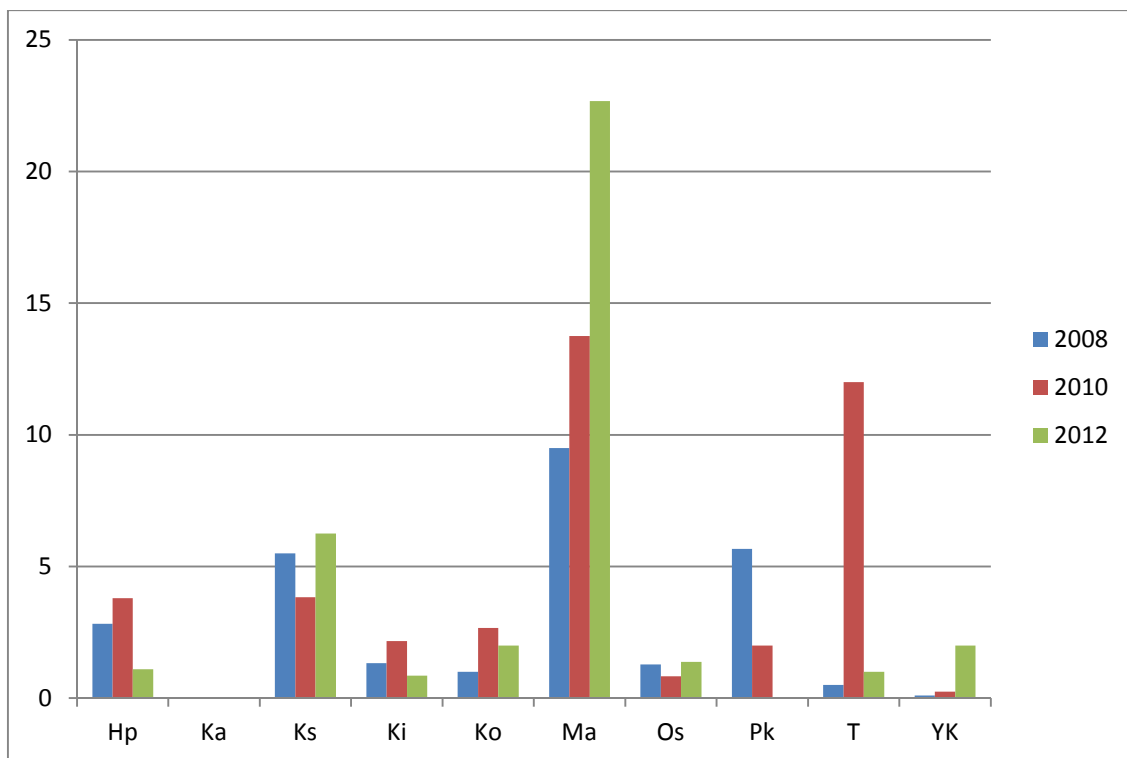
Vuonna 2012 luokan 30 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan 618 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin 66 lainaa (katso kuvio 28). Suurin lainauskierto oli Tuiran kirjaston 6,27 ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 0,69 (katso kuvio 29). Haukiputaan kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 30, yhteensä 56 kirjaa poistettiin vuonna 2012 (katso kuvio 30).

Suurin lainausmäärä luokassa 31 (tilastotiede) vuonna 2008 oli Haukiputaan kirjaston 48 lainaa. Pienin lainausmäärä oli Tuiran kirjaston yksi laina. (Katso kuvio 31.) Lainauskierto oli paras Maikkulan kirjastossa (9,5) ja huonoin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,1) (katso kuvio 32). Eniten poistoja luokasta 31 tehtiin Koskelan kirjastossa, jossa poistettiin 9 kirjaa (katso kuvio 33).

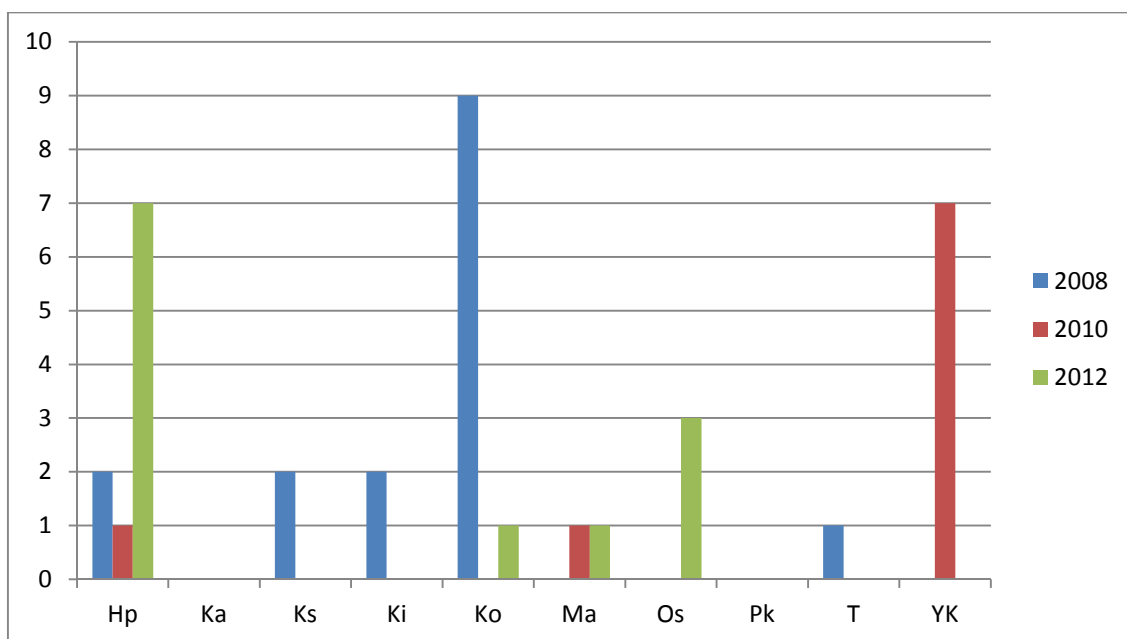

Kuvio 31. Lainaus luokka 31

Vuonna 2010 luokassa 31 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 72 lainaa ja alhaisin Yli-Kiimingin yksi laina (katso kuvio 31). Suurin lainauskierto oli Maikkulan kirjaston 13,75 ja pienin Yli-Kiimingin 0,25 (katso kuvio 32). Poistoja tehtiin eniten Yli-Kiimingissä, jossa poistettiin 7 kirjaa luokasta 31 (katso kuvio 33).

Kuvio 32. Lainauskierro luokka 31

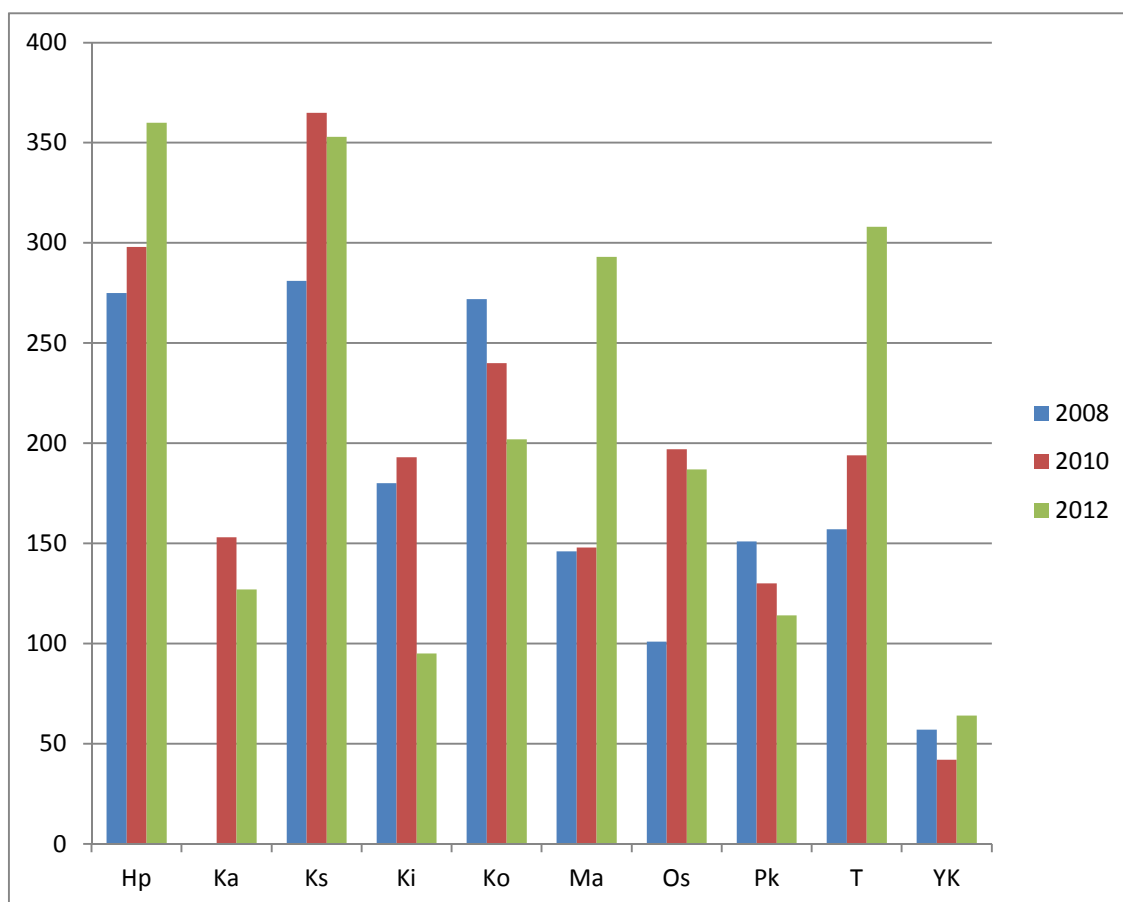

Kuvio 33. Poistot luokka 31

Luokan 31 suurin lainausmäärä vuonna 2012 oli Maikkulan kirjaston 68 lainaa. Pienin lainausmäärä oli Tuiran kirjaston yksi laina. (Katso kuvio 31.) Maikkulan kirjaston lainauskierto oli suurin (22,67) ja Kiimingin kirjaston pienin (0,85)

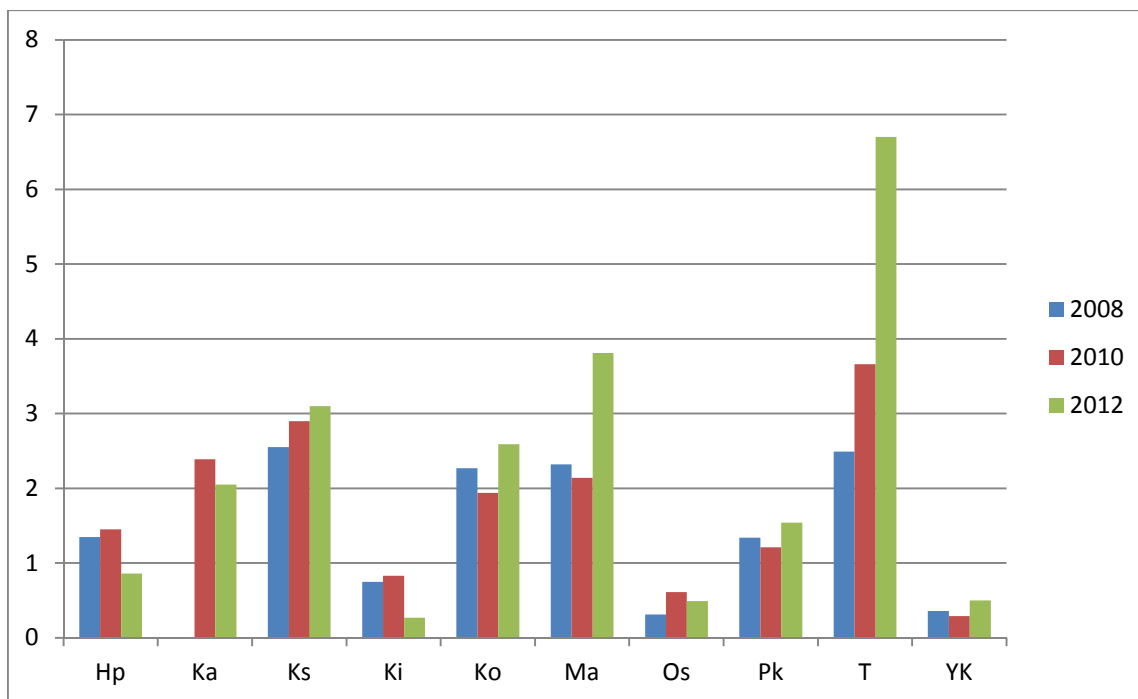
(katso kuvio 32). Haukiputaan kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 31. Poistoja oli yhteensä 7 (katso kuvio 33).

Vuonna 2008 luokan 32 (valtio-oppi, politiikka) suurin lainausmäärä oli Karjasillan kirjaston 281 ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 57 (katso kuvio 34). Suurin lainauskierto oli Karjasillan kirjaston 2,55 ja pienin Oulunsalon kirjaston 0,31 (katso kuvio 35). Eniten poistoja luokasta 32 tehtiin Karjasillan kirjastossa, jossa poistettiin 44 kirjaa (katso kuvio 36).

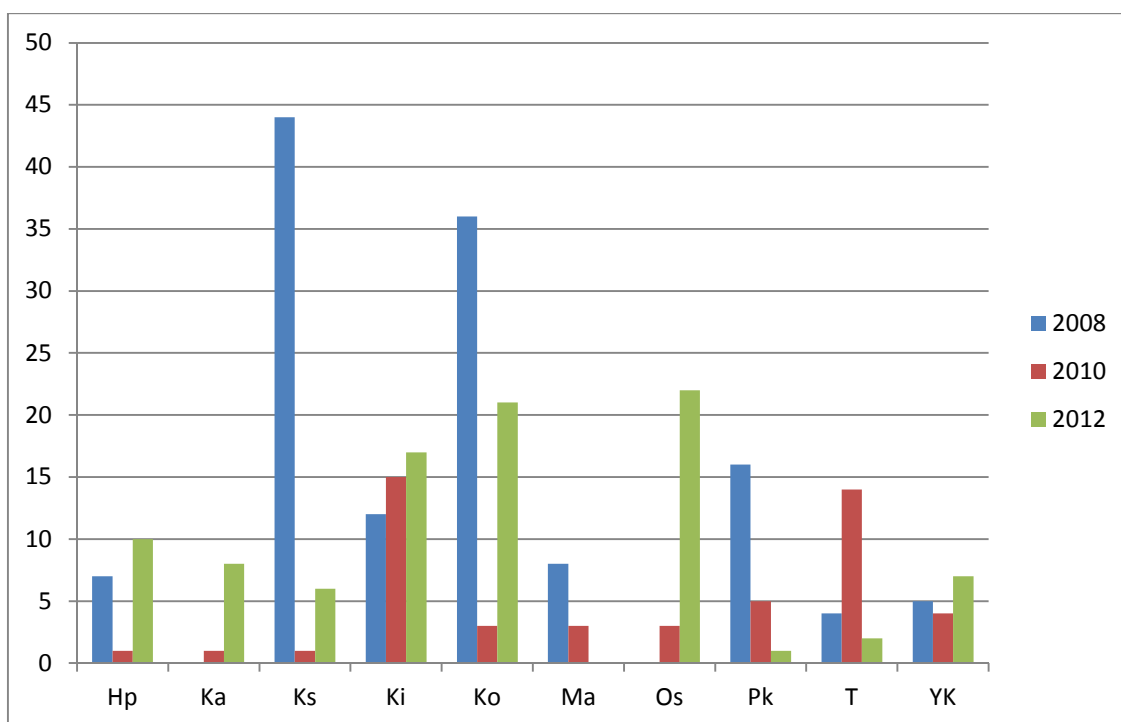

Kuvio 34. Lainaus luokka 32

Luokan 32 suurin lainausmäärä vuonna 2010 oli Karjasillan kirjaston 365 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 42 lainaa (katso kuvio 34). Lainauskierto oli suurin Tuiran kirjastossa (3,66) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,29) (katso kuvio 35). Poistoja luokasta 32 tehtiin eniten Kiimingin kirjastossa, josta poistettiin 15 kirjaa (katso kuvio 36).

Kuvio 35. Lainauskierto luokka 32

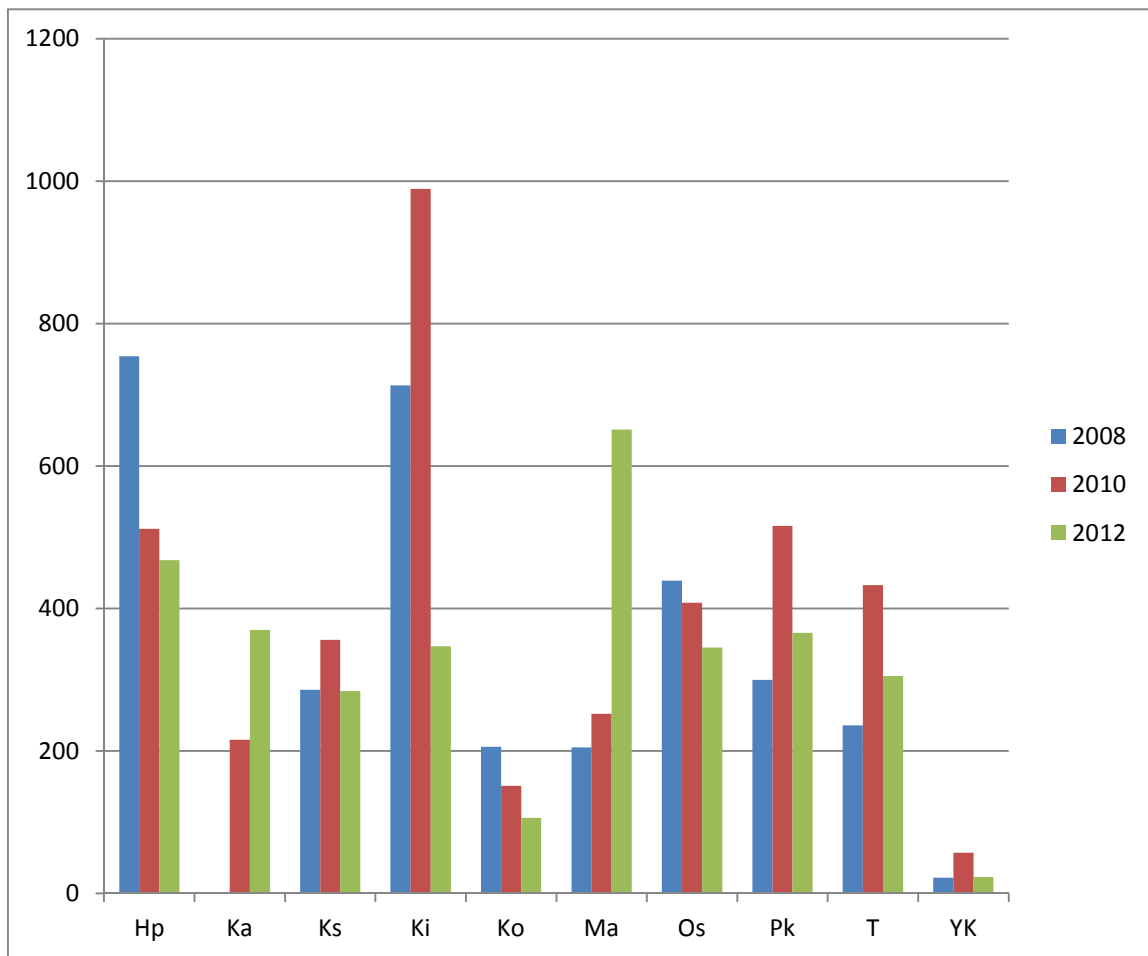

Kuvio 36. Poistot luokka 32

Vuonna 2012 luokan 32 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 360 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 64 lainaa (katso kuvio 34). Suurin lainauskierto oli Tuiran kirjaston 6,7 ja pienin Kiimingin kirjaston 0,27 (katso kuvio 35).

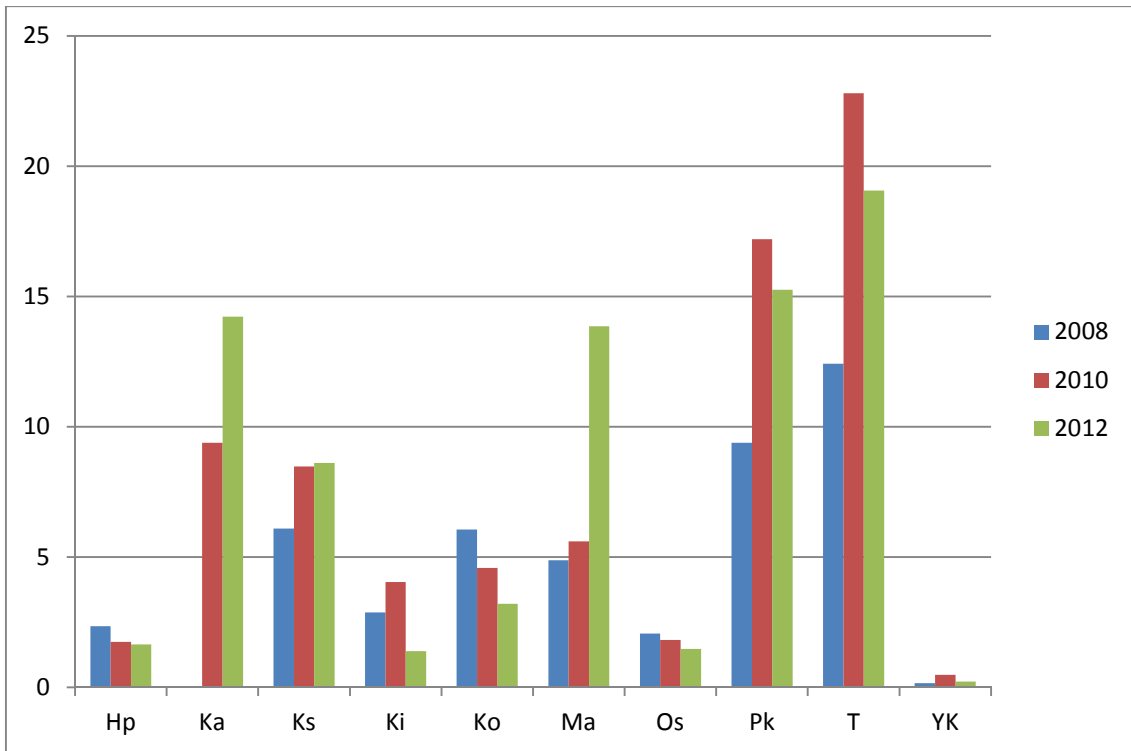
Luokasta 32 tehtiin eniten poistoja Oulunsalon kirjastossa, jossa kirjoja poistettiin 22 (katso kuvio 36).

Suurin lainausmäärä luokasta 33 (oikeustiede) vuonna 2008 oli Haukiputaan kirjaston 754 lainaa, kun pienin lainausmäärä on Yli-Kiimingin 22 lainaa (katso kuvio 37). Tuiran kirjaston lainauskierto on suurin (12,42) ja Yli-Kiimingin lainauskierto pienin (0,16) (katso kuvio 38). Eniten poistoja luokasta 33 tehtiin Karjasillan kirjastosta, jossa kirjoja poistettiin 30 (katso kuvio 39).

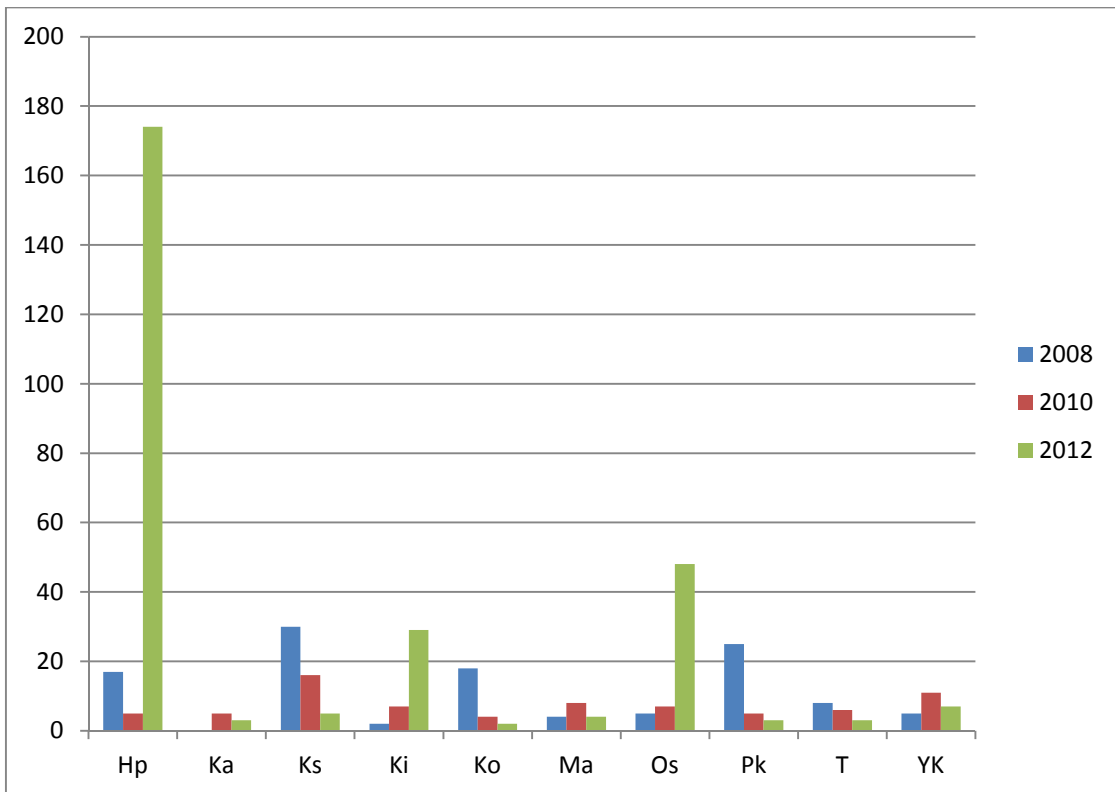

Kuvio 37. Lainaus luokka 33

Luokan 33 suurin lainausmäärä vuonna 2010 oli Kiimingin kirjaston 989 lainaa. Pienin lainausmäärä oli Yli-Kiimingin 57 lainaa. (Katso kuvio 37.) Lainauskierto oli suurin Tuiran kirjastossa (22,79) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,48) (katso kuvio 38). Poistoja luokasta 33 tehtiin eniten Karjasillan kirjastossa, jossa poistettiin 16 kirjaa (katso kuvio 39).

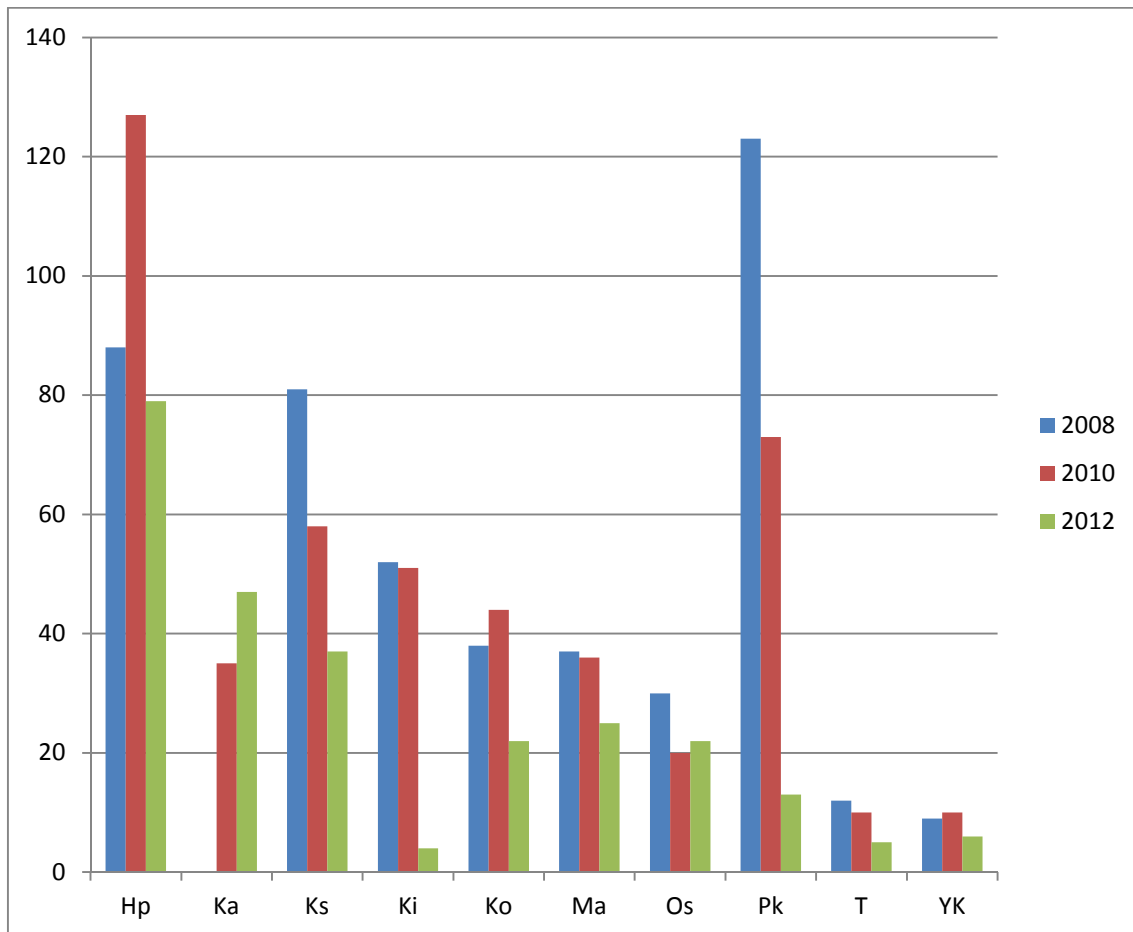
Kuvio 38. Lainauskierto luokka 33

Kuvio 39. Poistot luokka 33

Vuonna 2012 luokan 33 suurin lainausmäärä Maikkulan kirjaston 651 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin 23 lainaa (katso kuvio 37). Tuiran kirjaston lainauskierto oli suurin (19,06) ja Yli-Kiimingin pienin (0,23) (katso kuvio 38). Haukiputaan kirjastossa poistettiin eniten luokan 33 kirjoja, yhteensä 174 kappaletta (katso kuvio 39).

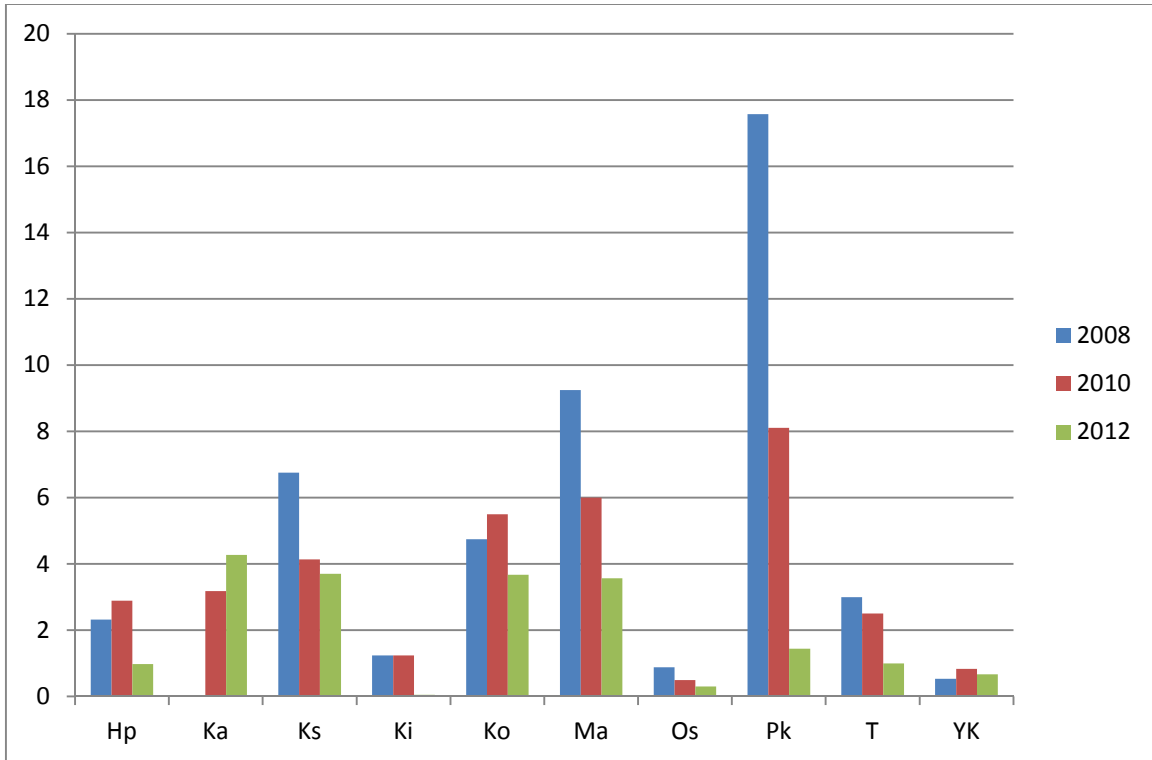
Luokan 34 (aluesuunnittelu, aluepolitiikka) suurin lainausmäärä vuonna 2008 oli Puolivälinkankaan kirjaston 123 lainaa. Pienin lainausmäärä oli Yli-Kiimingin kirjaston 9 lainaa. (Katso kuvio 40.) Puolivälinkankaan lainauskierto oli suurin (17,57) ja Yli-Kiimingin pienin (0,53) (katso kuvio 41). Eniten poistoja luokasta 34 tehtiin Tuiran kirjastossa, jossa poistettiin 4 kirjaa (katso kuvio 42).

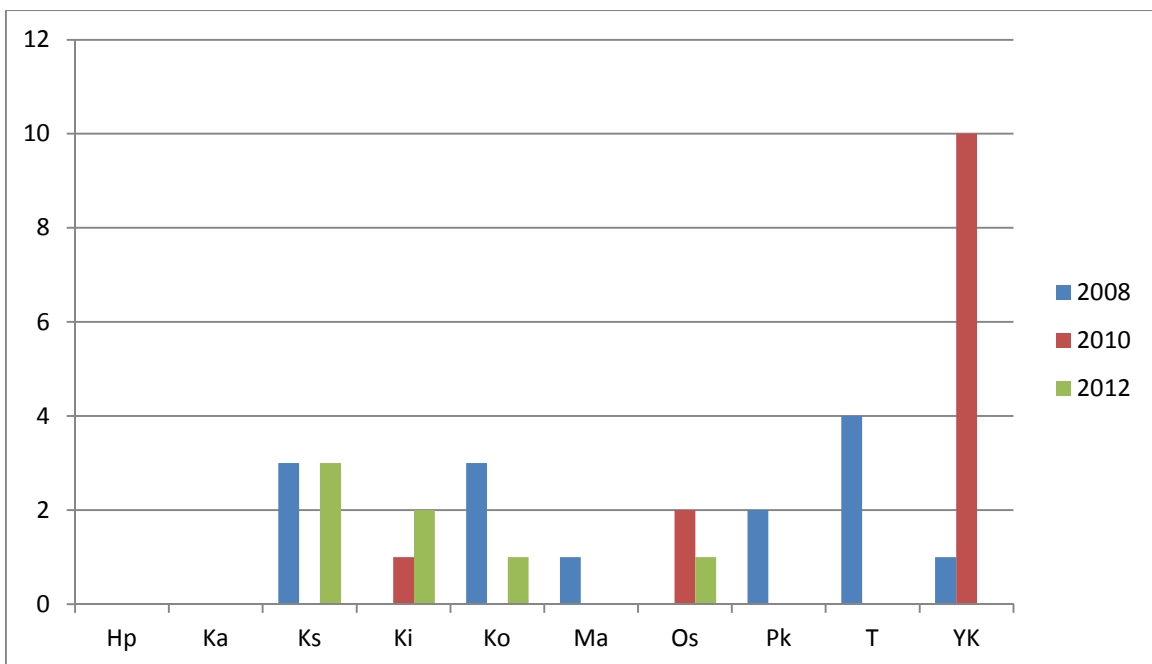
Kuvio 40. Lainaus luokka 34

Vuonna 2010 suurin lainausmäärä luokassa 34 Haukiputaan kirjaston 127 lainaa ja pienin Tuiran ja Yli-Kiimingin 10 lainaa (katso kuvio 40). Paras lainaus-

kierto oli Puolivälinkankaan kirjaston 8,11 ja huonoin Oulunsalon kirjaston 0,5 (katso kuvio 41). Poistoja luokasta 34 tehtiin eniten Yli-Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin 10 kirjaa (katso kuvio 42).

Kuvio 41. Lainauskierto luokka 34

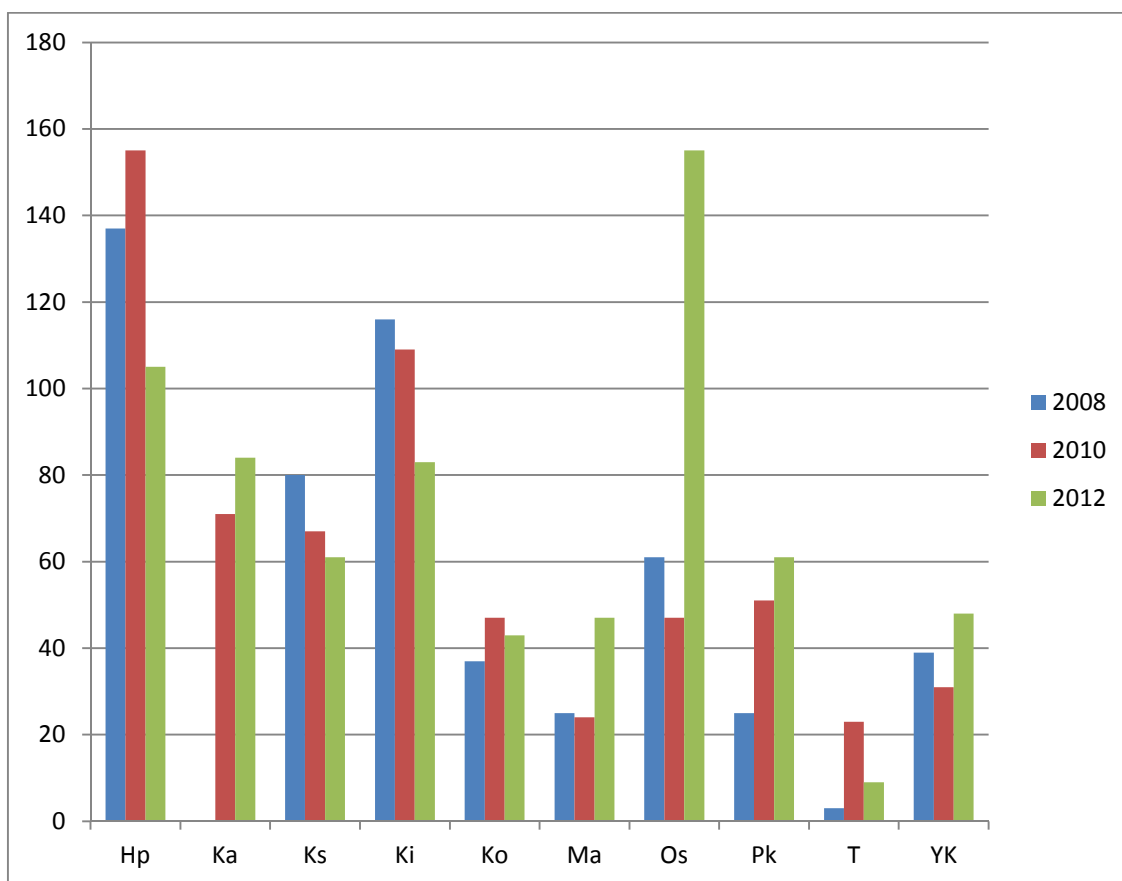

Kuvio 42. Poistot luokka 34

Suurin lainausmäärä luokassa 34 vuonna 2012 oli Haukiputaan kirjaston 79 lainaa. Pienin lainausmäärä oli Kiimingin kirjaston 4 lainaa. (Katso kuvio 40.) Suurin lainauskierto oli Kaakkurin 4,27 ja pienin Kiimingin 0,05 (katso kuvio 41). Karjasillan kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 34, yhteensä 3 kirjaa poistettiin (katso kuvio 42).

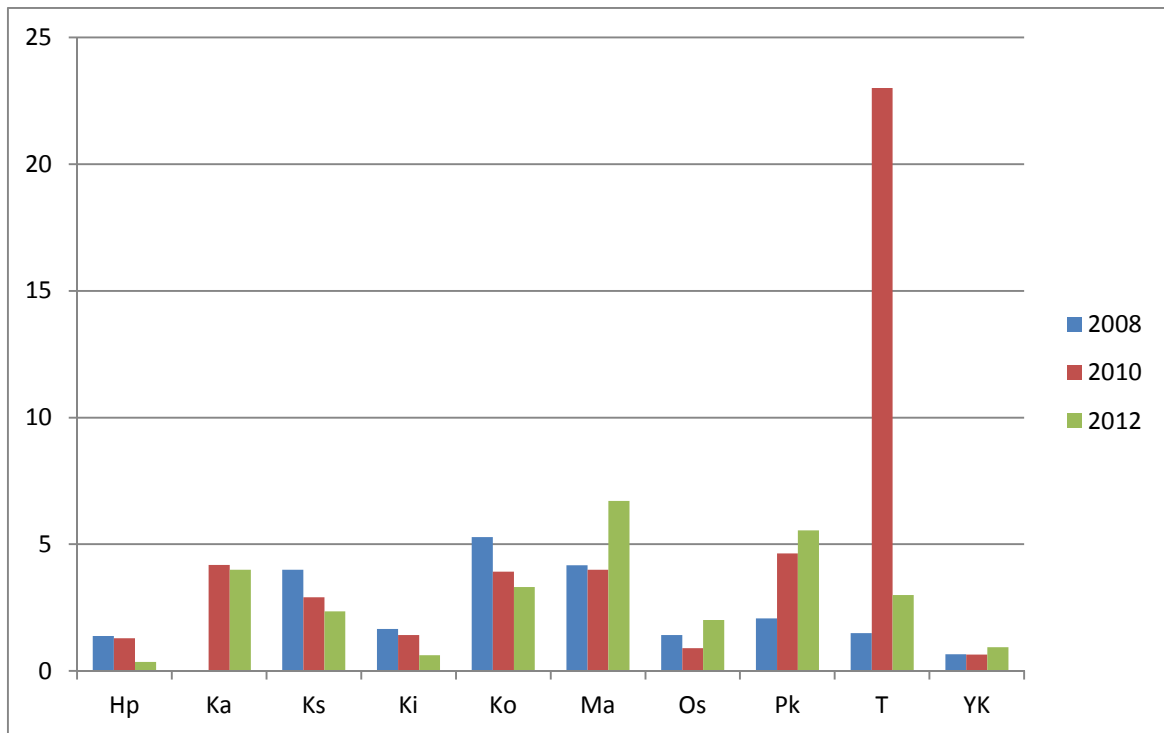
Vuonna 2008 luokan 35 (hallinto) suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 137 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 3 lainaa (katso kuvio 43). Koskelan kirjaston lainauskierto oli suurin (5,29) ja Yli-Kiimingin kirjaston pienin (0,66) (katso kuvio 44). Eniten poistoja luokasta 35 tehtiin Karjasillan kirjastossa, jossa poistettiin 7 kirjaa (katso kuvio 45).

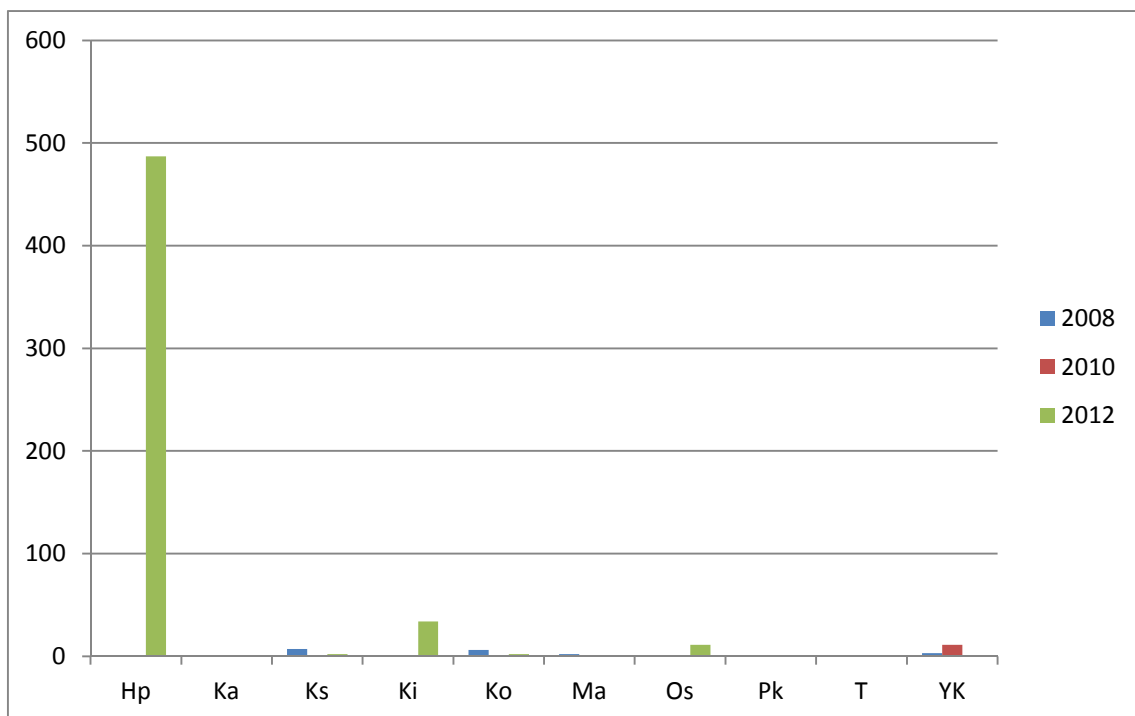
Kuvio 43. Lainaus luokka 35

Luokan 35 suurin lainausmäärä vuonna 2010 oli Haukiputaan kirjaston 155 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 23 lainaa (katso kuvio 43). Lainauskierto oli suurin Tuiran kirjastossa (23) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,65) (katso kuvio 44).

Yli-Kiimingin kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 35, yhteensä 11 kirjaa poistettiin (katso kuvio 45).

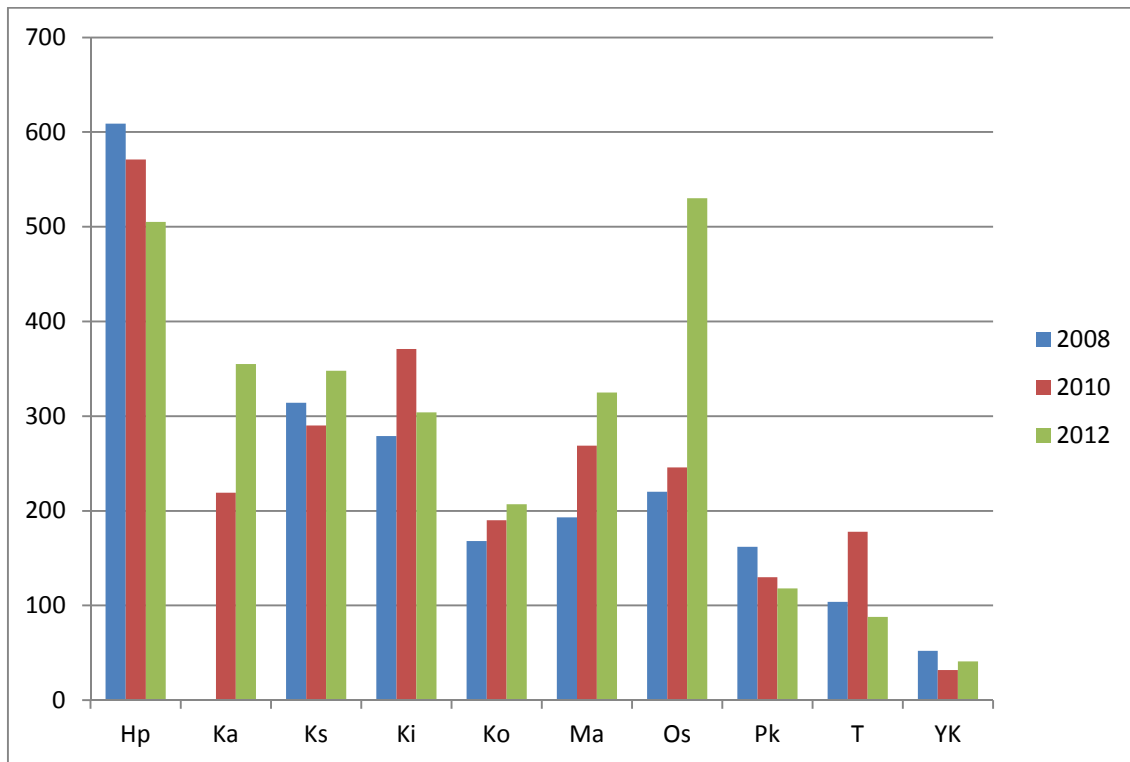
Kuvio 44. Lainauskierro luokka 35

Kuvio 45. Poistot luokka 35

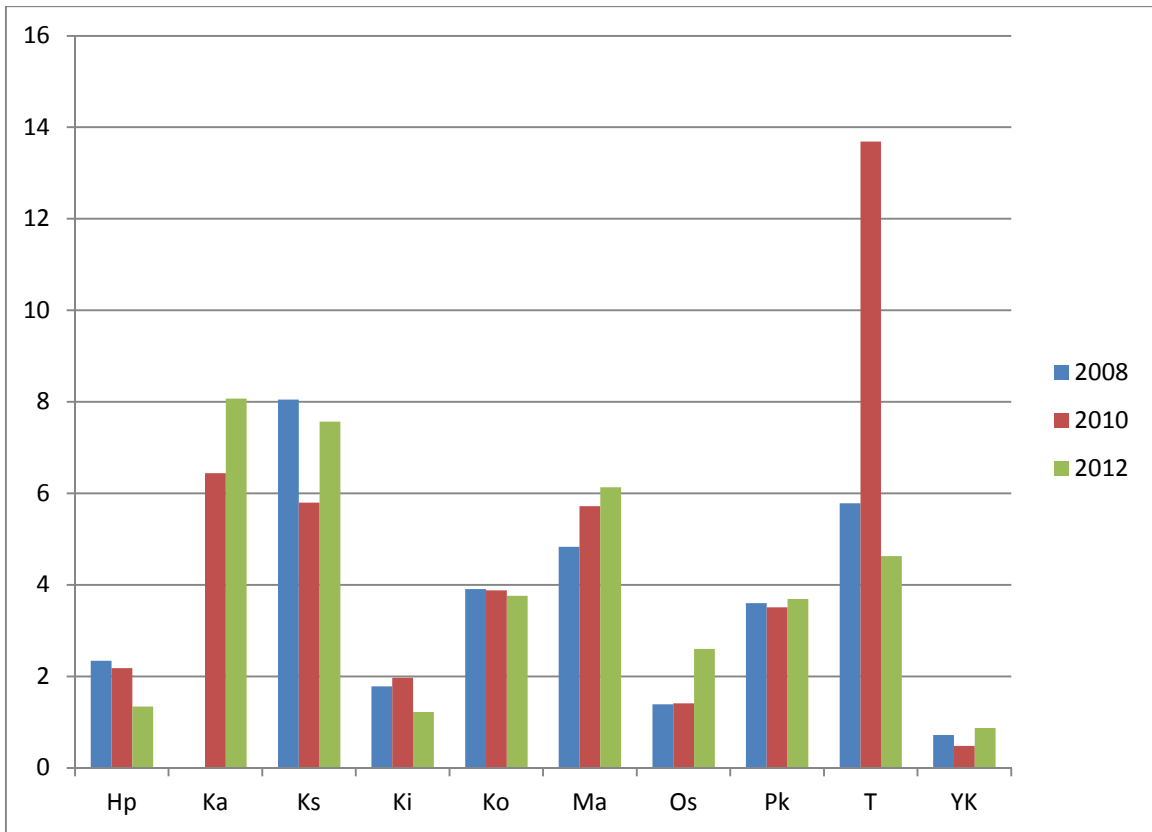
Vuonna 2012 luokan 35 suurin lainausmäärä oli Oulunsalon kirjaston 155 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 9 lainaa (katso kuvio 43). Maikkulan kirjaston lainauskierto oli suurin (6,71) ja Haukiputaan kirjaston pienin (0,36) (katso kuvio 44). Poistoja luokasta 35 tehtiin eniten Haukiputaan kirjastossa, josta poistettiin 487 kirjaa (katso kuvio 45).

Suurin lainausmäärä luokasta 36 (taloustiede, kansantaloustiede) vuonna 2008 oli Haukiputaan kirjaston 609 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 52 lainaa (katso kuvio 46). Suurin lainauskierto oli Karjasillan kirjaston 8,05 ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 0,72 (katso kuvio 47). Eniten poistoja luokasta 36 tehtiin Karjasillan kirjastossa, jossa poistettiin 28 kirjaa (katso kuvio 48).

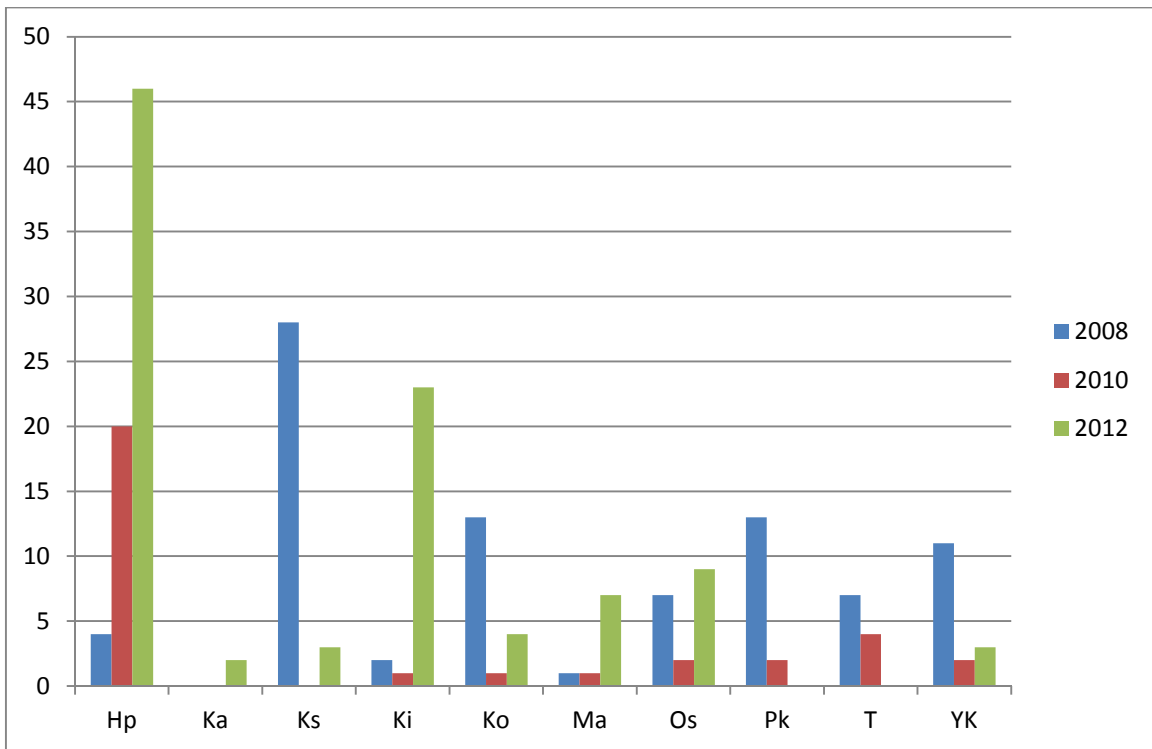

Kuvio 46. Lainaus luokka 36

Vuonna 2010 luokan 36 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 651 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 32 lainaa (katso kuvio 46). Lainauskierto oli suurin Tuiran kirjastossa (13,69) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,48) (katso kuvio 47). Haukiputaan kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 36, yhteensä 20 kirjaa poistettiin (katso kuvio 48).

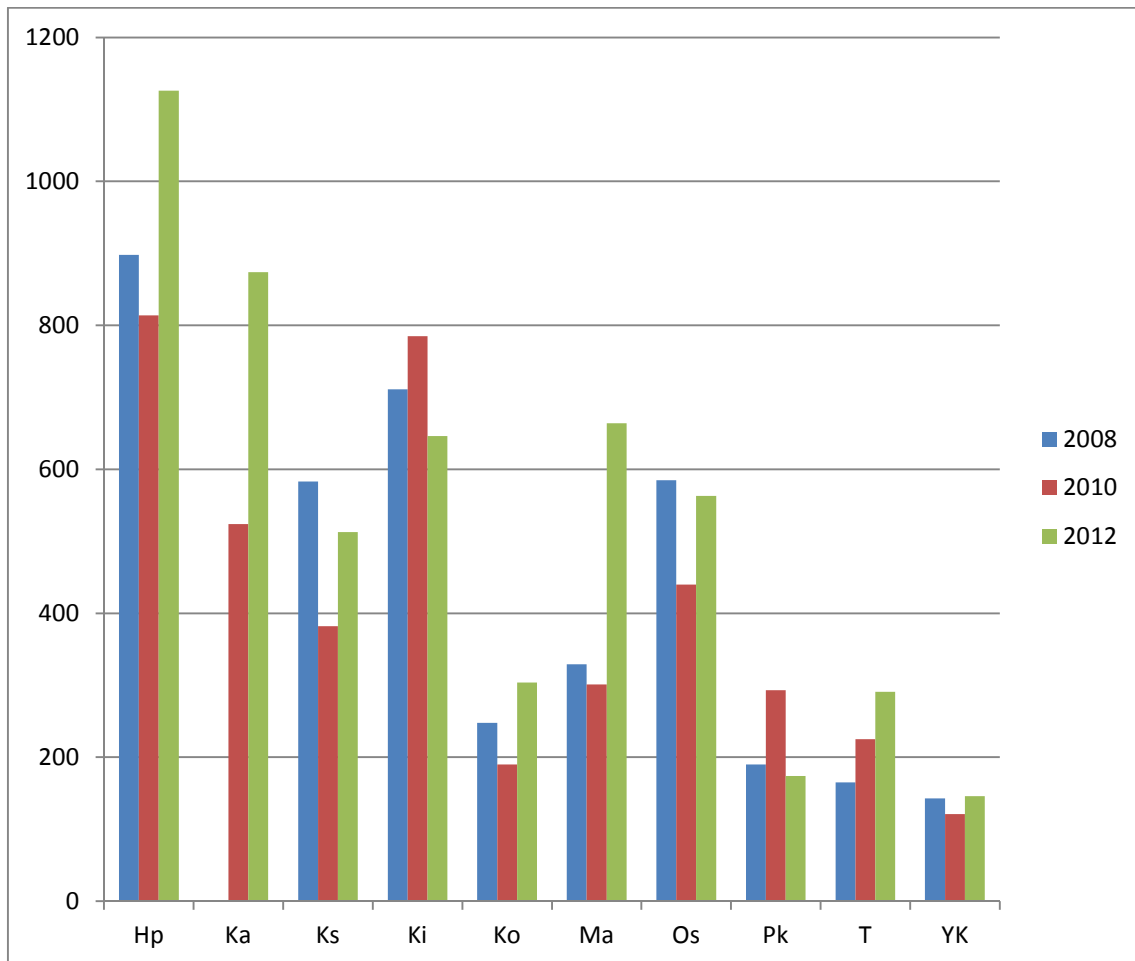
Kuvio 47. Lainauskierto luokka 36

Kuvio 48. Poistot luokka 36

Luokan 36 suurin lainausmäärä vuonna 2012 oli Oulunsalon kirjaston 530 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin 41 lainaa (katso kuvio 46). Kaakkurin kirjaston lainauskierto oli suurin (8,07) ja Yli-Kiimingin pienin (0,87) (katso kuvio 47). Poistoja luokasta 36 tehtiin eniten Haukiputaan kirjastossa, jossa poistettiin 46 kirjaa (katso kuvio 48).

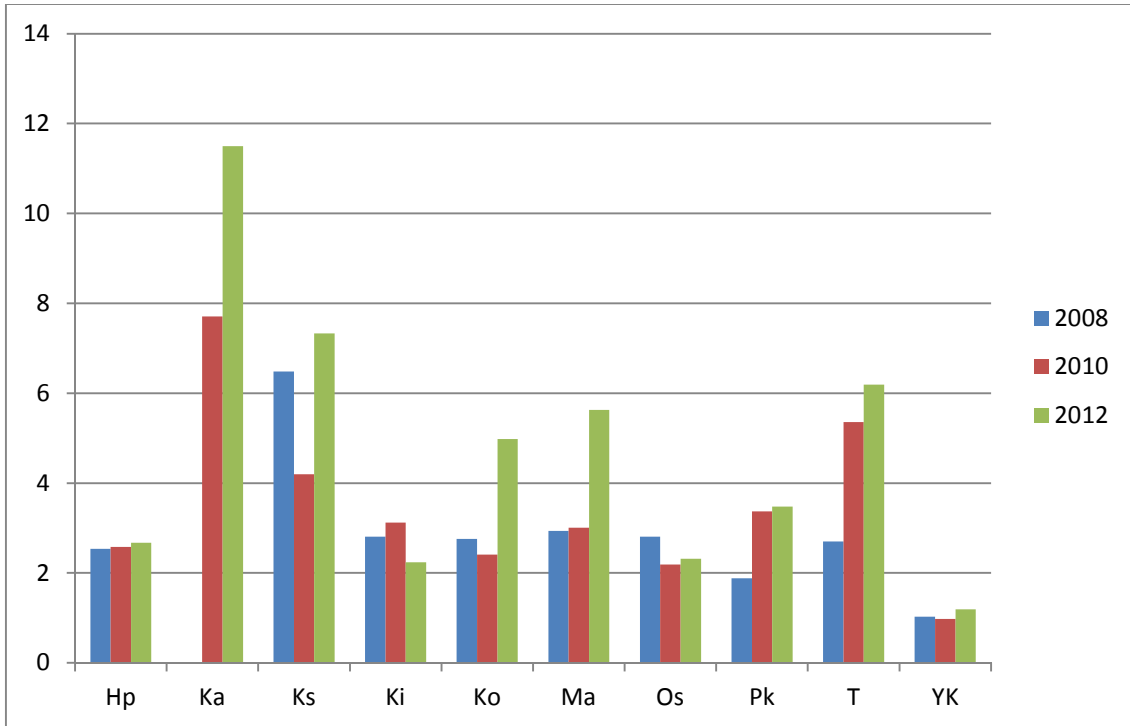
Suurin lainausmäärä luokassa 37 (sosiaalipolitiikka) vuonna 2008 oli Haukiputaan kirjaston 898 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin 143 lainaa (katso kuvio 49). Suurin lainauskierto oli Karjasillan kirjaston (6,48) ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston (1,03) (katso kuvio 50). Eniten poistoja luokasta 37 tehtiin Koskelan kirjastossa, jossa poistettiin 40 kirjaa (katso kuvio 51).

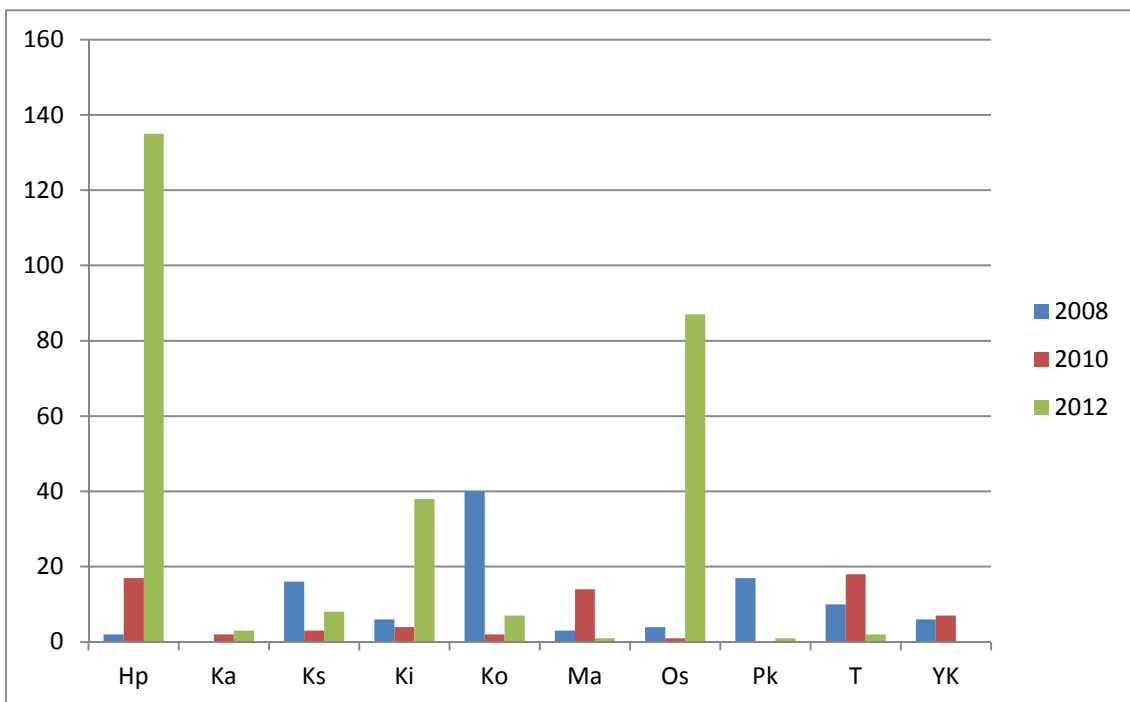
Kuvio 49. Lainaus luokka 37

Vuonna 2010 luokan 37 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 814 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 121 lainaa (katso kuvio 49). Lainauskierto

oli suurin Kaakkurin kirjastossa (7,71) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,98) (katso kuvio 50). Tuiran kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 37, yhteensä 18 kirjaa poistettiin kokoelmasta (katso kuvio 51).

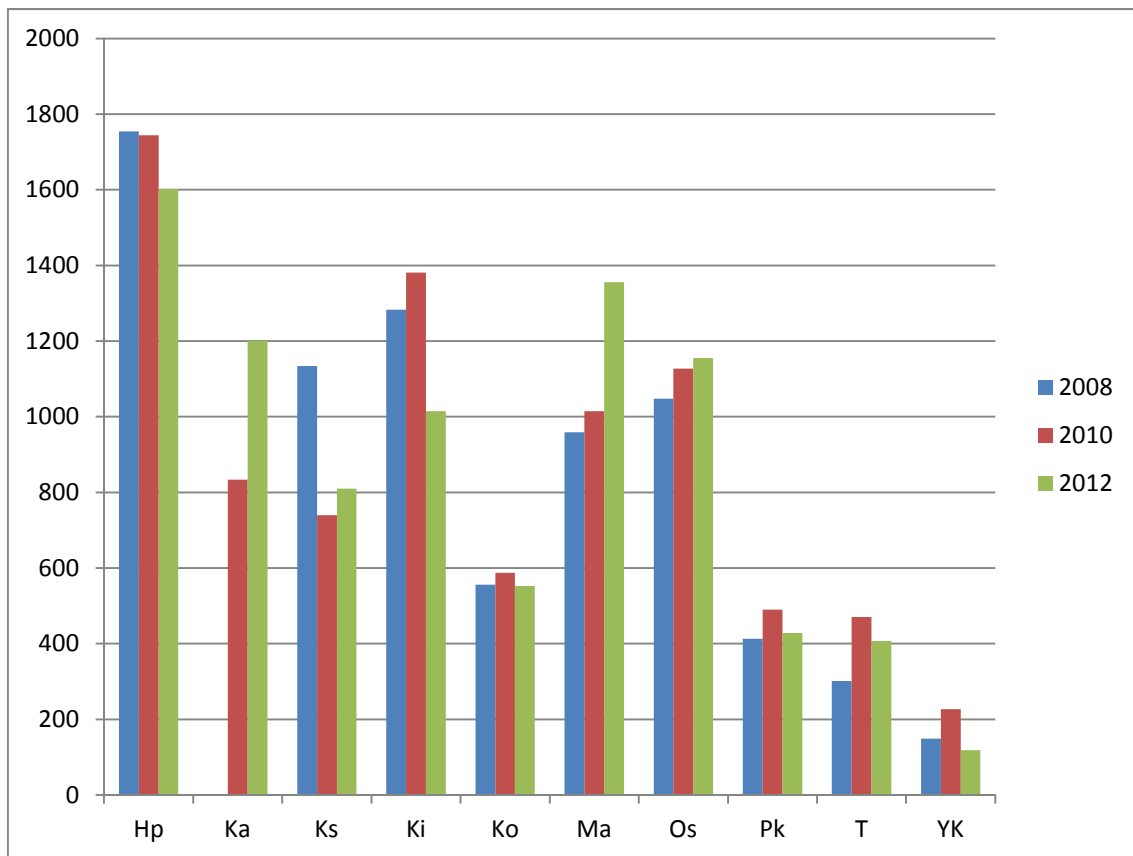
Kuvio 50. Lainauskierto luokka 37

Kuvio 51. Poistot luokka 37

Luokan 37 suurin lainausmäärä vuonna 2012 oli Haukiputaan kirjaston 1126 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin 146 lainaa (katso kuvio 49). Kaakkurin kirjastossa oli suurin lainauskierto (11,5) ja Yli-Kiimingissä pienin (katso kuvio 50). Eniten poistoja tehtiin Haukiputaan kirjastossa, luokasta 37 poistettiin 135 kirjaa (katso kuvio 51).

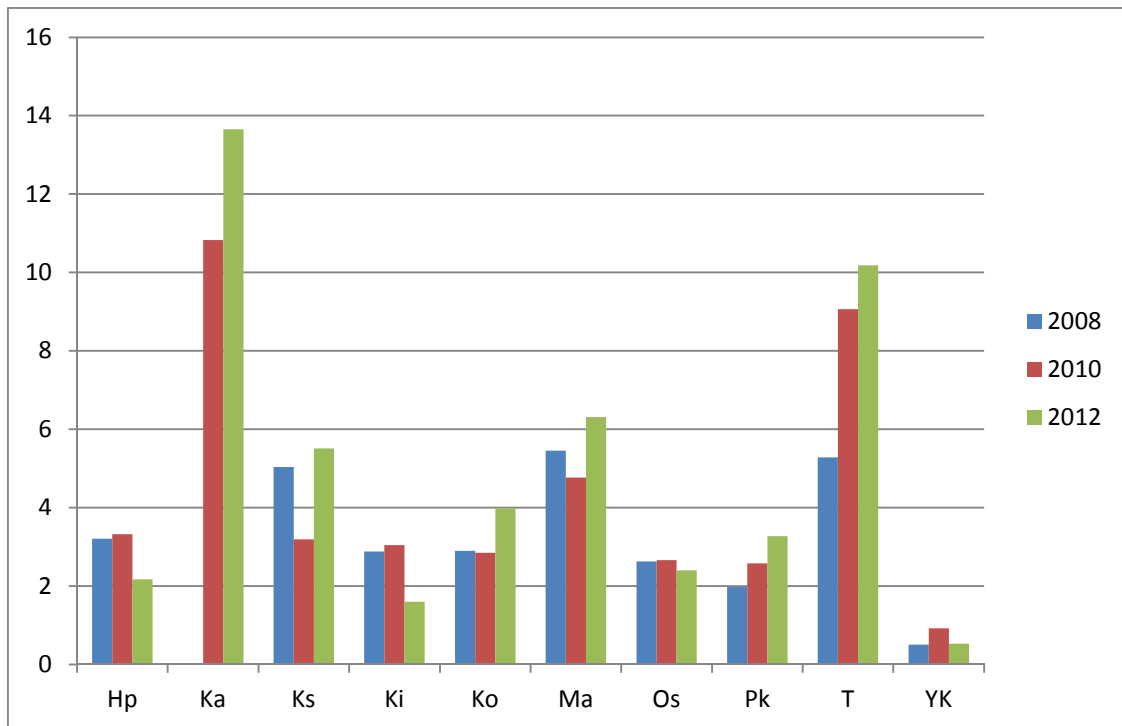
Vuonna 2008 luokan 38 (kasvatus, opetus, kasvatustiede) lainausmäärä oli suurin Haukiputaan kirjastossa (1754 lainaa) ja pienin Yli-Kiimingissä (149 lainaa) (katso kuvio 52). Suurin lainauskierto oli Maikkulan kirjastossa (5,45) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,5) (katso kuvio 53). Poistoja luokasta 38 tehtiin eniten Koskelan kirjastossa, jossa poistettiin 73 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 54).

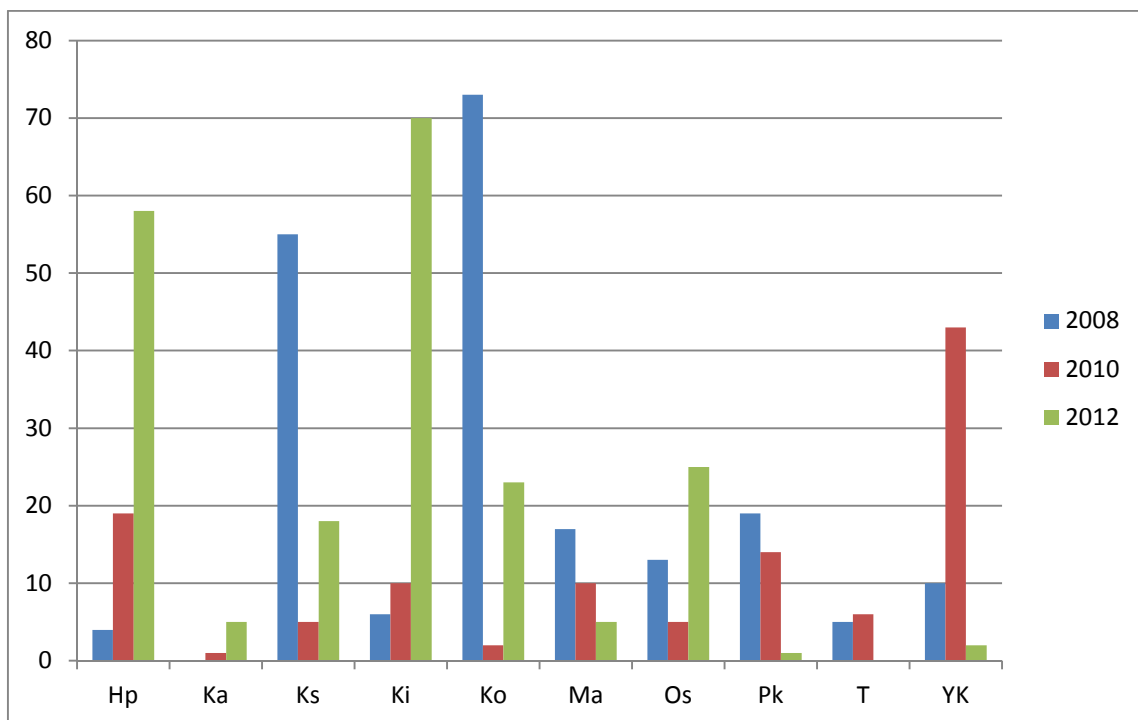
Kuvio 52. Lainaus luokka 38

Suurin lainausmäärä luokassa 38 vuonna 2010 oli Haukiputaan kirjaston 1744 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 227 lainaa (katso kuvio 52). Lainauskierto oli suurin Kaakkurin kirjastossa (10,83) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,92)

(katso kuvio 53). Yli-Kiimingin kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 38, yhteensä 43 kirjaa poistettiin kokoelmasta (katso kuvio 54).

Kuvio 53. Lainauskierro luokka 38

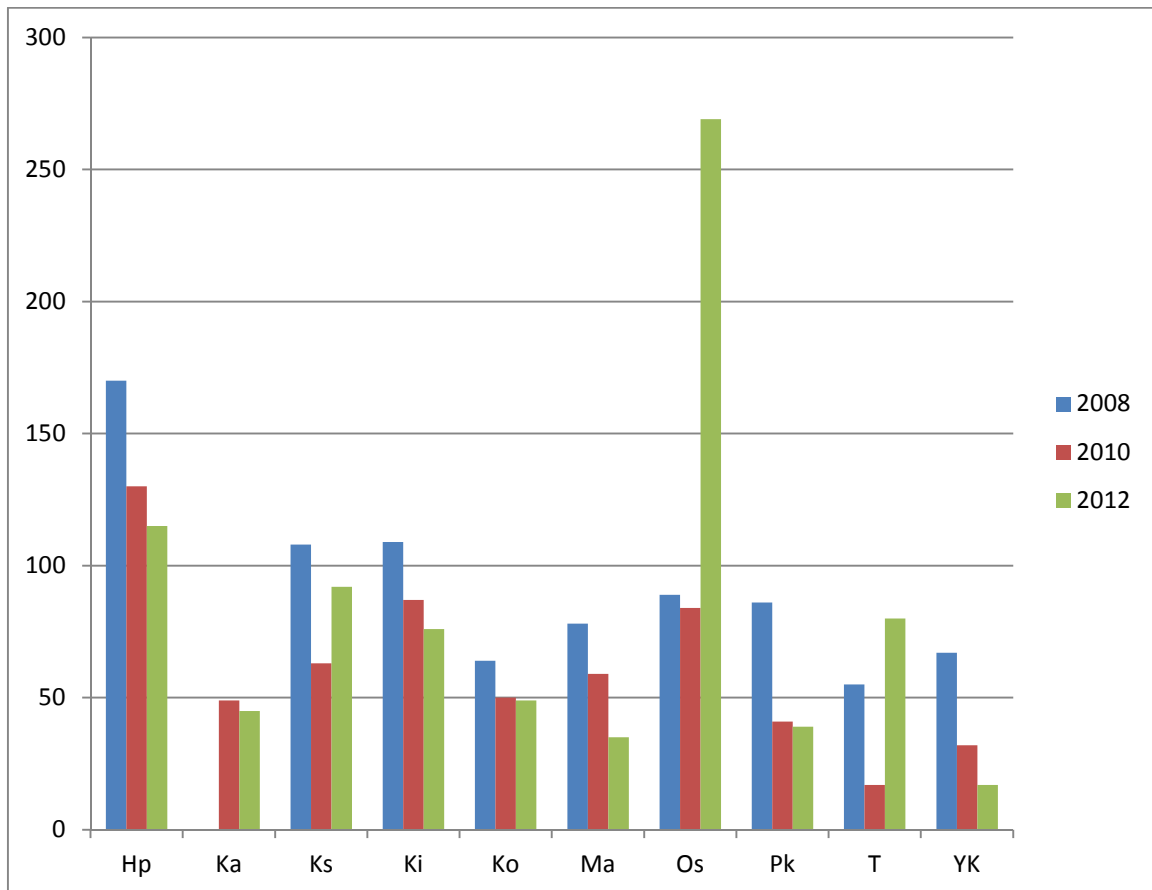

Kuvio 54. Poistot luokka 38

Vuonna 2012 luokan 38 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 1602 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin 119 lainaa (katso kuvio 52). Kaakkurin kirjaston lainauskierto oli suurin (13,65) ja Yli-Kiimingin kirjaston pienin (0,53) (katso kuvio 53). Poistoja luokasta 38 tehtiin eniten Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin 70 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 54).

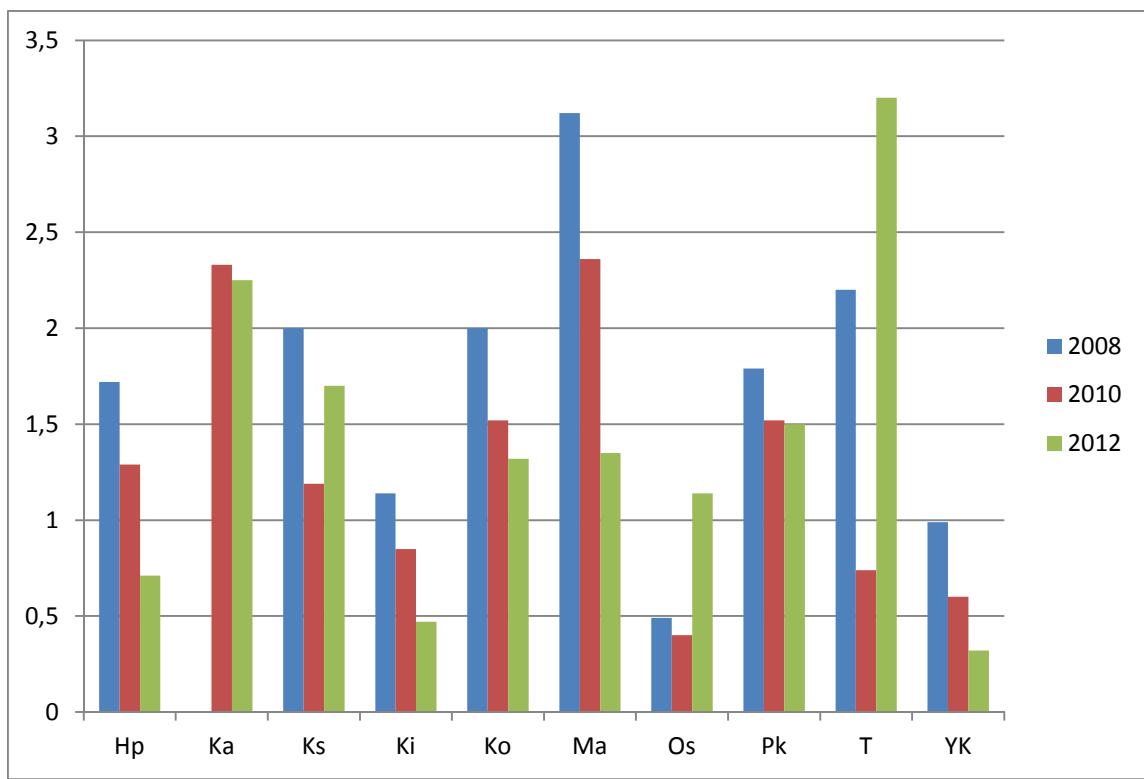
Luokan 39 (maanpuolustus) suurin lainausmäärä vuonna 2008 oli Haukiputaan kirjaston 170 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 55 lainaa (katso kuvio 55). Suurin lainauskierto oli Maikkulan kirjaston 3,12 ja pienin Oulunsalon kirjaston 0,49 (katso kuvio 56). Eniten poistoja luokasta 39 tehtiin Koskelan kirjastossa, jossa poistettiin 19 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 57).

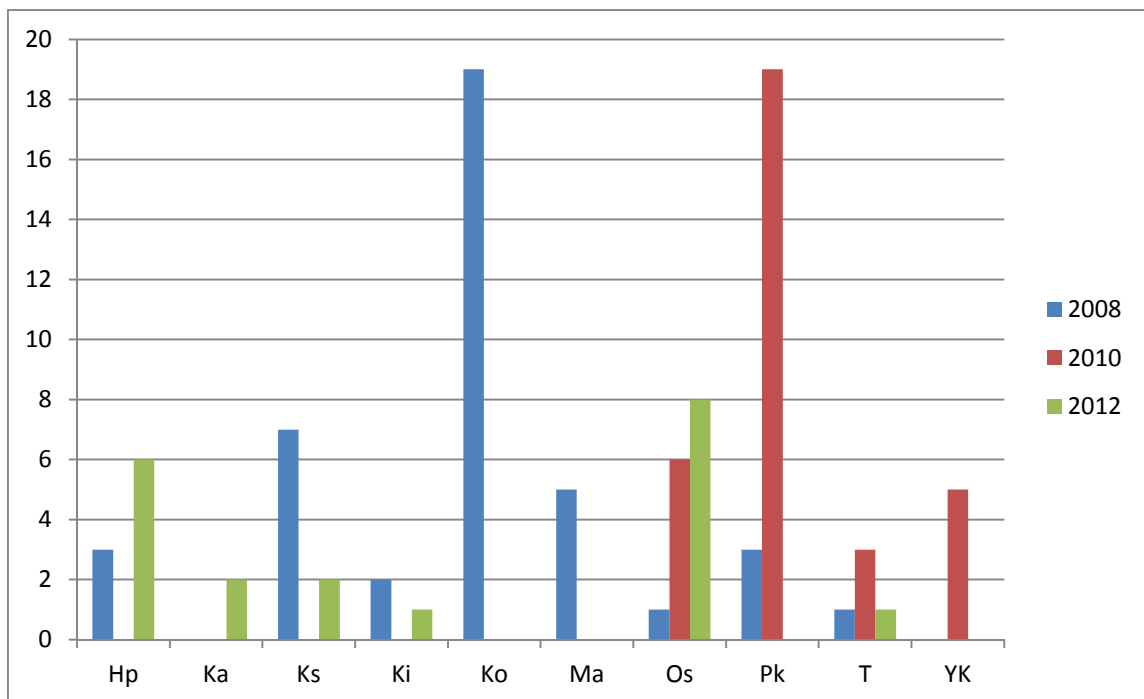
Kuvio 55. Lainaus luokka 39

Vuonna 2010 luokan 39 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan 130 lainaa. Pienin lainausmäärä oli Tuiran kirjaston 17 lainaa. (Katso kuvio 55.) Lainauskierto oli suurin Maikkulan kirjastossa (2,36) ja pienin Oulunsalon kirjastossa (0,4) (katso

kuvio 56). Puolivälinkankaan kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 39, yhteensä 19 kirjaa poistettiin kokoelmasta (katso kuvio 57).

Kuvio 56. Lainauskierro luokka 39

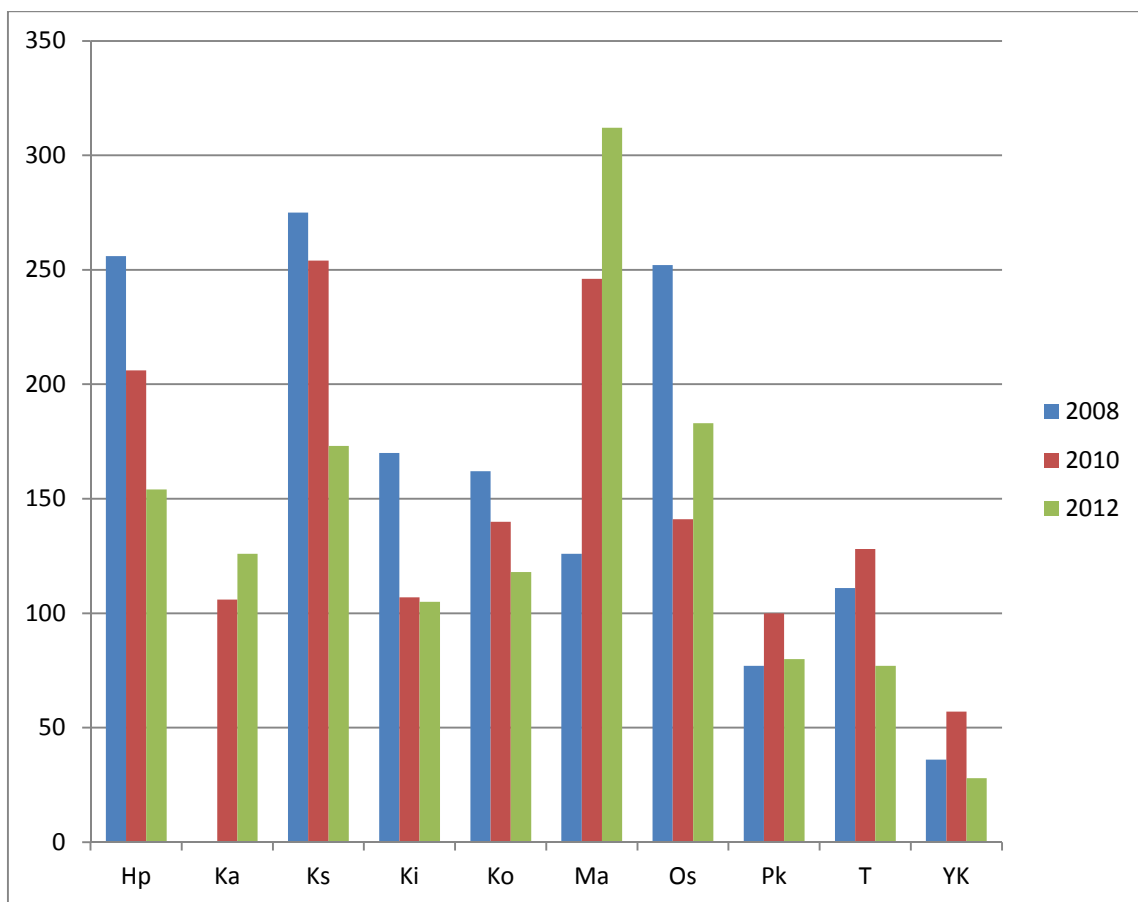

Kuvio 57. Poistot luokka 39

Suurin lainausmäärä vuonna 2012 luokasta 39 on Oulunsalon kirjaston 269 lainaa. Pienin lainausmäärä on Yli-Kiimingin kirjaston 17 lainaa. (Katso kuvio 55.) Suurin lainauskierto oli Tuiran kirjaston 3,2 ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 0,32 (katso kuvio 56). Poistoja luokasta 39 tehtiin eniten Oulunsalon kirjastossa, jossa poistojen määrä oli 8 kirjaa (katso kuvio 57).

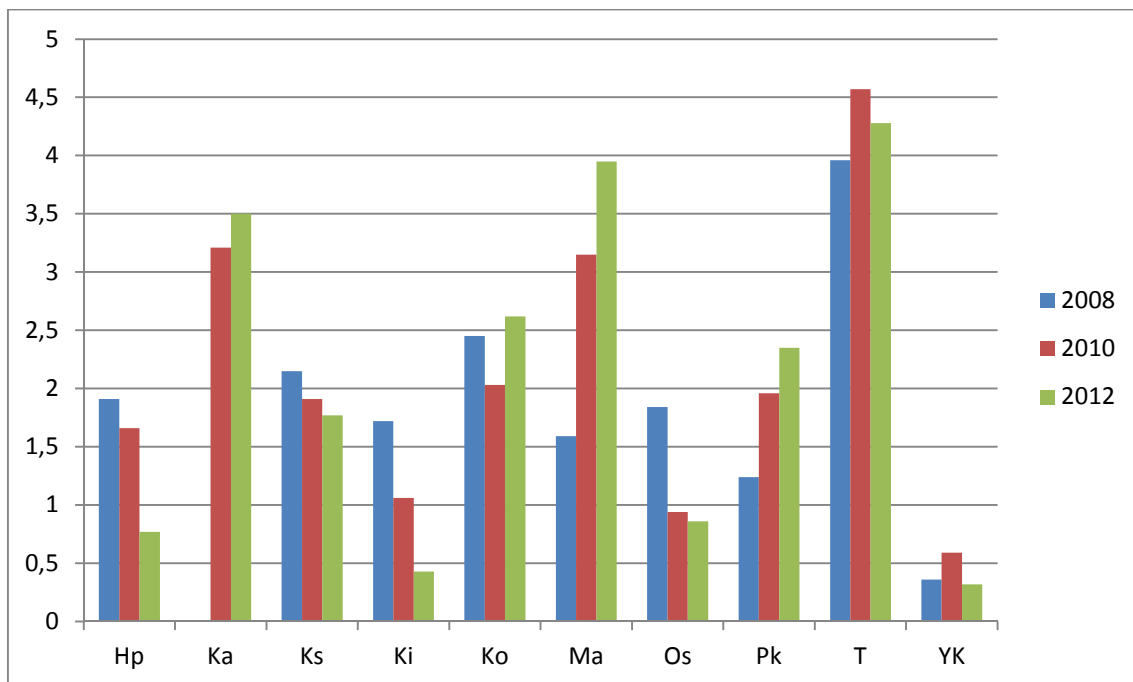
6.3 Pääluokka 4 Maantiede, matkat ja kansantiede

Vuonna 2008 luokan 40 (maantiede) suurin lainausmäärä oli Karjasillan kirjaston 275 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 36 lainaa (katso kuvio 58). Lainauskierto oli suurin Tuiran kirjastossa (3,96) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,36) (katso kuvio 59). Eniten poistoja luokasta 40 tehtiin Koskelan kirjastossa, jossa poistettiin 32 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 60).

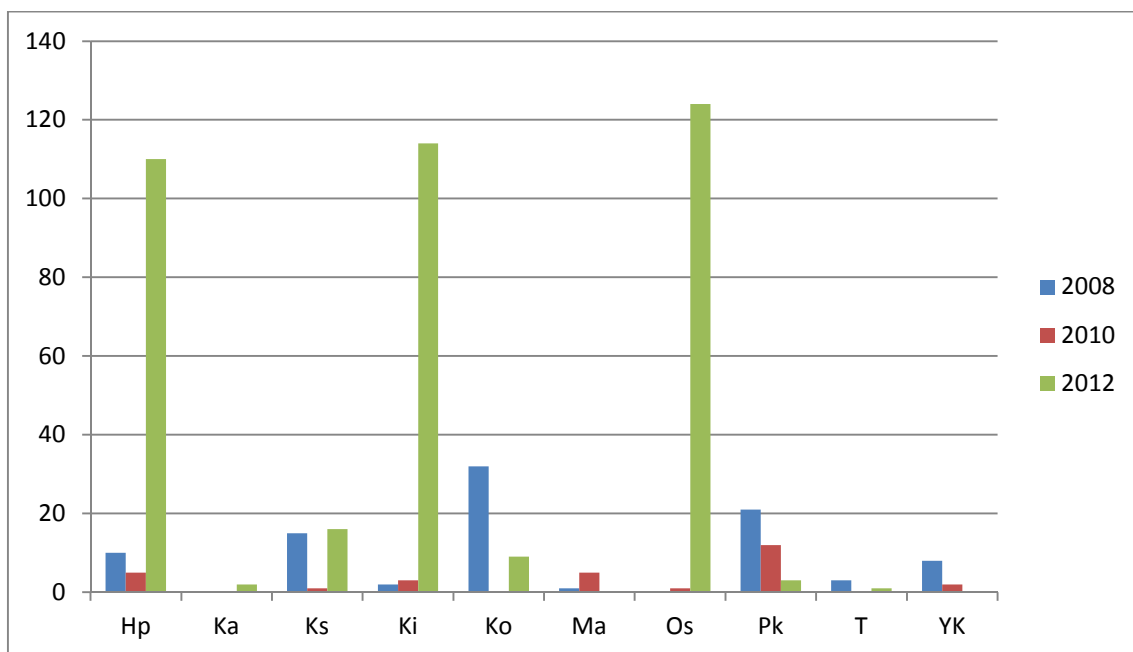

Kuvio 58. Lainaus luokka 40

Luokan 40 suurin lainausmäärä vuonna 2010 oli Karjasillan kirjaston 254 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 57 lainaa (katso kuvio 58). Suurin lainauskierto oli Tuiran kirjaston 4,57 ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 0,59 (katso kuvio 59). Puolivälinkankaan kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 40. Kirjastosta poistettiin 12 kirjaa kyseisestä luokasta. (Katso kuvio 60.)

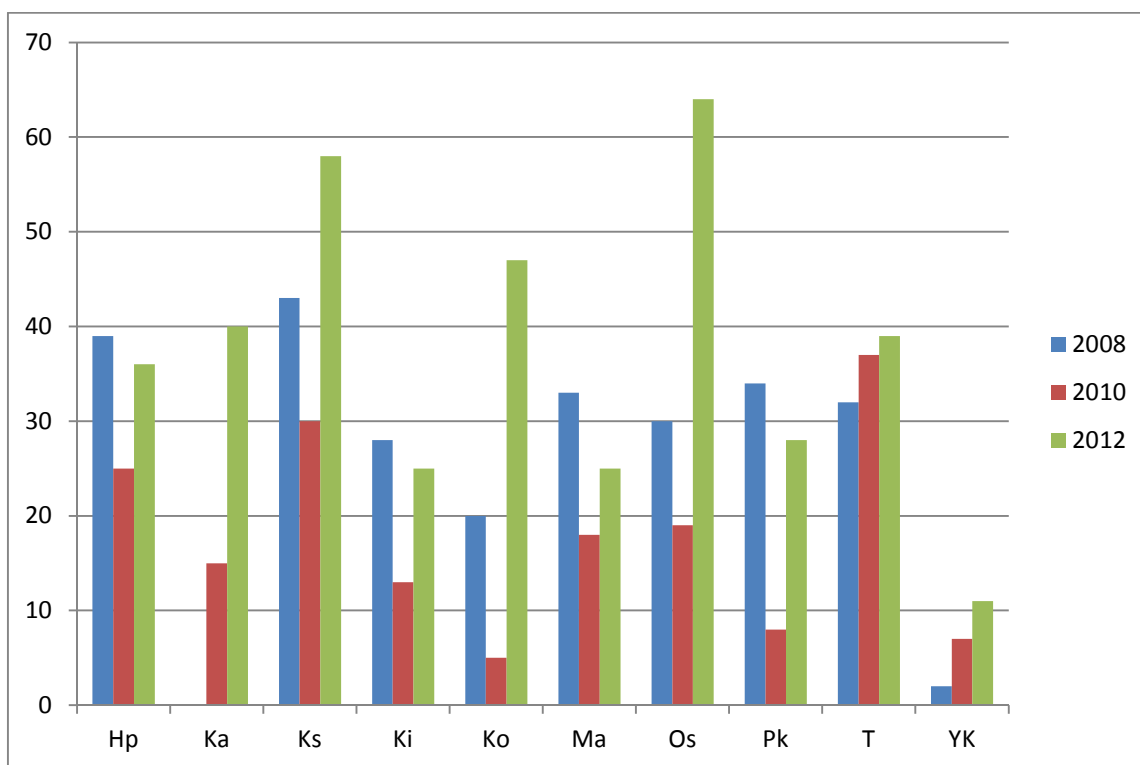
Kuvio 59. Lainauskierto luokka 40

Kuvio 60. Poistot luokka 40

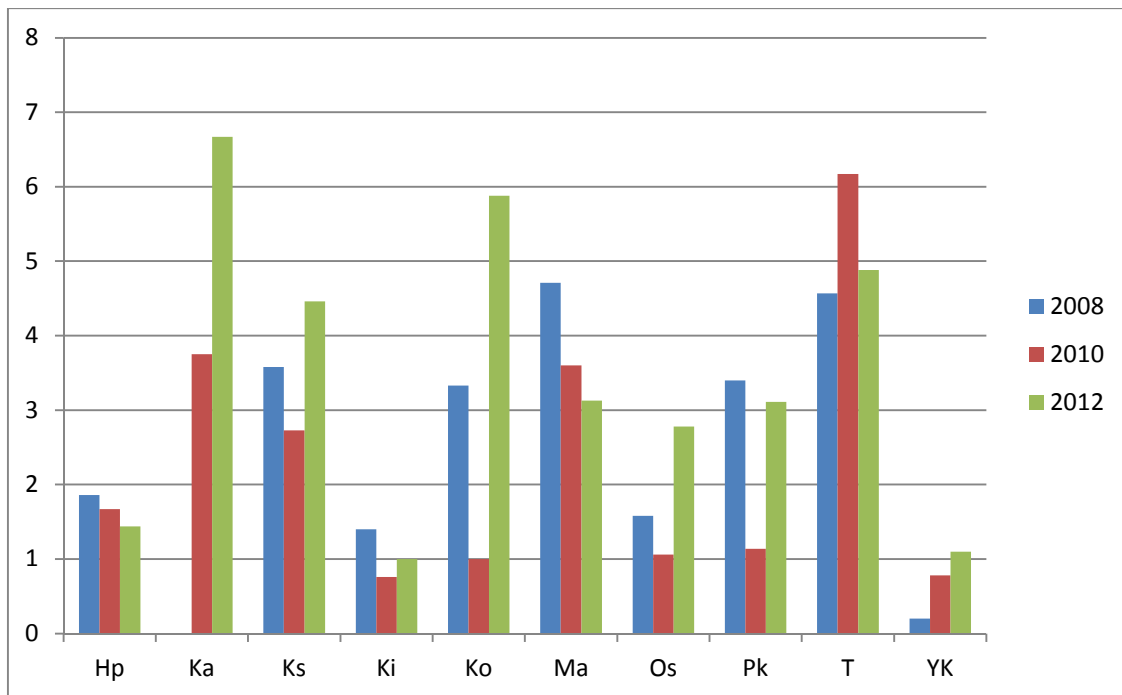
Suurin lainausmäärä vuonna 2012 luokan 40 osalta oli Maikkulan kirjaston 312 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 28 lainaa (katso kuvio 58). Tuiran kirjaston lainauskierto oli suurin (4,28) ja Yli-Kiimingin kirjaston pienin (0,32) (katso kuvio 59). Poistoja tehtiin eniten Oulunsalon kirjastossa, jossa luokasta 40 poistettiin 124 kirjaa (katso kuvio 60).

Luokan 41 (Eurooppa) suurin lainausmäärä vuonna 2008 oli Karjasillan kirjaston 43 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 2 lainaa (katso kuvio 61). Lainauskierto oli suurin Maikkulan kirjastossa (4,71) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,2) (katso kuvio 62). Eniten poistoja tehtiin Koskelan kirjastossa, jossa poistettiin 3 kirjaa luokasta 41 (katso kuvio 63).

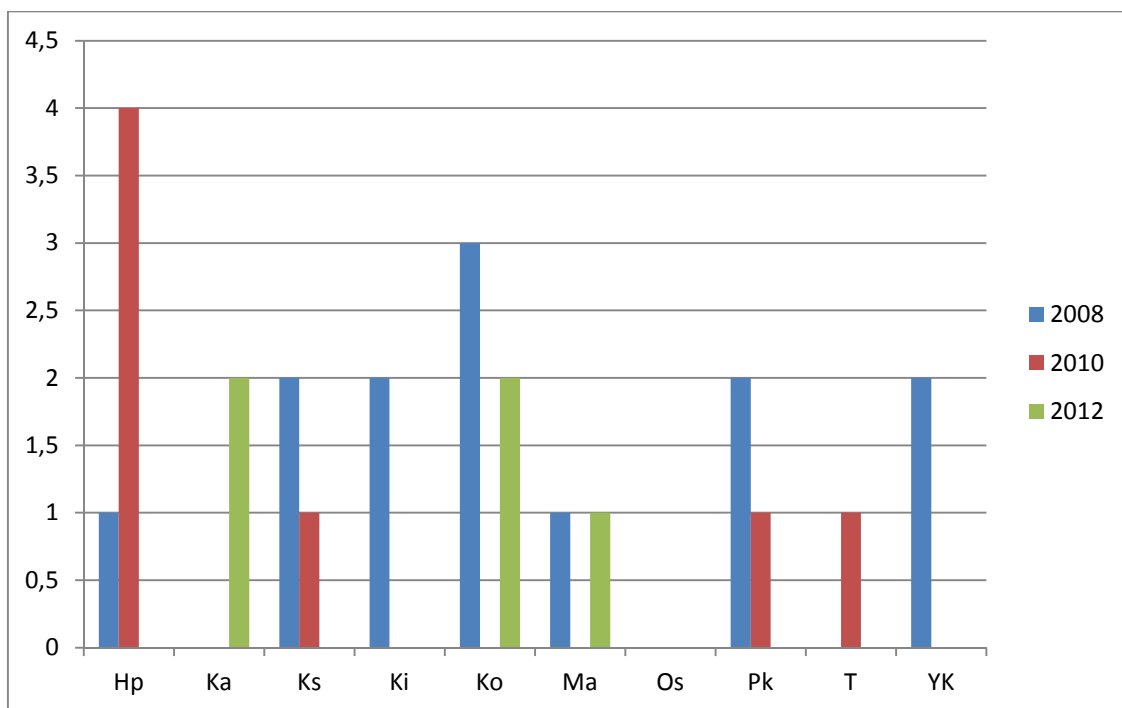

Kuvio 61. Lainaus luokka 41

Suurin lainausmäärä vuonna 2010 luokassa 41 oli Tuiran kirjaston 37 lainaa ja pienin Koskelan kirjaston 5 lainaa (katso kuvio 61). Tuiran kirjaston lainauskierto oli suurin (6,17) ja Kiimingin kirjaston pienin (0,76) (katso kuvio 62). Poistoja tehtiin eniten Haukiputaan kirjastossa, jossa poistettiin 4 kirjaa luokasta 41 (katso kuvio 63).

Kuvio 62. Lainauskierto luokka 41

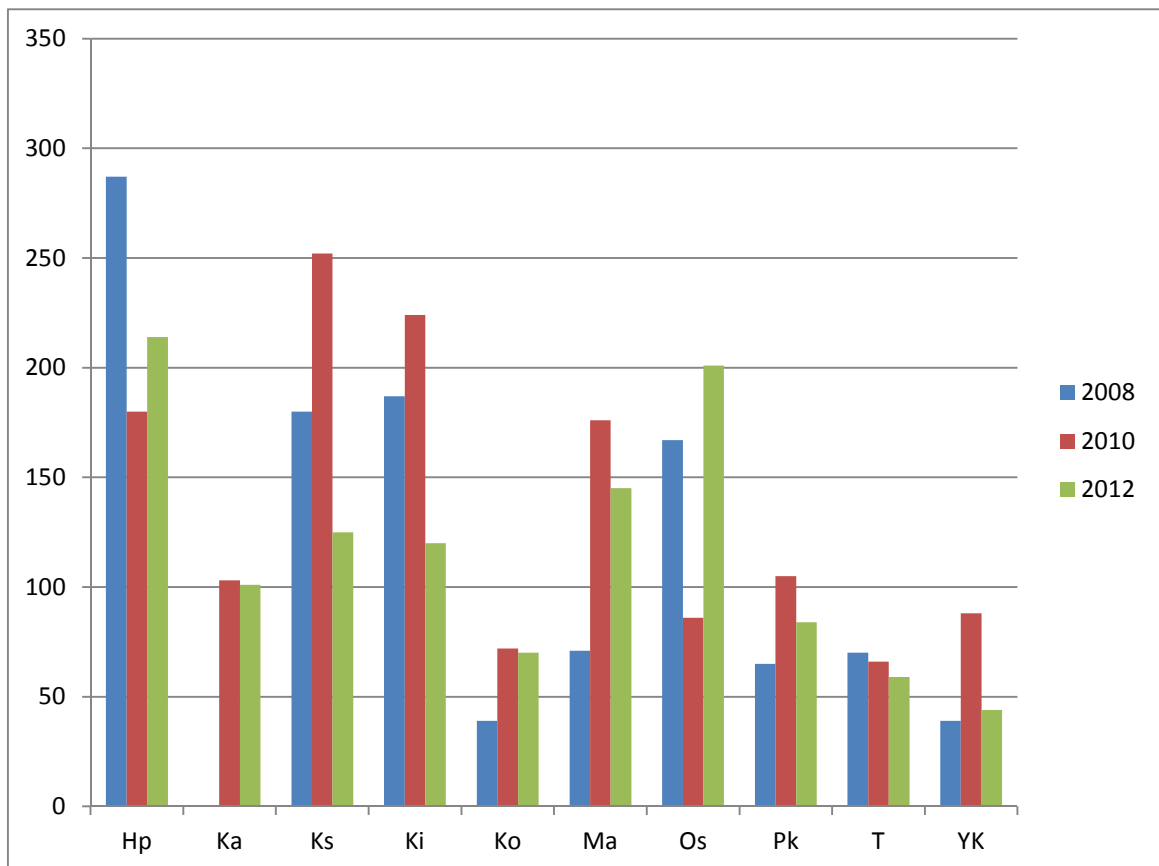

Kuvio 63. Poistot luokka 41

Vuonna 2012 luokan 41 suurin lainausmäärä oli Oulunsalon kirjaston 64 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 11 lainaa (katso kuvio 61). Suurin lainauskierto oli Kaakkurin kirjaston 6,67 ja pienin Kiimingin 1 (katso kuvio 62). Kaakkurin ja

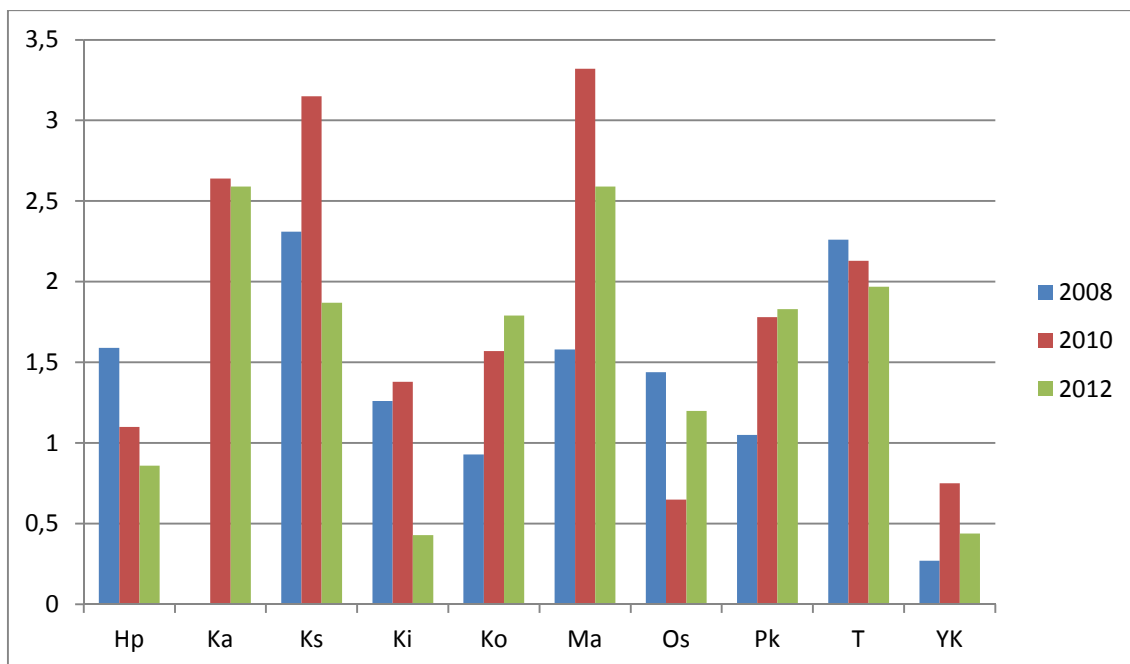
Koskelan kirjastoissa tehtiin eniten poistoja luokasta 41. Kummassakin kirjastossa kokoelmasta poistettiin kaksi kirjaa kyseisestä luokasta. (Katso kuvio 63.)

Suurin lainausmäärä luokassa 42 (Suomi) vuonna 2008 oli Haukiputaan kirjaston 287 lainaa ja pienin Koskelan sekä Yli-Kiimingin kirjastojen 39 lainaa (katso kuvio 64). Karjasillan kirjaston lainauskierto oli suurin (2,31) ja Yli-Kiimingin kirjaston pienin (0,27) (katso kuvio 65). Poistoja tehtiin eniten Koskelan kirjastossa, jossa poistettiin 26 kirjaa luokasta 42 (katso kuvio 66).

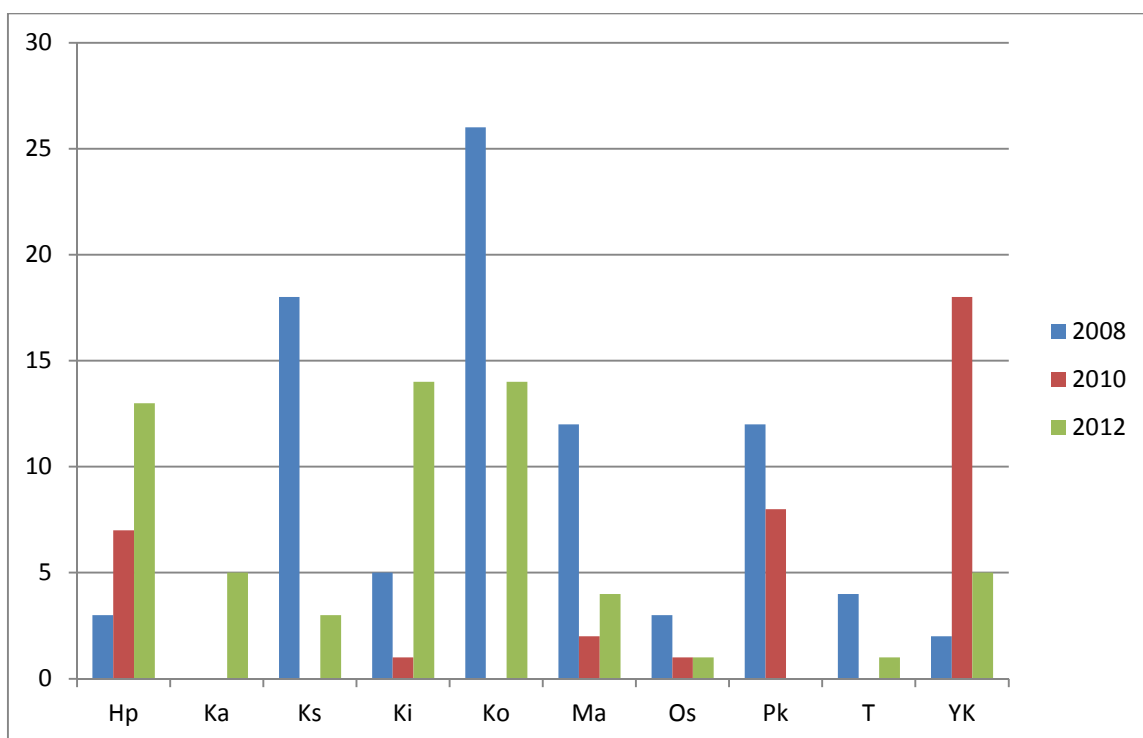

Kuvio 64. Lainaus luokka 42

Vuonna 2010 suurin lainausmäärä luokassa 42 oli Karjasillan kirjaston 252 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 66 lainaa (katso kuvio 64). Lainauskierto oli suurin Maikkulan kirjastossa (3,32) ja pienin Oulunsalon kirjastossa (0,65) (katso kuvio 65). Eniten poistoja tehtiin Yli-Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin 18 kirjaa luokasta 42 (katso kuvio 66).

Kuvio 65. Lainauskierto luokka 42

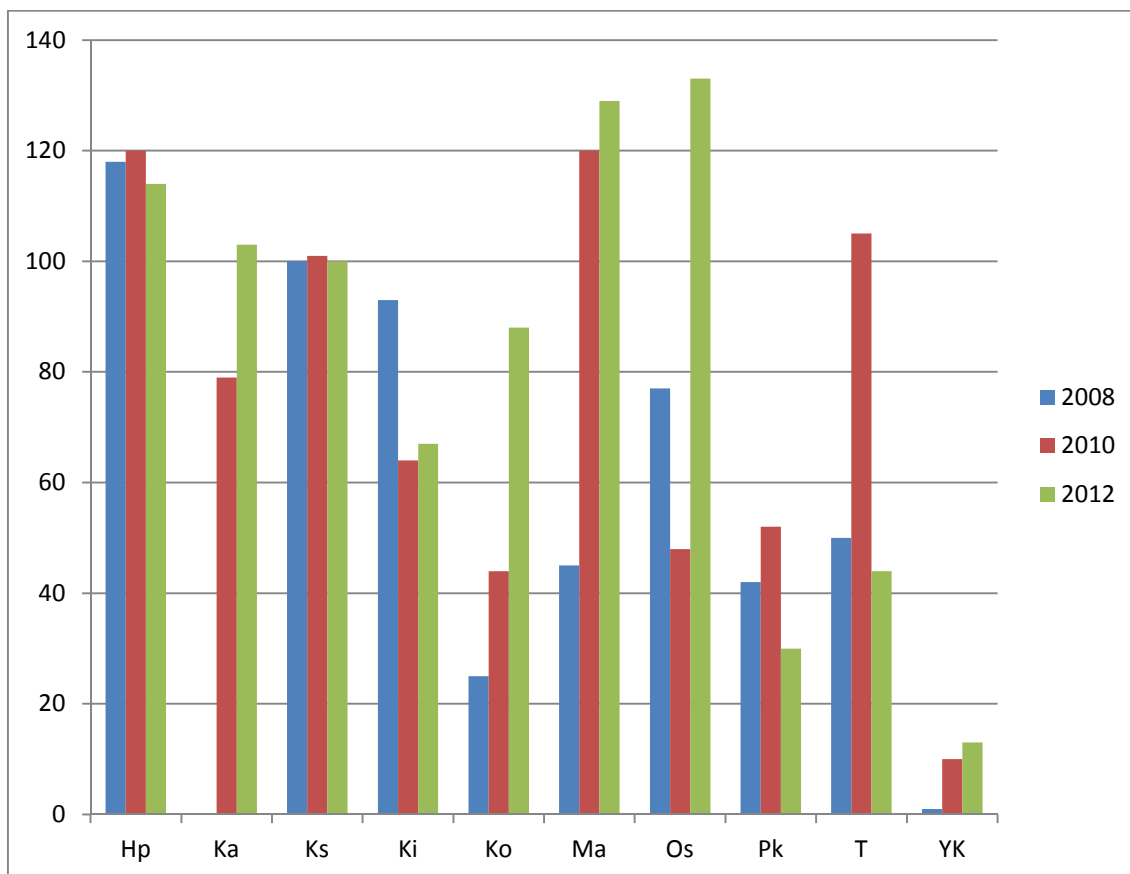
Kuvio 66. Poistot luokka 42

Lainausmäärä oli vuonna 2012 luokan 42 osalta suurin Haukiputaan kirjastossa, jossa lainattiin 214 kirjaa kyseisestä luokasta. Alhaisin lainausmäärä oli Yli-Kiimingin kirjaston 44 lainaa. (Katso kuvio 64.) Suurin lainauskierto oli Kaakkurin ja Maikkulan kirjastoissa (2,59) ja pienin Kiimingin kirjaston 0,43 (katso kuvio

65). Kiimingin ja Koskelan kirjastoissa poistettiin 14 kirjaa luokasta 42, mikä on suurin poistettujen kirjojen määrä vertailtavien kirjastojen kesken vuonna 2012 (katso kuvio 66).

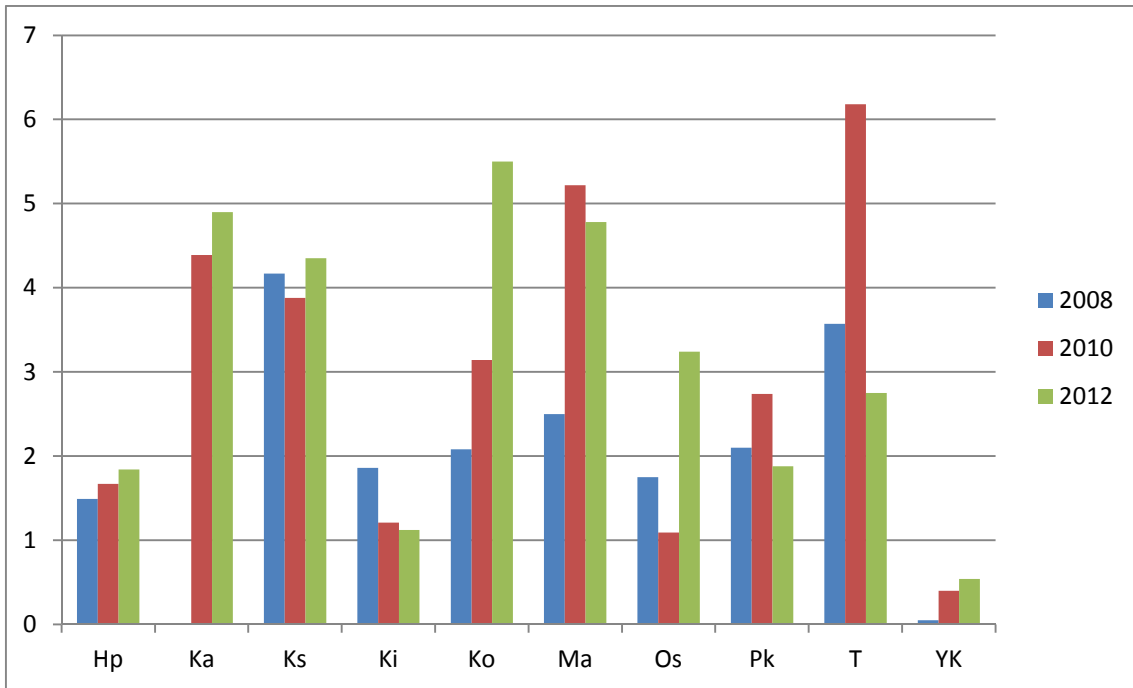
Vuonna 2008 suurin lainausmäärä luokan 43 (Pohjoismaat) osalta oli Haukiputaan kirjaston 118 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston yksi laina (katso kuvio 67). Lainauskierto oli suurin Karjasillan kirjastossa (4,17) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,05) (katso kuvio 68). Poistoja luokasta 43 tehtiin eniten Karjasillan ja Koskelan kirjastoissa, joista kummastakin poistettiin 6 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 69).

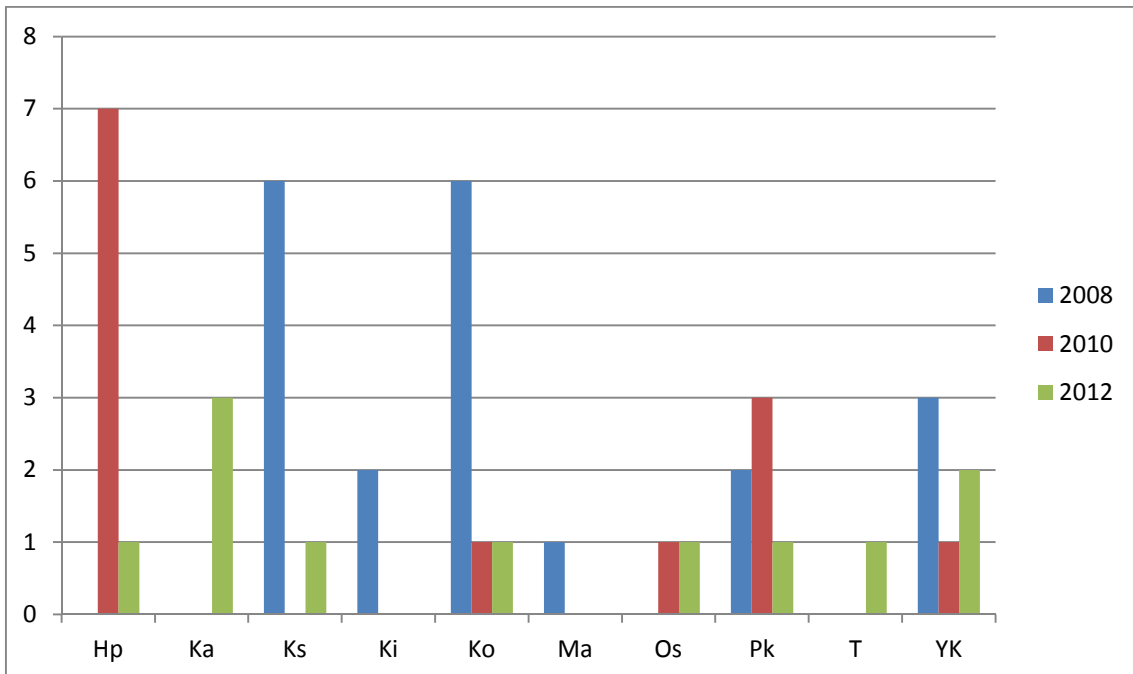
Kuvio 67. Lainaus luokka 43

Luokan 43 suurin lainausmäärä vuonna 2010 oli Haukiputaan ja Maikkulan kirjastojen 120 lainaa. Pienin lainausmäärä oli Yli-Kiimingin kirjaston 10 lainaa. (Katso kuvio 67.) Suurin lainauskierto oli Tuiran kirjaston 6,18 ja pienin Yli-

Kiimingin kirjaston 0,4 (katso kuvio 68). Eniten poistoja luokasta 43 tehtiin Haukiputaan kirjastossa, jossa poistettiin 7 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 69).

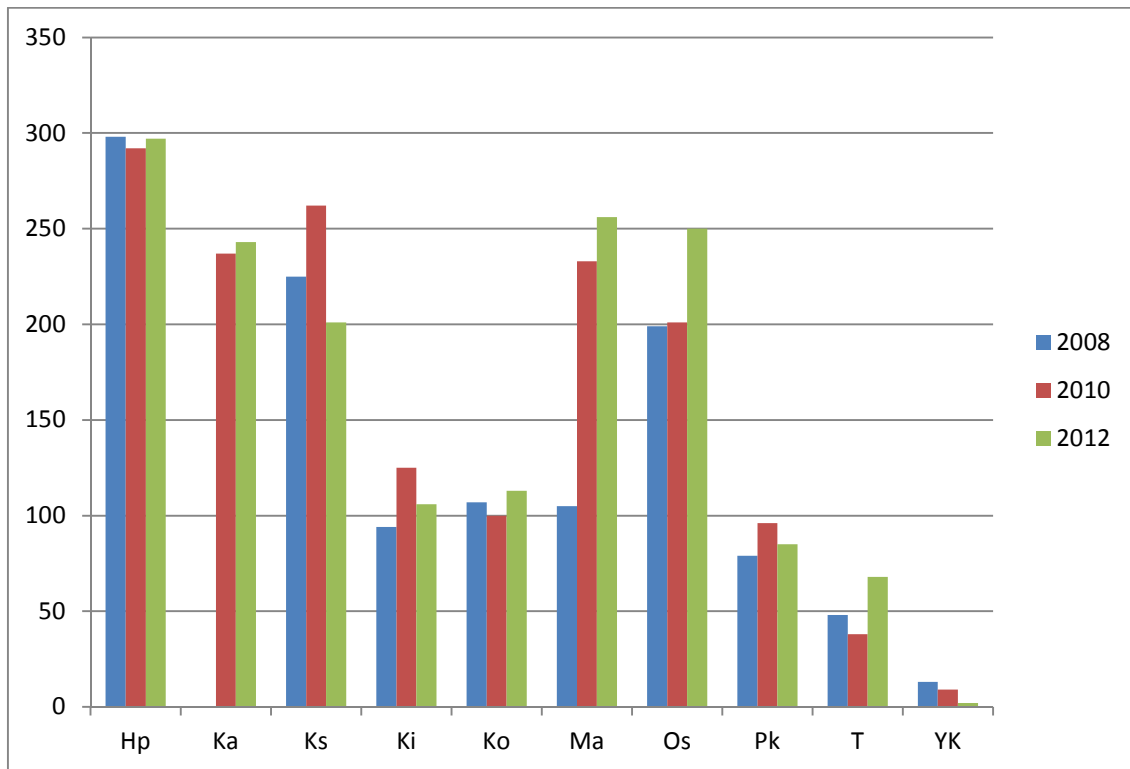
Kuvio 68. Lainauskierro luokka 43

Kuvio 69. Poistot luokka 43

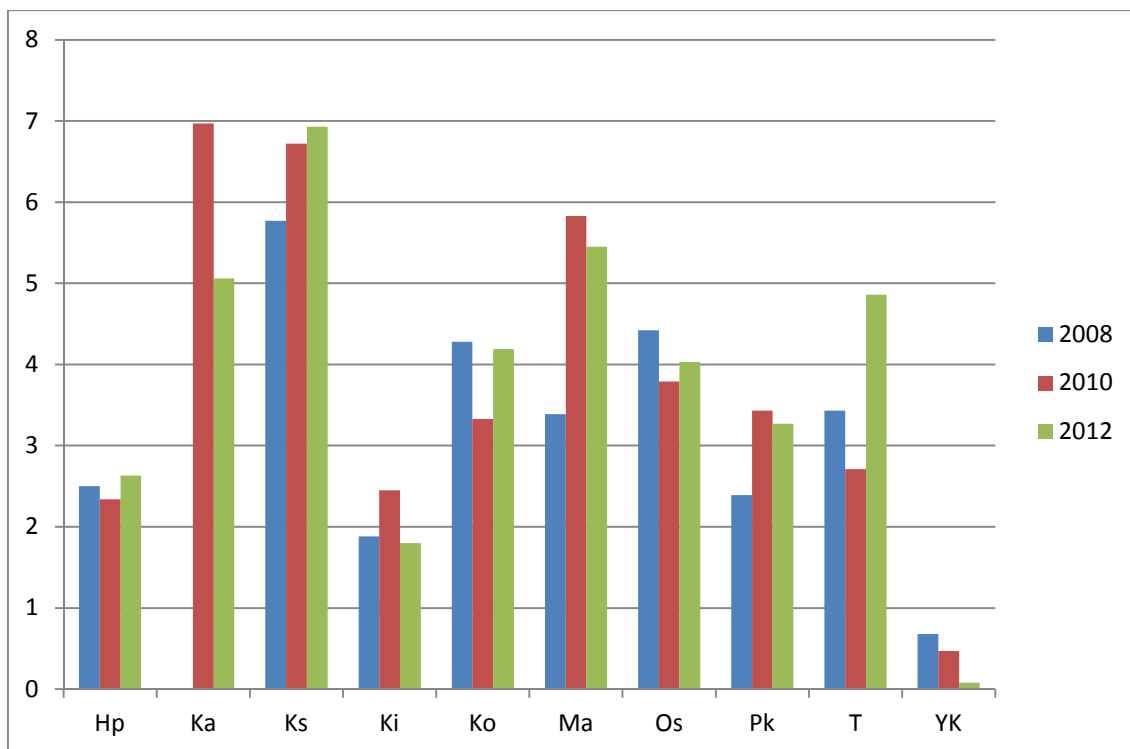
Vuonna 2012 luokan 43 suurin lainausmäärä oli Oulunsalon kirjaston 133 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 13 lainaa (katso kuvio 67). Koskelan kirjaston lainauskierto oli paras (5,5) ja Yli-Kiimingin kirjaston huonoin (0,54) (katso kuvio 68). Kaakkurin kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 43, yhteensä 3 kirjaa poistettiin kokoelmasta (katso kuvio 69).

Luokan 44 (Keski-Eurooppa) suurin lainausmäärä vuonna 2008 oli Haukiputaan kirjaston 298 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 13 lainaa (katso kuvio 70). Lainauskierto oli suurin Karjasillan kirjastossa (5,77) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,68) (katso kuvio 71). Poistoja tehtiin eniten Maikkulan kirjastossa, jossa luokasta 44 poistettiin 13 kirjaa (katso kuvio 72).

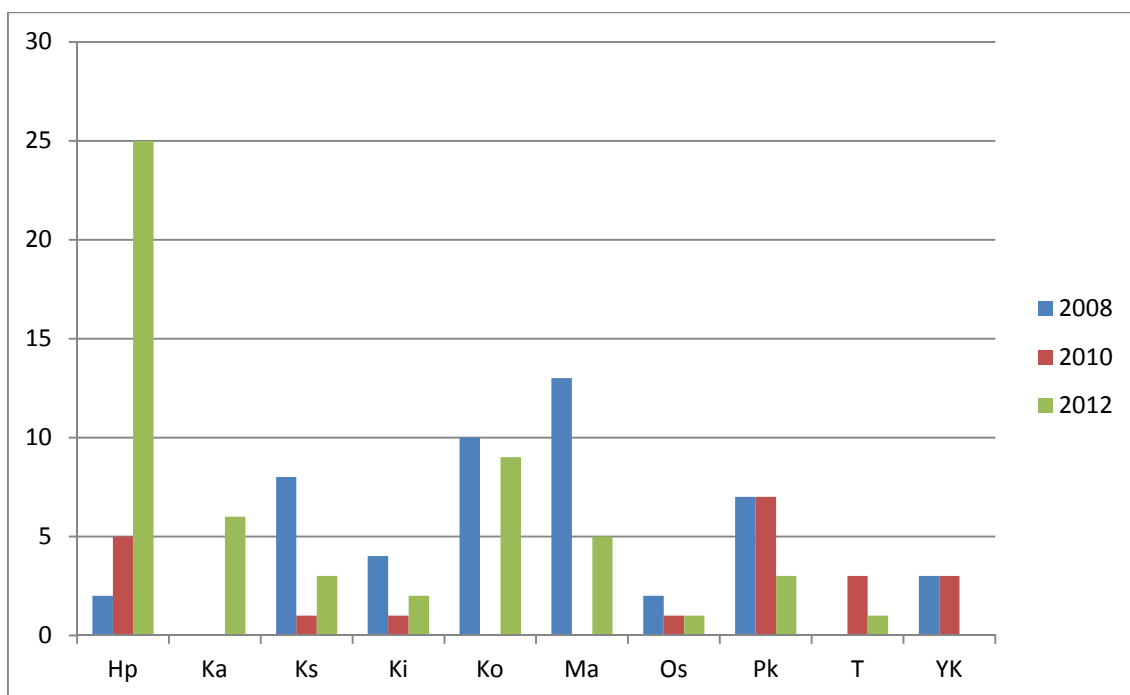

Kuvio 70. Lainaus luokka 44

Suurin lainausmäärä luokassa 44 vuonna 2010 oli Haukiputaan kirjaston 292 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 9 lainaa (katso kuvio 70). Paras lainauskierto oli Kaakkurin kirjaston (6,97) ja huonoin Yli-Kiimingin kirjaston (0,47) (katso kuvio 71). Eniten poistoja tehtiin Puolivälinkankaan kirjastossa, jossa luokasta 44 poistettiin 7 kirjaa (katso kuvio 72).

Kuvio 71. Lainauskierto luokka 44

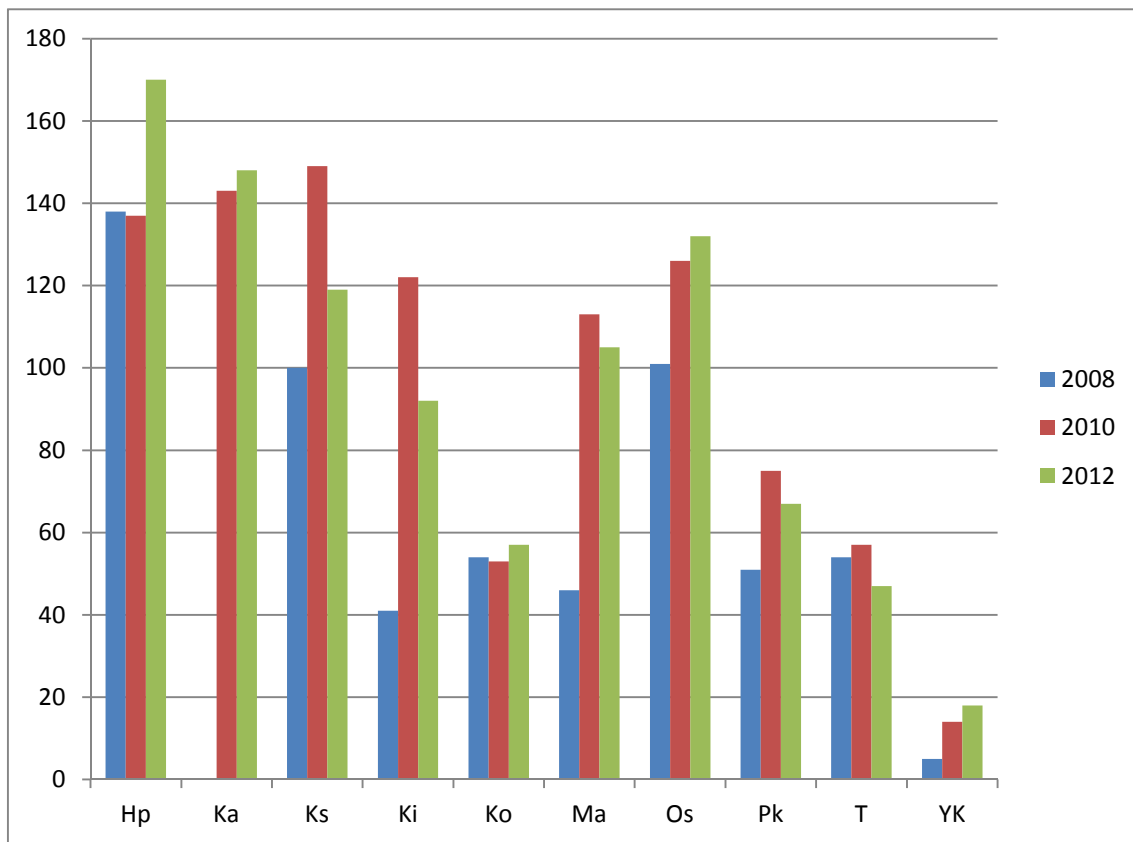

Kuvio 72. Poistot luokka 44

Vuonna 2012 luokan 44 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 297 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 2 lainaa (katso kuvio 70). Suurin lainauskierto oli Karjasillan kirjaston 6,93 ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 0,08 (katso

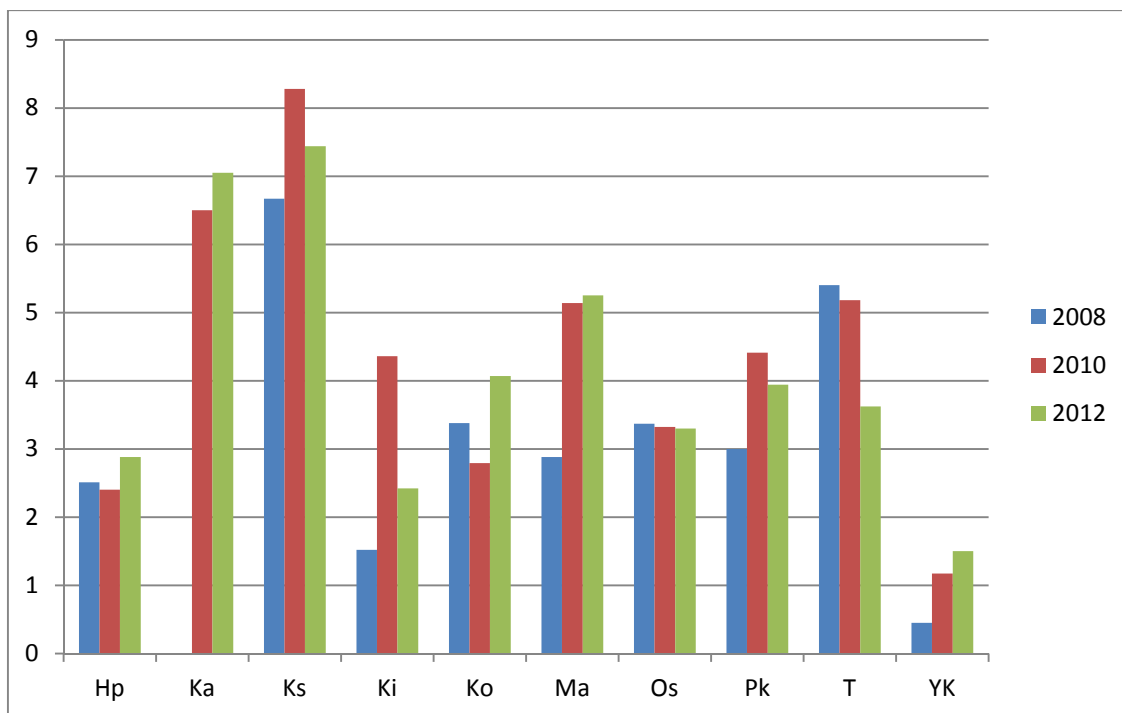
kuvio 71). Haukiputaan kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 44, yhteensä 25 kirjaa poistettiin kokoelmasta (katso kuvio 72).

Luokan 45 (Brittein saaret) suurin lainausmäärä vuonna 2008 oli Haukiputaan kirjaston 138 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 5 lainaa (katso kuvio 73). Lainauskierto oli paras Karjasillan kirjastossa (6,67) ja huonoin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,45) (katso kuvio 74). Poistoja luokasta 45 tehtiin eniten Maikkulan kirjastossa, jossa poistettiin 6 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 75).

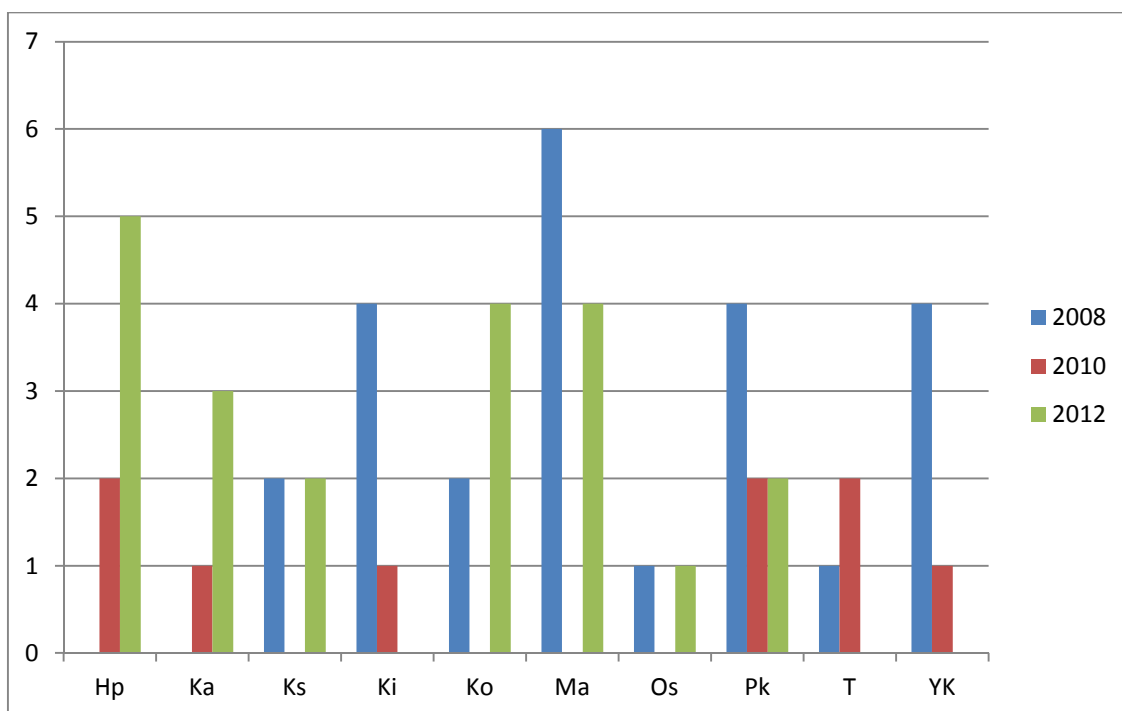

Kuvio 73. Lainaus luokka 45

Vuonna 2010 luokan 45 suurin lainausmäärä oli Karjasillan kirjaston 149 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 14 lainaa (katso kuvio 73). Paras lainauskierto oli Karjasillan kirjaston 8,28 ja huonoin Yli-Kiimingin kirjaston 1,17 (katso kuvio 74). Eniten poistoja tehtiin Haukiputaan, Puolivälänkankaan ja Tuiran kirjastoissa, joissa kaikissa poistettiin kaksi luokan 45 kirjaa (katso kuvio 75).

Kuvio 74. Lainauskierto luokka 45

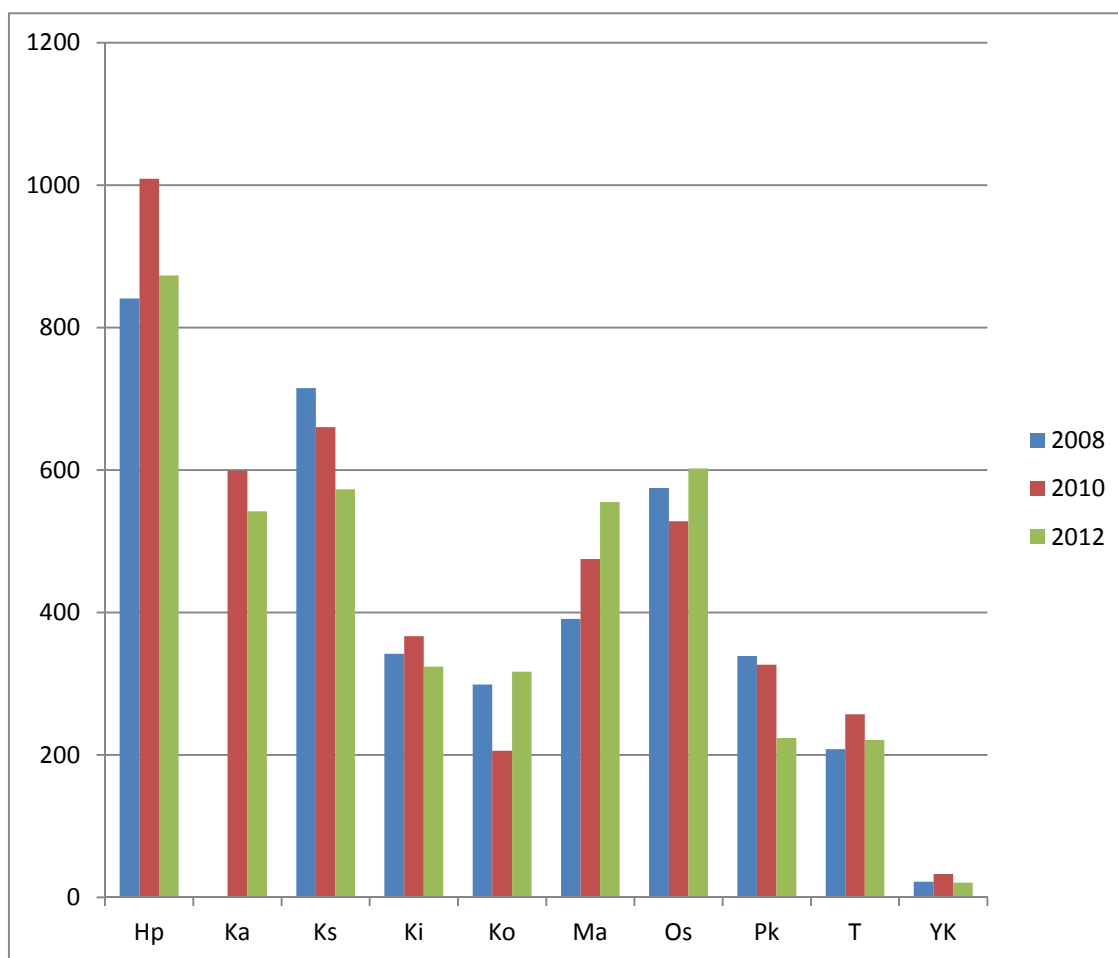

Kuvio 75. Poistot luokka 45

Suurin lainausmäärä luokassa 45 vuonna 2012 oli Haukiputaan kirjaston 170 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 18 lainaa (katso kuvio 73). Karjasillan kirjaston lainauskierto oli paras (7,44) ja Yli-Kiimingin kirjaston huonoin (1,5)

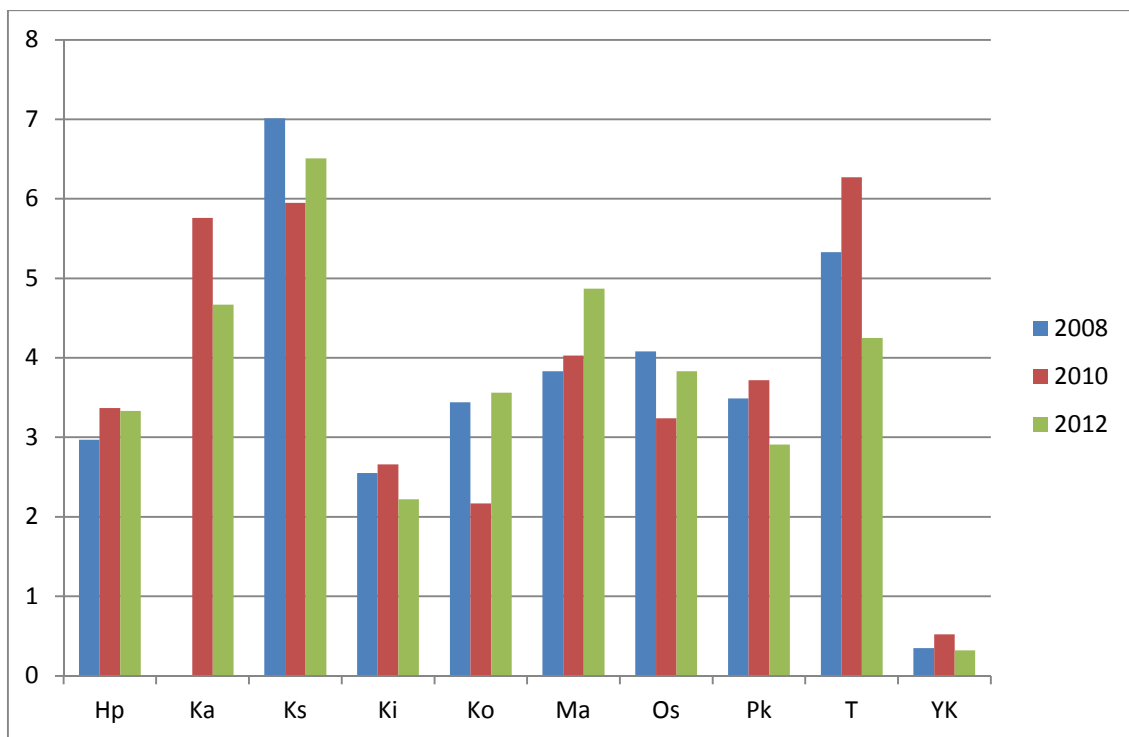
(katso kuvio 74). Luokasta 45 tehtiin eniten Haukiputaan kirjastossa, jossa poistettiin 5 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 75).

Vuonna 2008 luokan 46 (Etelä-Eurooppa) suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 841 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 22 lainaa (katso kuvio 76). Karjasillan kirjaston lainauskierto oli paras (7,01) ja Yli-Kiimingin kirjaston huonoin (0,35) (katso kuvio 77). Maikkulan kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokassa 46, yhteensä 26 kirjaa poistettiin kokoelmasta (katso kuvio 78).

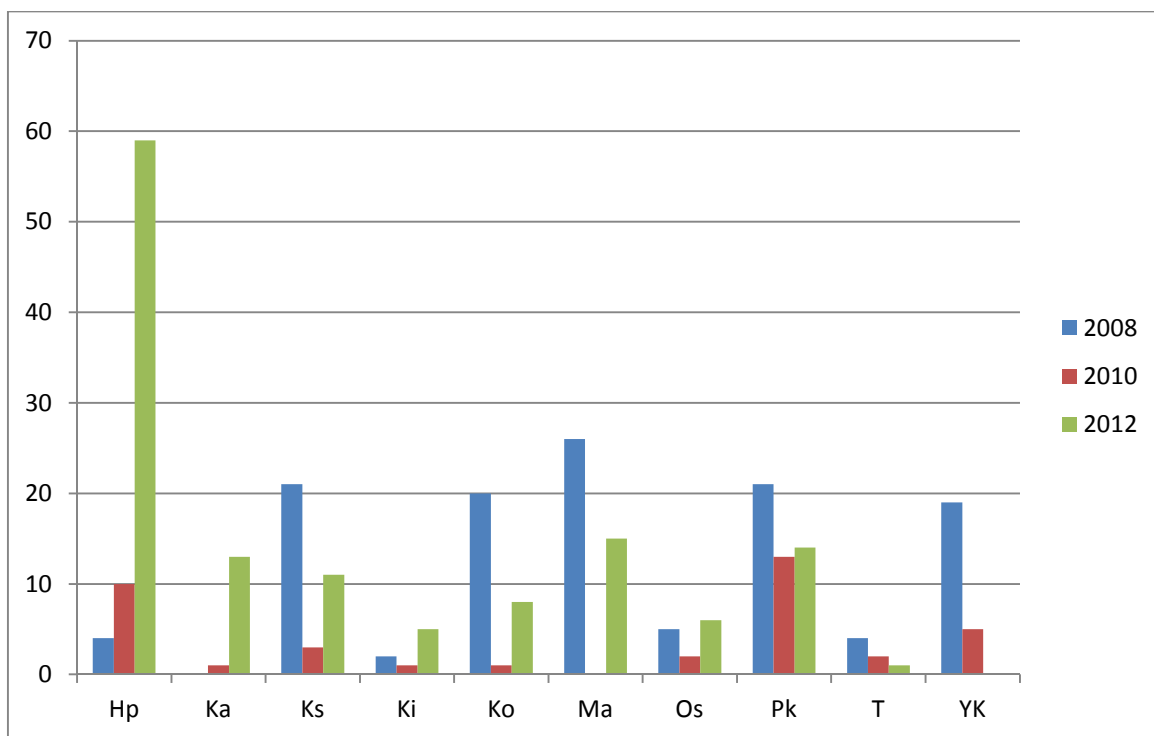

Kuvio 76. Lainaus luokka 46

Lainausmäärä oli vuonna 2010 luokan 46 osalta suurin Haukiputaan kirjastossa (1009 lainaa) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (33 lainaa) (katso kuvio 76). Lainauskierto oli suurin Tuiran kirjastossa (6,27) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,52) (katso kuvio 77). Poistoja tehtiin eniten Puolivälänkankaan kirjastossa, jossa poistettiin luokasta 46 yhteensä 13 kirjaa (katso kuvio 78).

Kuvio 77. Lainauskierto luokka 46

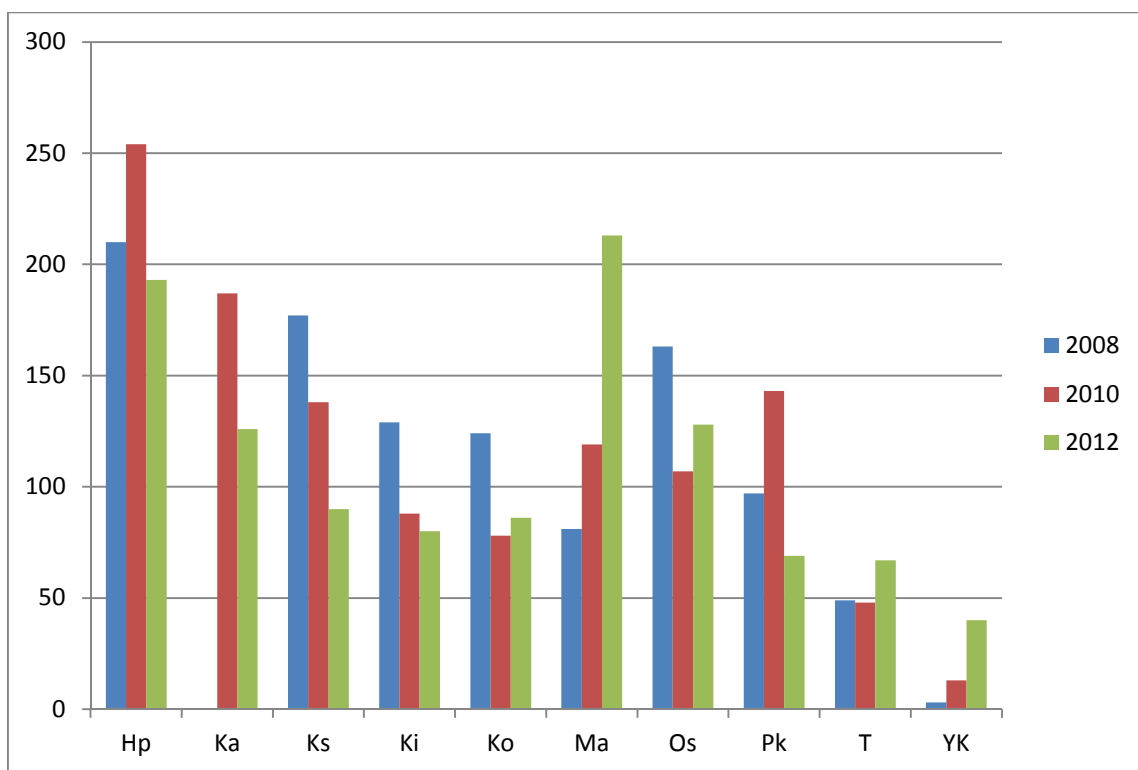
Kuvio 78. Poistot luokka 46

Vuonna 2012 suurin lainausmäärä luokassa 46 oli Haukiputaan kirjaston 873 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 21 lainaa (katso kuvio 76). Paras lainaus-

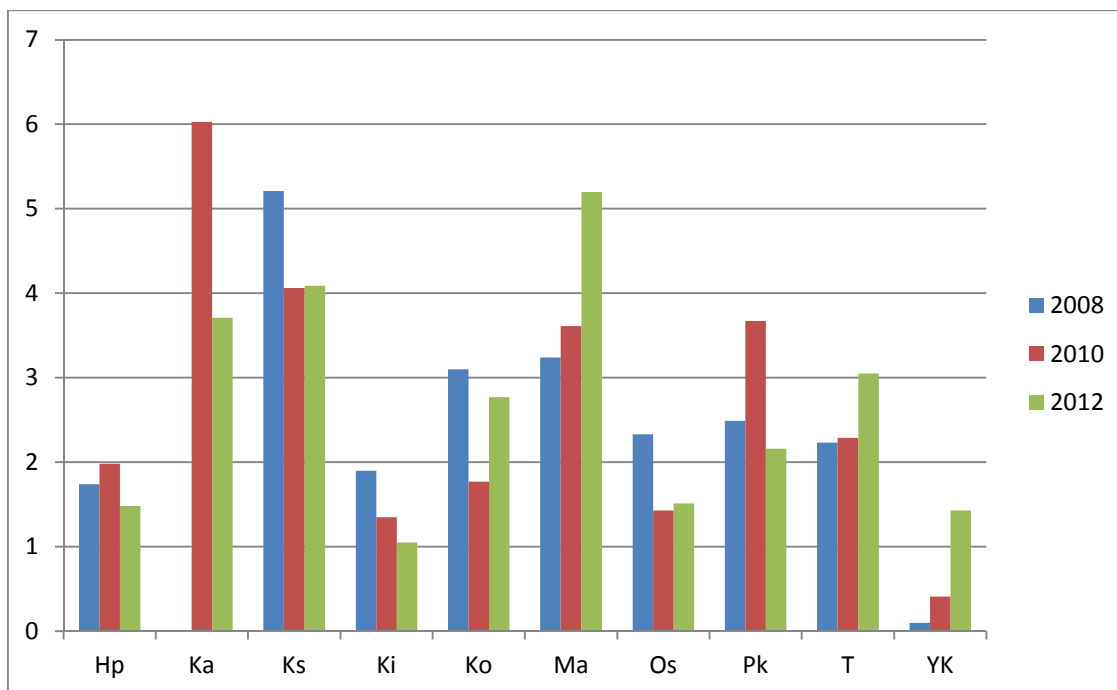
kierto oli Karjasillan kirjaston (6,51) ja huonoin Yli-Kiimingin kirjaston (0,32) (katso kuvio 77). Eniten poistoja luokasta 46 tehtiin Haukiputaan kirjastossa, jossa poistettiin 59 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 78).

Luokan 47 (Itä-Eurooppa) suurin lainausmäärä vuonna 2008 oli Haukiputaan kirjaston 210 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston kolme lainaa (katso kuvio 79). Karjasillan kirjaston lainauskierto oli paras (5,21) ja Yli-Kiimingin kirjaston huonoin (0,1) (katso kuvio 80). Luokasta 47 tehtiin eniten poistoja Koskelan kirjastossa, jossa poistojen määrä oli 12 kirjaa (katso kuvio 81).

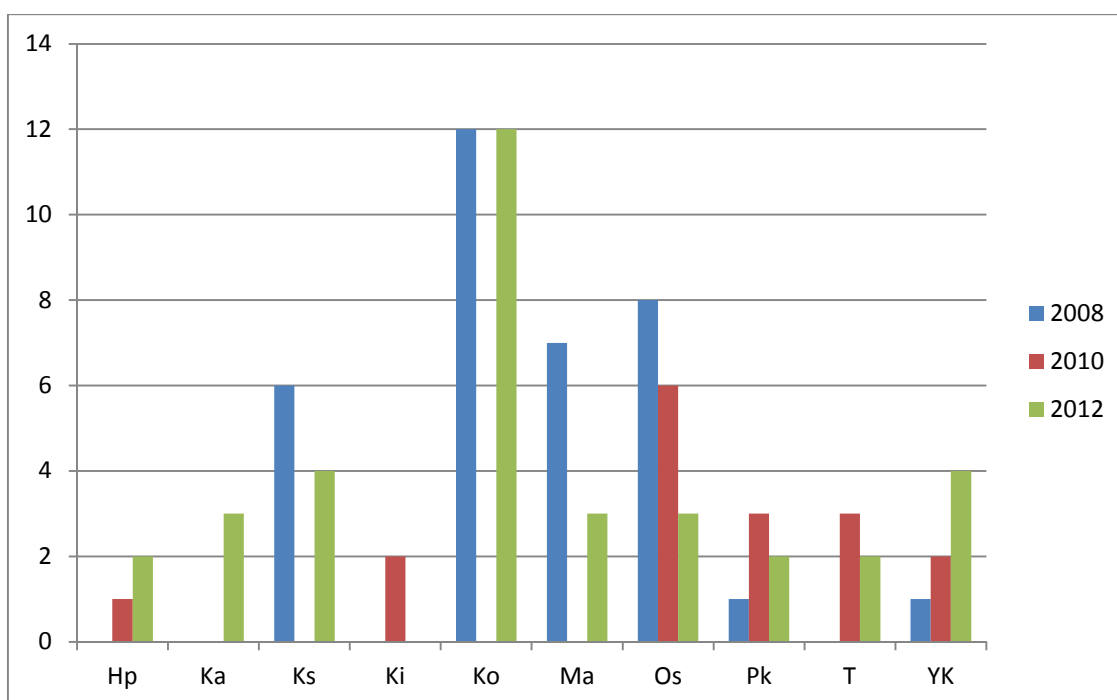

Kuvio 79. Lainaus luokka 47

Suurin lainausmäärä vuonna 2010 luokan 47 osalta oli Haukiputaan kirjaston 254 lainaa. Pienin lainausmäärä oli Yli-Kiimingin kirjaston 13 lainaa. (Katso kuvio 79.) Lainauskierto oli paras Kaakkurin kirjastossa (6,03) ja huonoin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,41) (katso kuvio 80). Poistoja tehtiin eniten Oulunsalon kirjastossa, jossa poistettiin 6 kirjaa luokasta 47 (katso kuvio 81).

Kuvio 80. Lainauskierto luokka 47

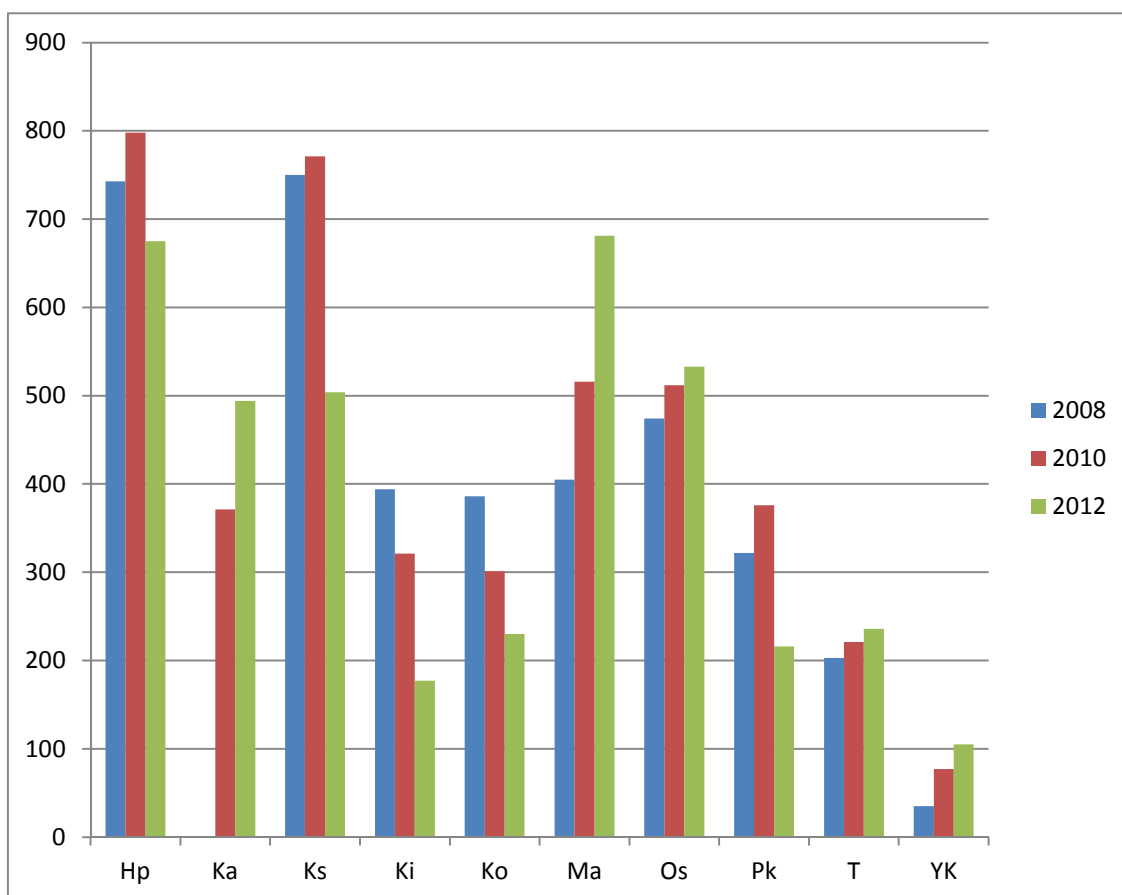

Kuvio 81. Poistot luokka 47

Vuonna 2012 luokan 47 suurin lainausmäärä oli Maikkulan kirjaston 213 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 40 lainaa (katso kuvio 79). Maikkulan kirjaston lainauskierto oli paras (5,2) ja Kiimingin kirjaston huonoin (1,05) (katso kuvio

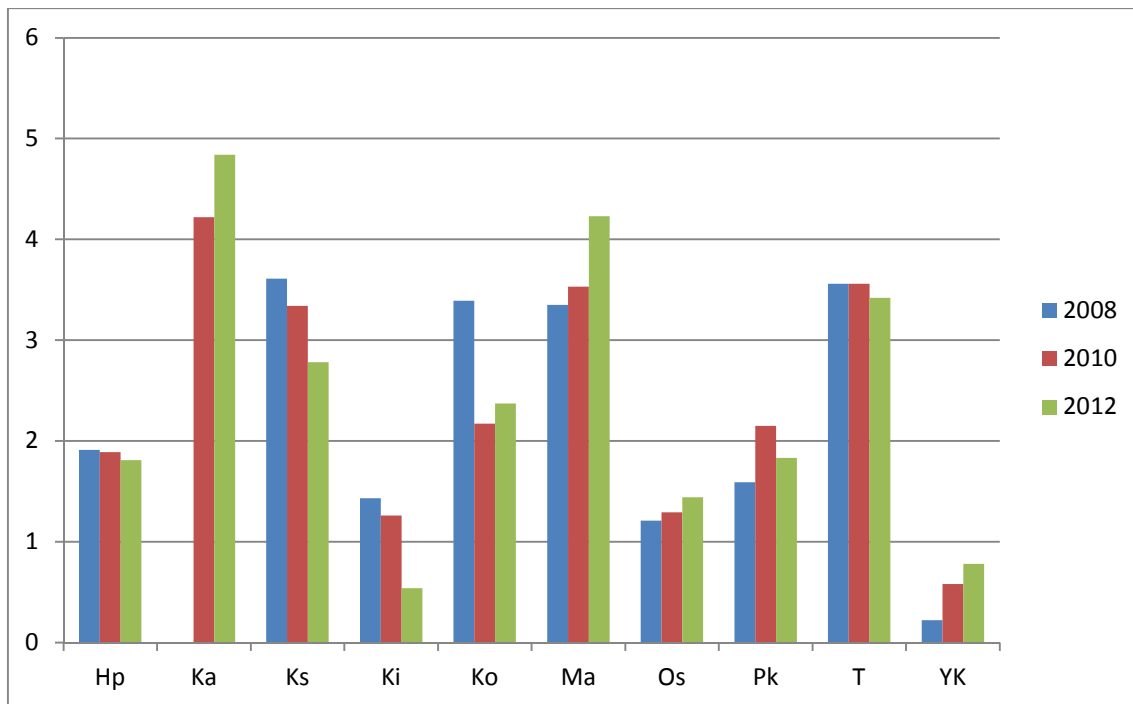
80). Eniten poistoja luokasta 47 tehtiin Koskelan kirjastossa, jossa poistettiin 12 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 81).

Luokan 48 (muut maanosat) suurin lainausmäärä vuonna 2008 oli Karjasillan kirjaston 750 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 35 lainaa (katso kuvio 82). Paras lainauskierto oli Karjasillan kirjaston (3,61) ja huonoin Yli-Kiimingin kirjaston (0,22) (katso kuvio 83). Luokasta 48 tehtiin eniten poistoja Karjasillan kirjastossa, jossa kirjoja poistettiin yhteensä 50 (katso kuvio 84).

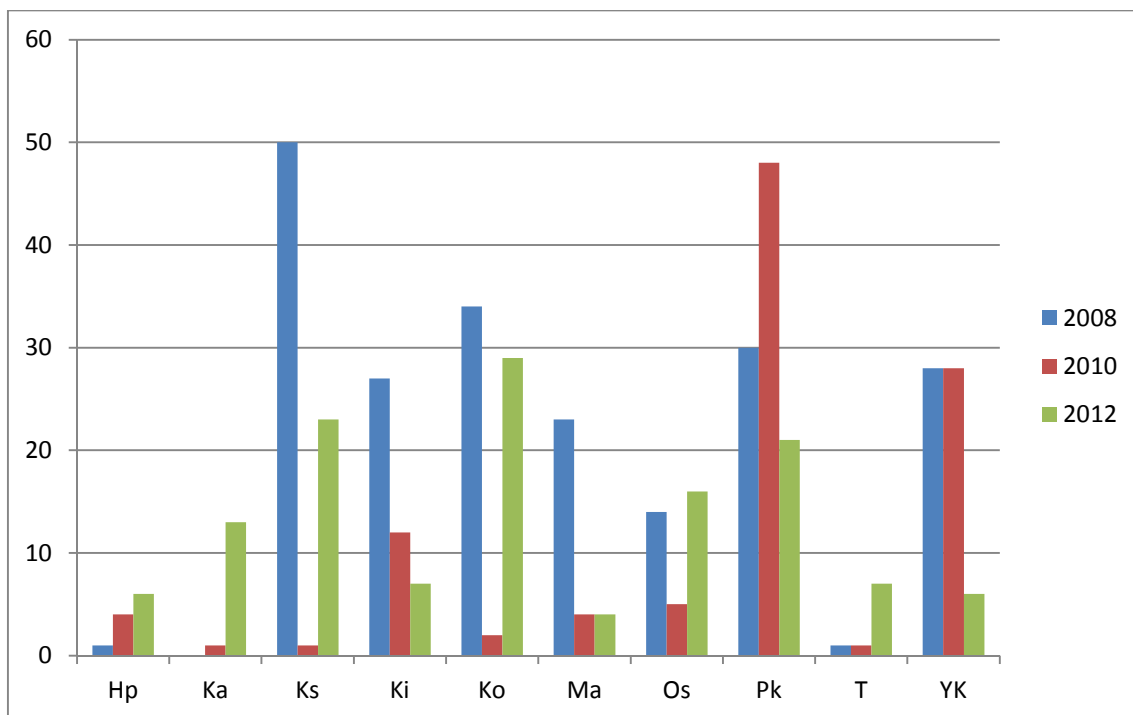

Kuvio 82. Lainaus luokka 48

Vuonna 2010 luokan 48 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 798 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 77 lainaa (katso kuvio 82). Lainauskierto oli paras Kaakkurin kirjastossa (4,22) ja huonoin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,58) (katso kuvio 83). Poistoja tehtiin eniten Puolivälänkankaan kirjastossa, jossa luokasta 48 poistettiin 48 kirjaa (katso kuvio 84).

Kuvio 83. Lainauskierto luokka 48

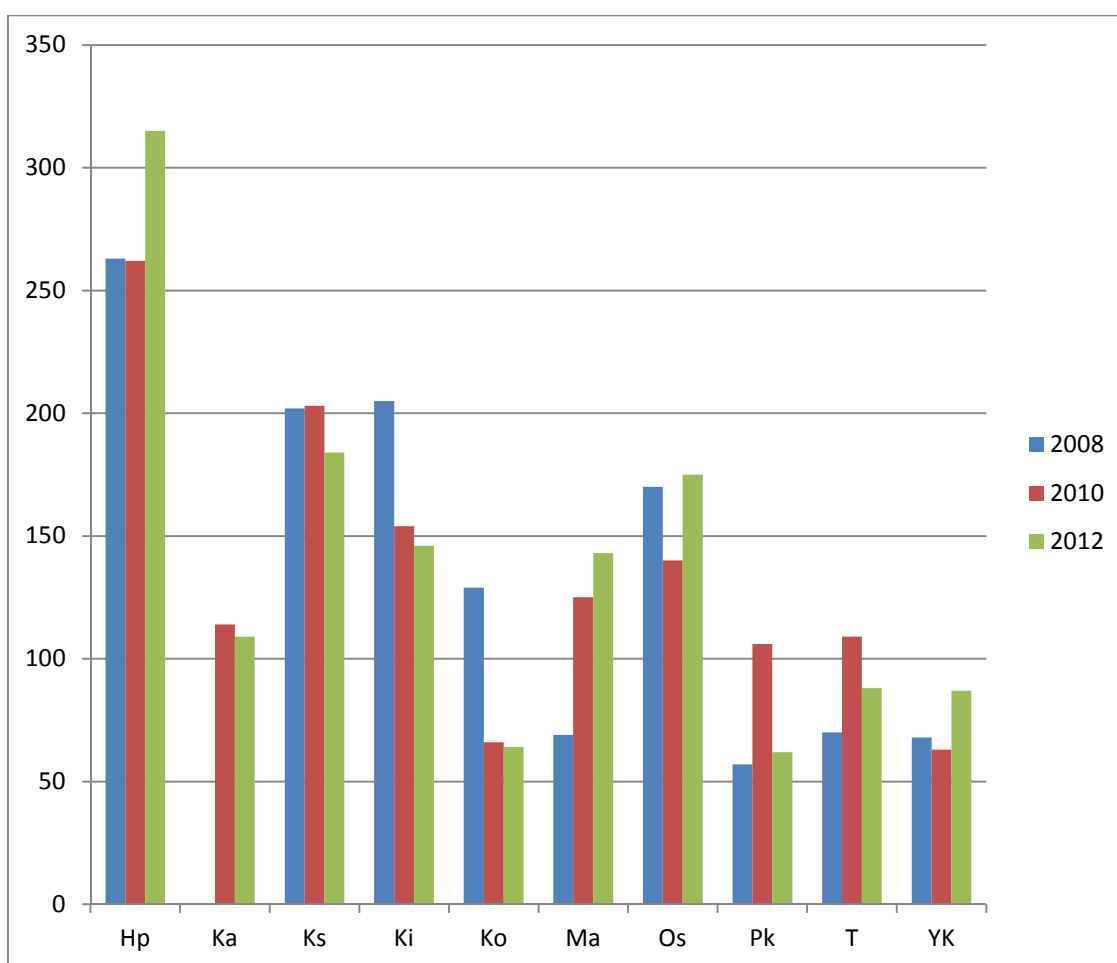

Kuvio 84. Poistot luokka 48

Suurin lainausmäärä vuonna 2012 luokan 48 osalta oli Maikkulan kirjaston 681 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 105 lainaa (katso kuvio 82). Kaakkurin kirjastossa oli paras lainauskierto (4,84) ja Kiimingin kirjastossa heikoin (0,54)

(katso kuvio 83). Eniten poistoja tehtiin Koskelan kirjastossa, jossa luokasta 48 poistettiin 29 kirjaa (katso kuvio 84).

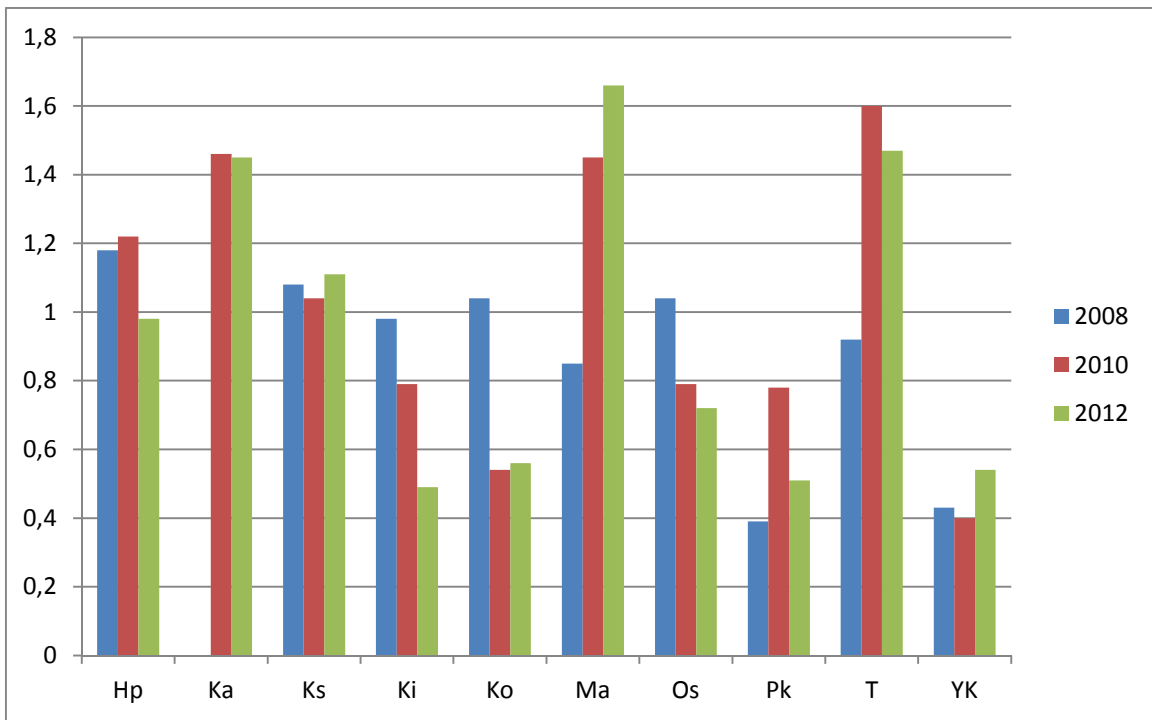
Vuonna 2008 luokan 49 (kansantiede, kulttuuriantropologia) suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 263 lainaa ja pienin Puolivälinkankaan kirjaston 57 lainaa (katso kuvio 85). Paras lainauskierto oli Haukiputaan kirjaston 1,18 ja huonoin Puolivälinkankaan kirjaston 0,39 (katso kuvio 86). Karjasillan kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 49, yhteensä 27 kirjaa poistettiin kokoelmasta (katso kuvio 87).

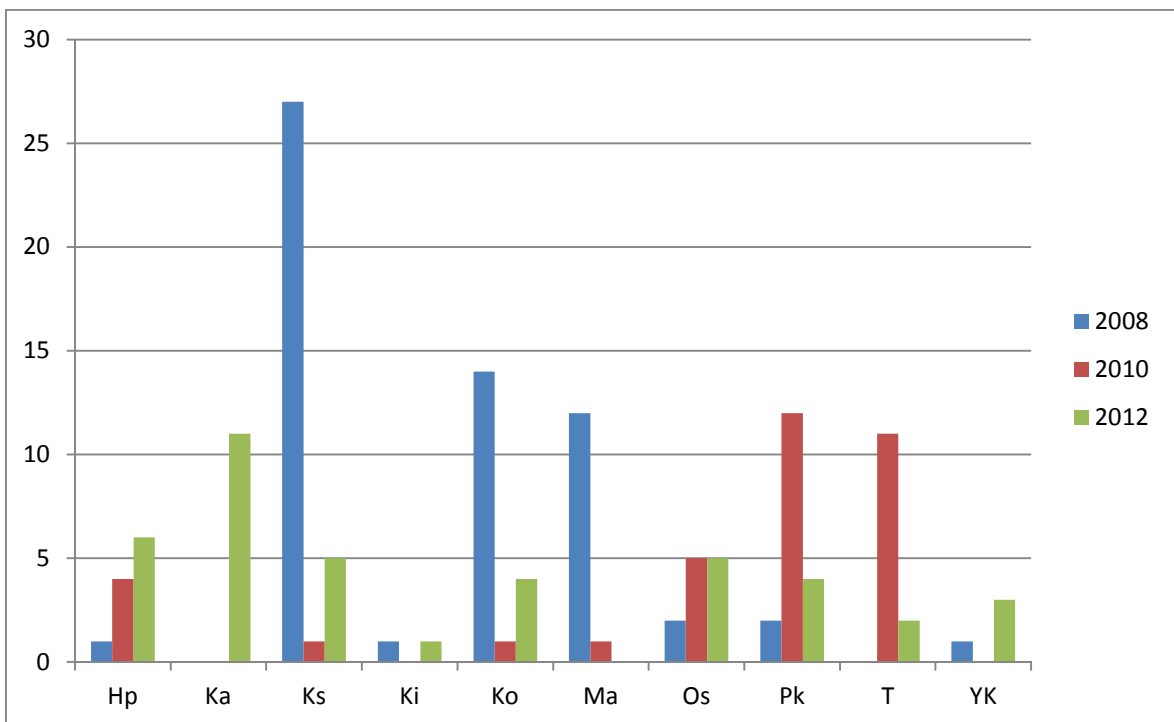
Kuvio 85. Lainaus luokka 49

Luokan 49 suurin lainausmäärä vuonna 2010 oli Haukiputaan kirjaston 262 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 63 lainaa (katso kuvio 85). Tuiran kirjastossa oli paras lainauskierto (1,6) ja Yli-Kiimingin kirjastossa heikoin (0,4) (katso

kuvio 86). Poistoja tehtiin eniten Puolivälinkankaan kirjastossa, jossa luokasta 49 poistettiin 12 kirjaa (katso kuvio 87).

Kuvio 86. Lainauskierro luokka 49

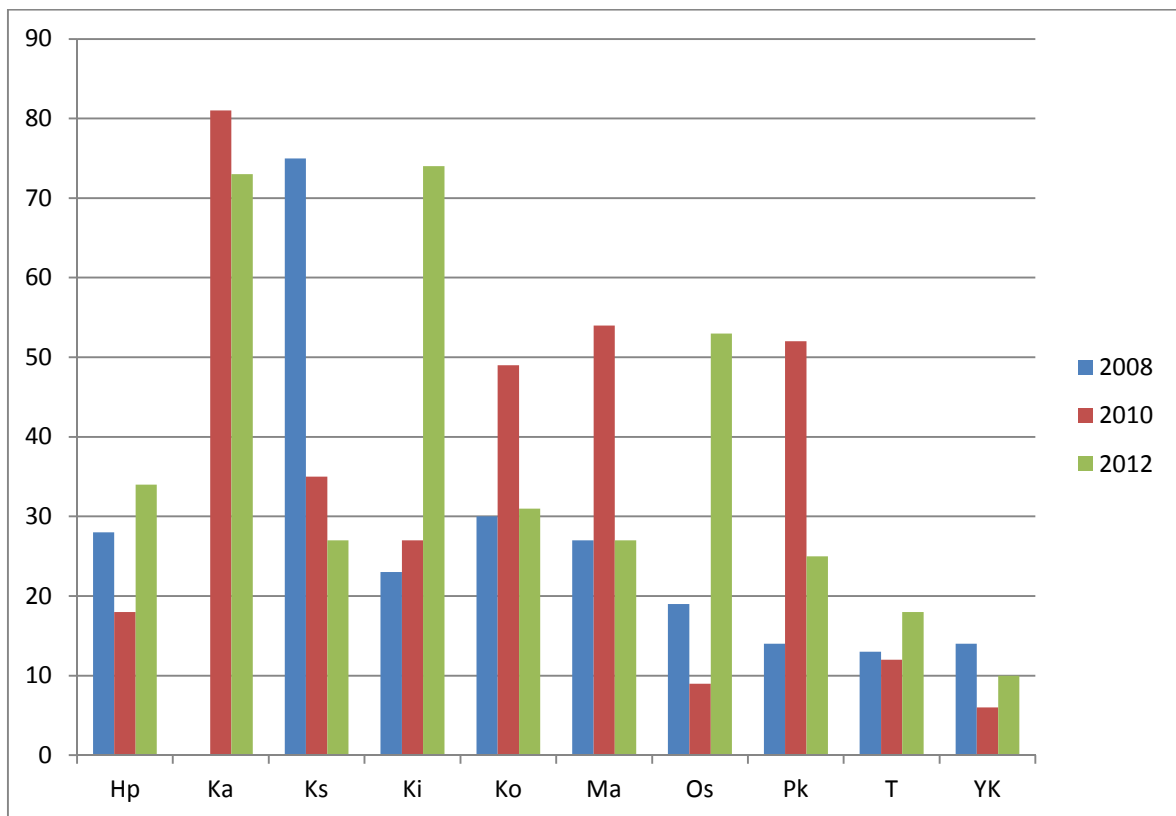

Kuvio 87. Poistot luokka 49

Vuonna 2012 luokan 49 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 315 lainaa ja pienin Puolivälinkankaan 62 lainaa (katso kuvio 85). Lainauskierto oli suurin Maikkulan kirjastossa (1,66) ja pienin Kiimingin kirjastossa (0,49) (katso kuvio 86). Eniten poistoja tehtiin Kaakkurin kirjastossa, jossa luokasta 49 poistettiin 11 kirjaa (katso kuvio 87).

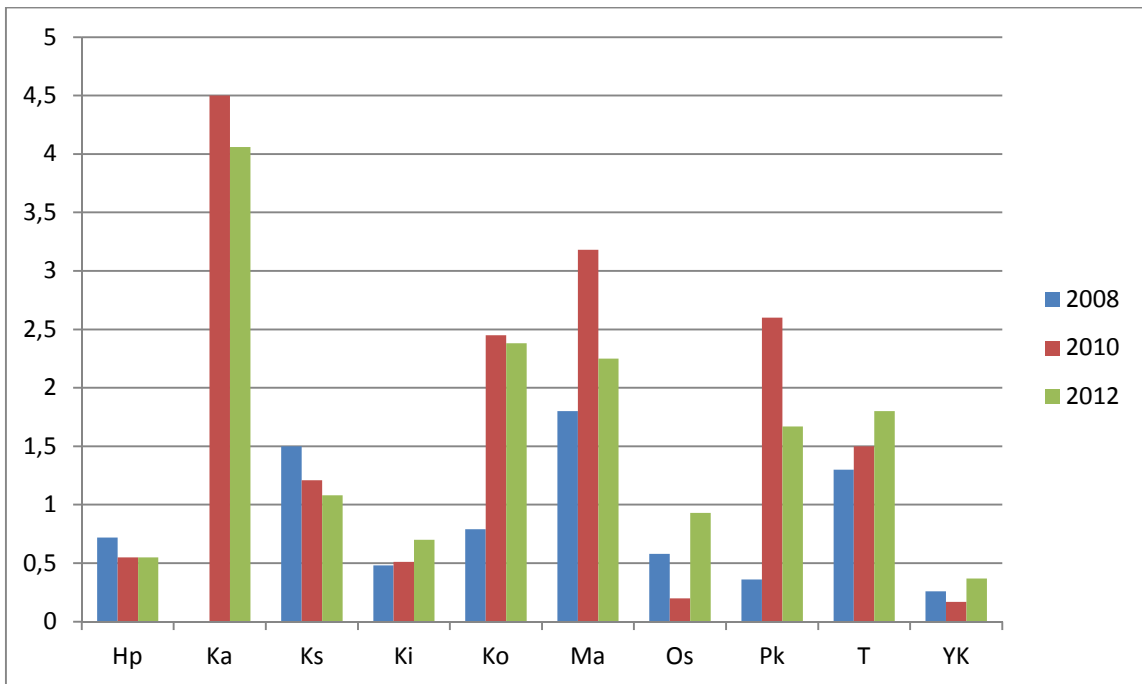
6.4 Pääluokka 6 Tekniikka, teollisuus, käsityö, maa- ja metsätalous, kotitalous, liiketalous ja liikenne

Luokan 60 (sovelletut tieteet) suurin lainausmäärä vuonna 2008 oli Karjasillan kirjaston 75 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 13 lainaa (katso kuvio 88). Maikkulan kirjaston lainauskierto oli paras (1,8) ja Yli-Kiimingin kirjaston heikoin (0,26) (katso kuvio 89). Haukiputaan kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 60, yhteensä 11 kirjaa poistettiin kokoelmasta (katso kuvio 90).

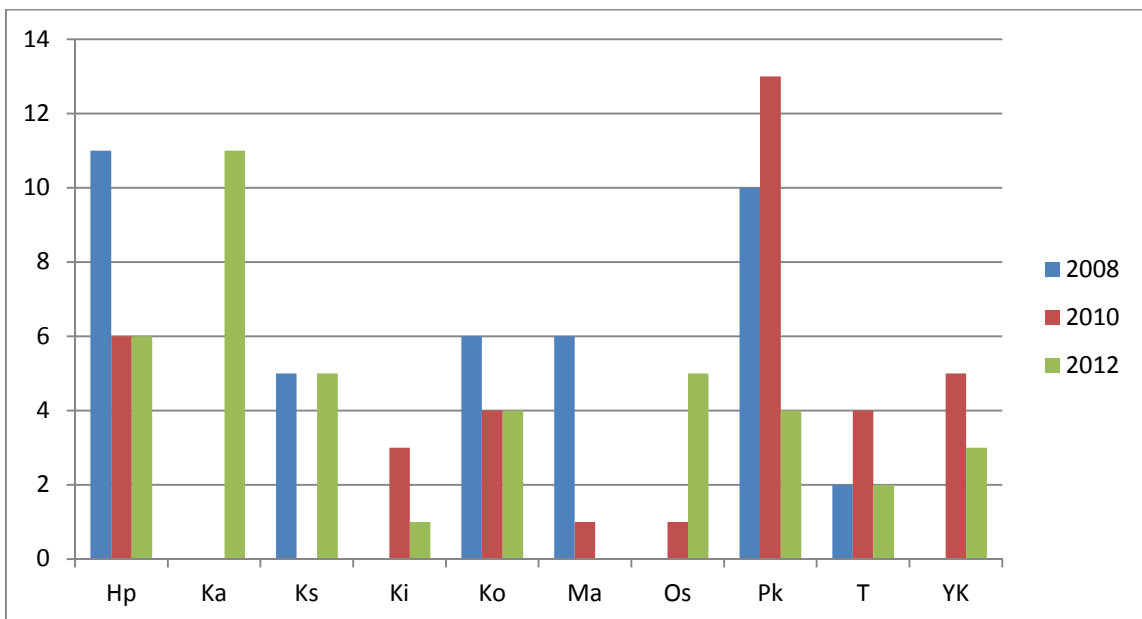

Kuvio 88. Lainaus luokka 60

Vuonna 2010 luokan 60 suurin lainausmäärä oli Kaakkurin kirjaston 81 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 6 lainaa (katso kuvio 88). Lainauskierto oli paras Kaakkurin kirjastossa (4,5) ja huonoin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,17) (katso kuvio 89). Poistoja luokasta 60 tehtiin eniten Puolivälinkankaan kirjastossa, jossa poistettiin 13 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 90).

Kuvio 89. Lainauskierto luokka 60

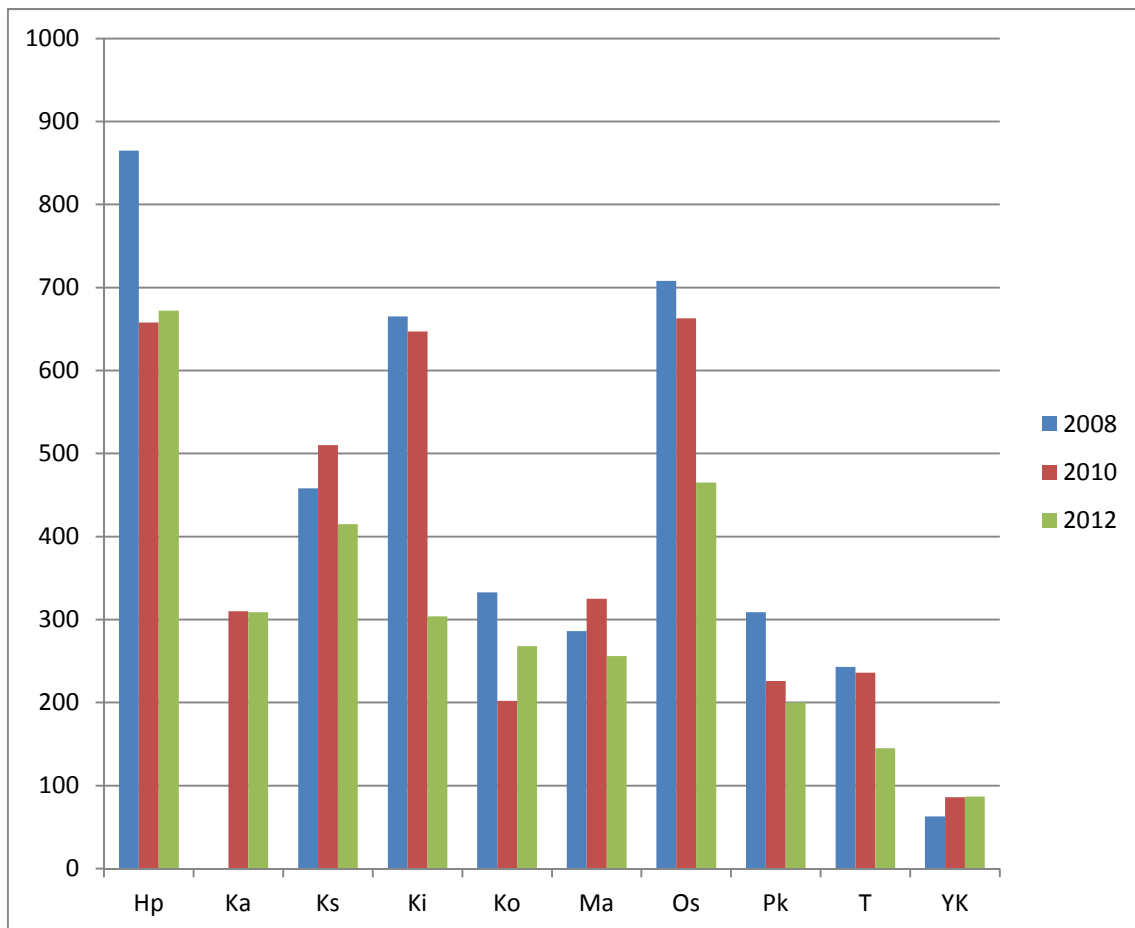

Kuvio 90. Poistot luokka 60

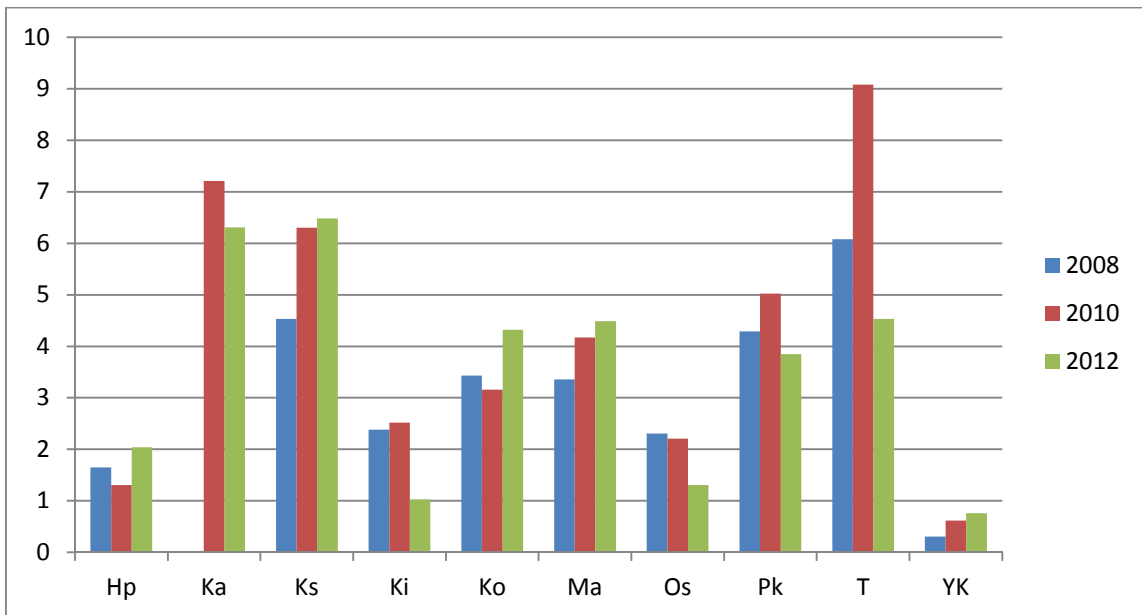
Suurin lainausmäärä vuonna 2012 luokan 60 osalta oli Kiimingin kirjaston 74 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 10 lainaa (katso kuvio 88). Paras lainauskierto oli Kaakkurin kirjaston 4,06 ja huonoin Yli-Kiimingin kirjaston 0,37 (katso kuvio 89). Eniten poistoja luokasta 60 tehtiin Kaakkurin kirjastossa, jossa poistettiin 11 kirjaa (katso kuvio 90).

Vuonna 2008 luokan 61 (ATK, tietotekniikka, tietoliikenne, viestintäteknikka) suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 865 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 63 lainaa (katso kuvio 91). Lainauskierto oli suurin Tuiran kirjastossa (6,08) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,31) (katso kuvio 92). Poistoja tehtiin eniten Haukiputaan kirjastossa, jossa poistettiin 123 kirjaa luokasta 61 (katso kuvio 93).

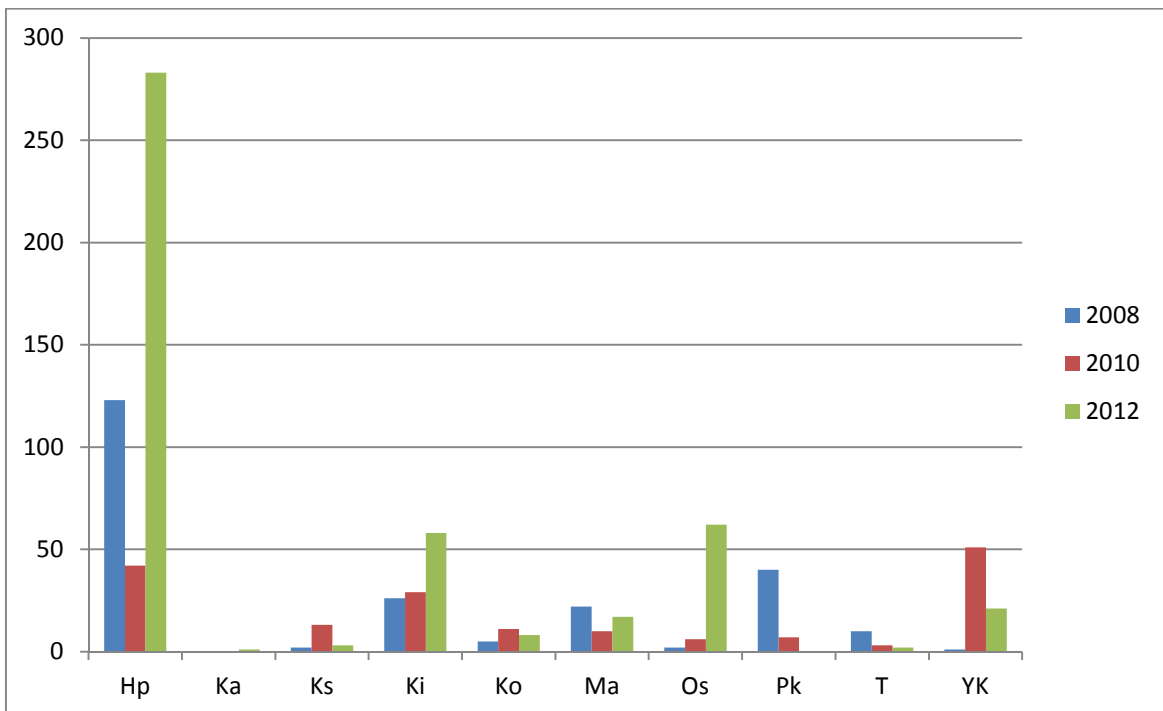

Kuvio 91. Lainaus luokka 61

Luokan 61 suurin lainausmäärä vuonna 2010 oli Oulunsalon kirjaston 663 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 86 lainaa (katso kuvio 91). Paras lainauskierto oli Tuiran kirjaston 9,08 ja huonoin Yli-Kiimingin kirjaston 0,62 (katso kuvio 92). Eniten poistoja tehtiin Yli-Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin 51 kirjaa luokasta 61 (katso kuvio 93).

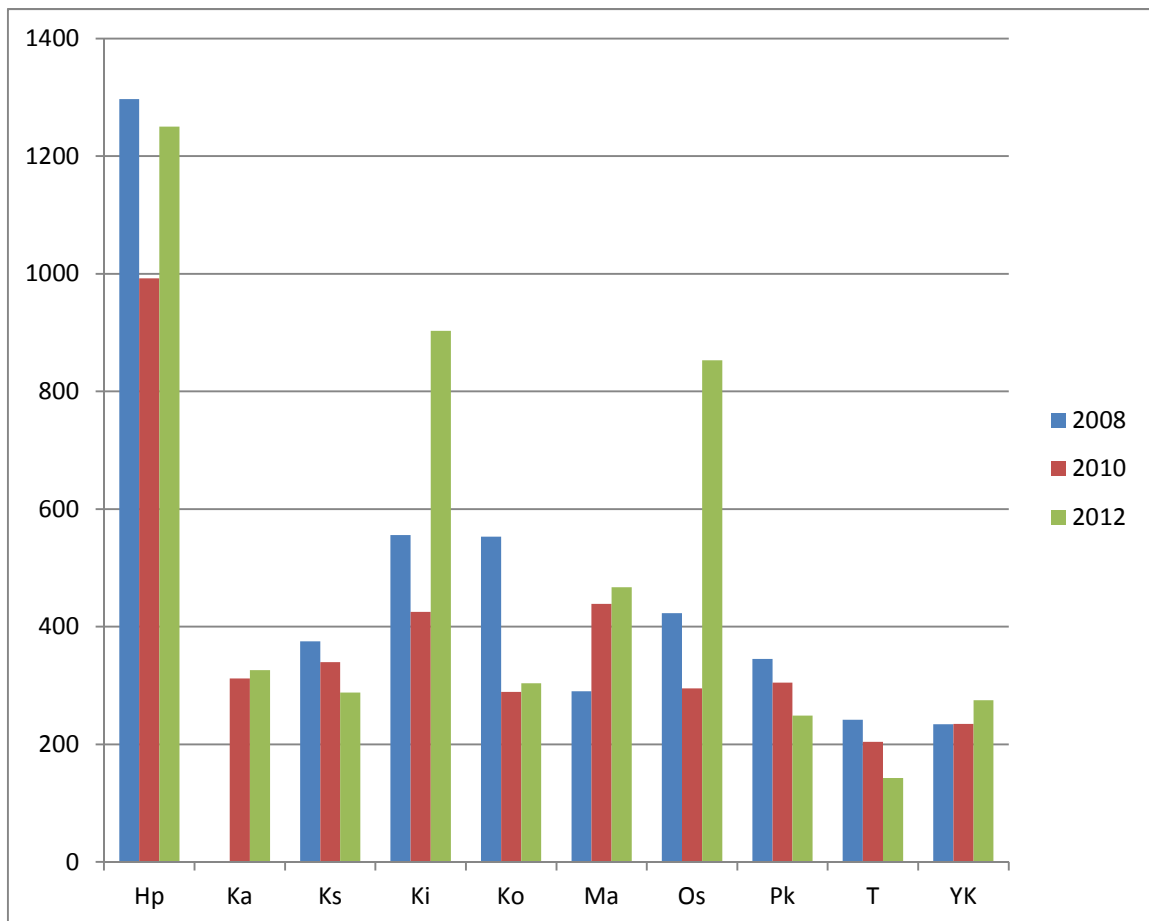
Kuvio 92. Lainauskierto luokka 61

Kuvio 93. Poistot luokka 61

Suurin lainausmäärä vuonna 2012 luokan 61 osalta oli Haukiputaan kirjaston 672 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 87 lainaa (katso kuvio 91). Karjasillan kirjastossa oli paras lainauskierto (6,48) ja Yli-Kiimingin kirjastossa huonoin (0,76) (katso kuvio 92). Haukiputaan kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 61, yhteensä 283 kirjaa poistettiin kokoelmasta (katso kuvio 93).

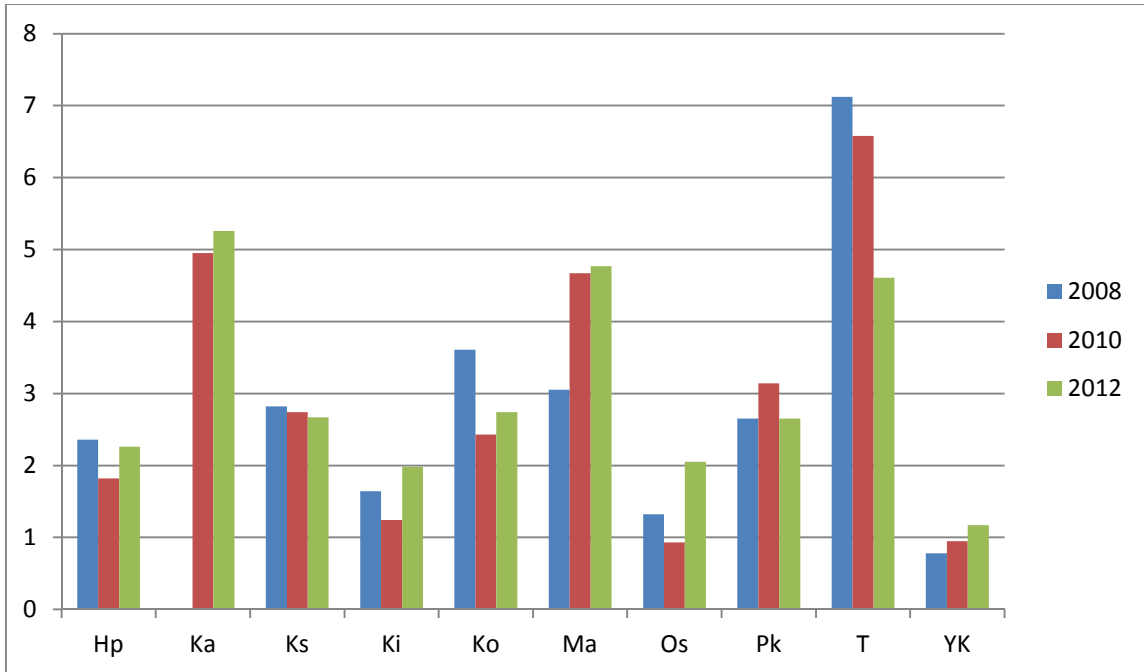
Vuonna 2008 luokan 62 (metalliteollisuus, konetekniikka, liikennevälineet, sähkötekniikka) suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 1297 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 234 lainaa (katso kuvio 94). Lainauskierto oli paras Tuiran kirjastossa (7,12) ja huonoin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,78) (katso kuvio 95). Poistoja luokasta 62 tehtiin eniten Haukiputaan kirjastossa, jossa poistettiin 73 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 96).

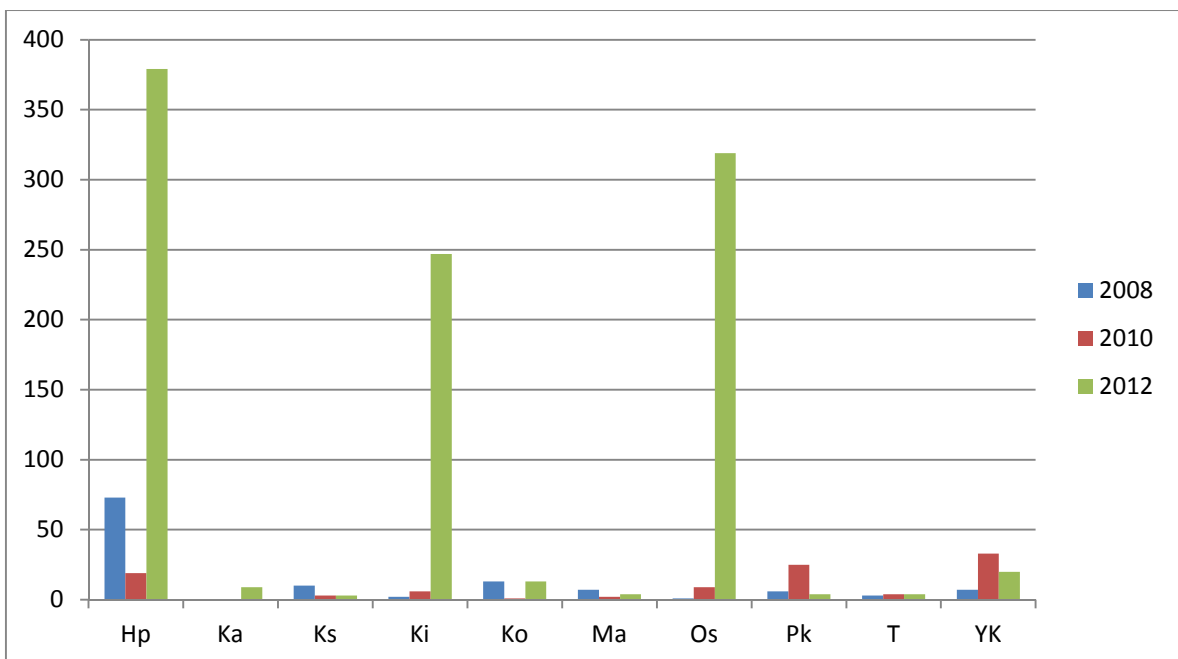
Kuvio 94. Lainaus luokka 62

Luokan 62 suurin lainausmäärä vuonna 2010 oli Haukiputaan kirjaston 992 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 204 lainaa (katso kuvio 94). Tuiran kirjaston

lainauskierto oli kuitenkin paras (6,58) ja huonoin lainauskierto oli Oulunsalon kirjaston 0,93 (katso kuvio 95). Eniten poistoja luokasta 62 tehtiin Yli-Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin 33 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 96).

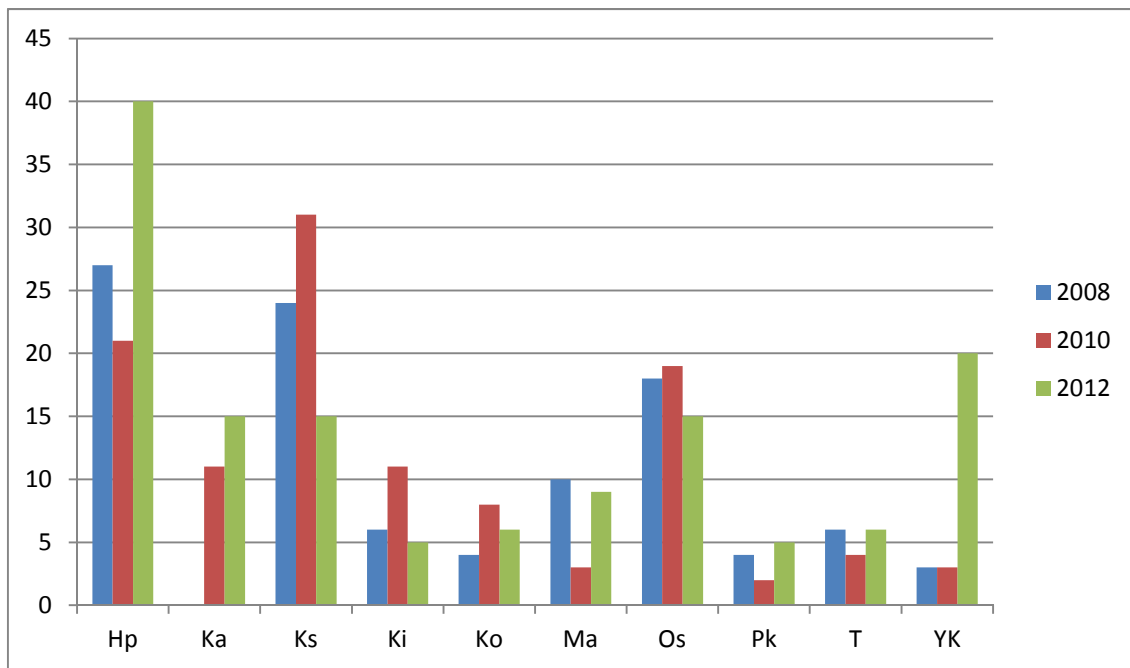
Kuvio 95. Lainauskierto luokka 62

Kuvio 96. Poistot luokka 62

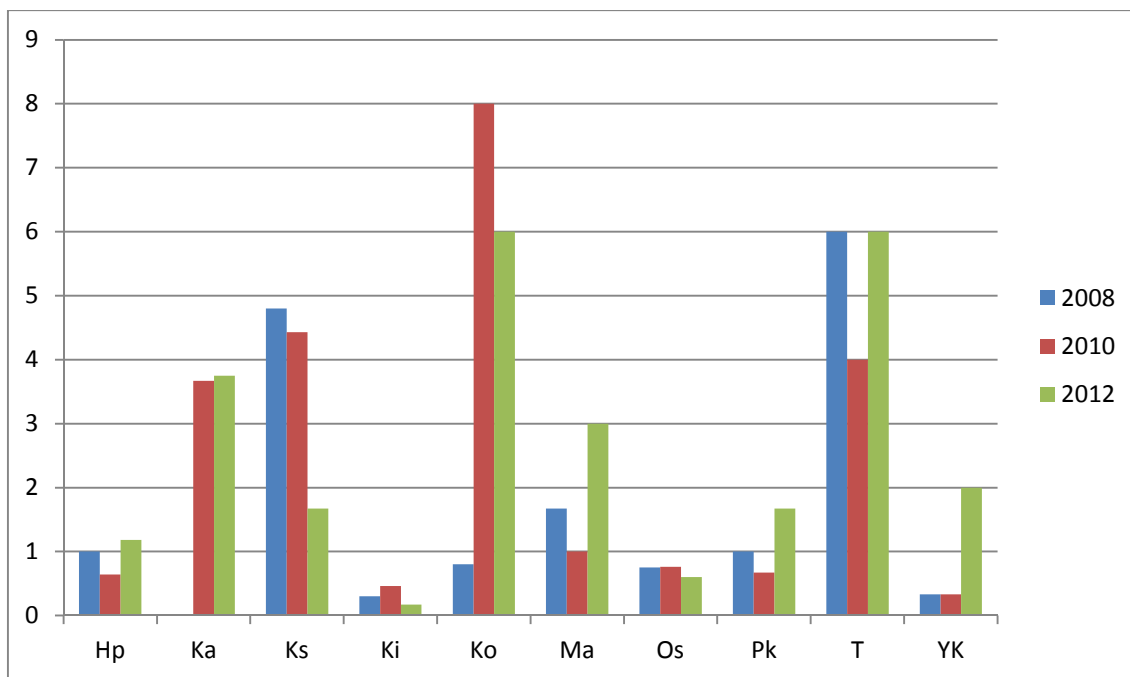
Vuonna 2012 luokan 62 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 1250 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 143 lainaa (katso kuvio 94). Paras lainauskierto oli Kaakkurin kirjaston 5,26 ja huonoin Yli-Kiimingin kirjaston 1,17 (katso kuvio 95). Haukiputaan kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 62, yhteensä 379 kirjaa poistettiin kokoelmasta (katso kuvio 96).

Luokan 63 (kaivannaisteollisuus, kemianteollisuus) suurin lainausmäärä vuonna 2008 oli Haukiputaan kirjaston 27 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 3 lainaa (katso kuvio 97). Lainauskierto oli paras Tuiran kirjastossa (6) ja huonoin Kiimingin kirjastossa (0,3) (katso kuvio 98). Poistoja luokasta 63 tehtiin eniten Karjasillan, Koskelan ja Maikkulan kirjastoissa, joissa kaikissa poistettiin yksi kirja (katso kuvio 99).

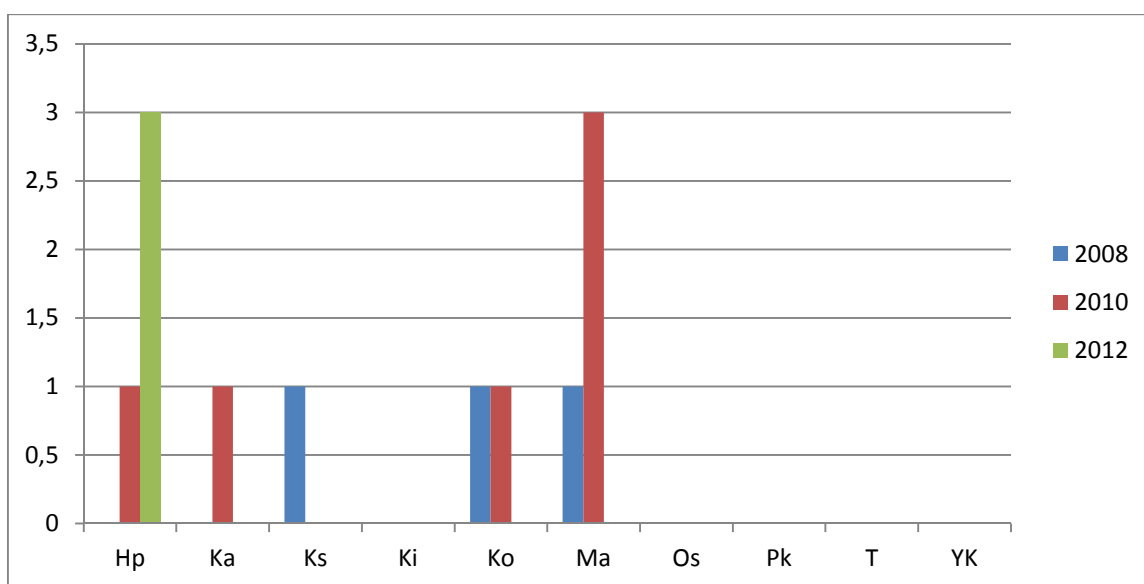

Kuvio 97. Lainaus luokka 63

Vuonna 2010 luokan 63 suurin lainausmäärä oli Karjasillan kirjaston 31 lainaa ja pienin Puolivälinkankaan kaksi lainaa (katso kuvio 97). Koskelan kirjastossa oli paras lainauskierto (8) ja Yli-Kiimingin kirjastolla heikoin (0,33) (katso kuvio 98). Luokasta 63 tehtiin eniten poistoja Maikkulan kirjastossa, jossa poistettiin 3 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 99).

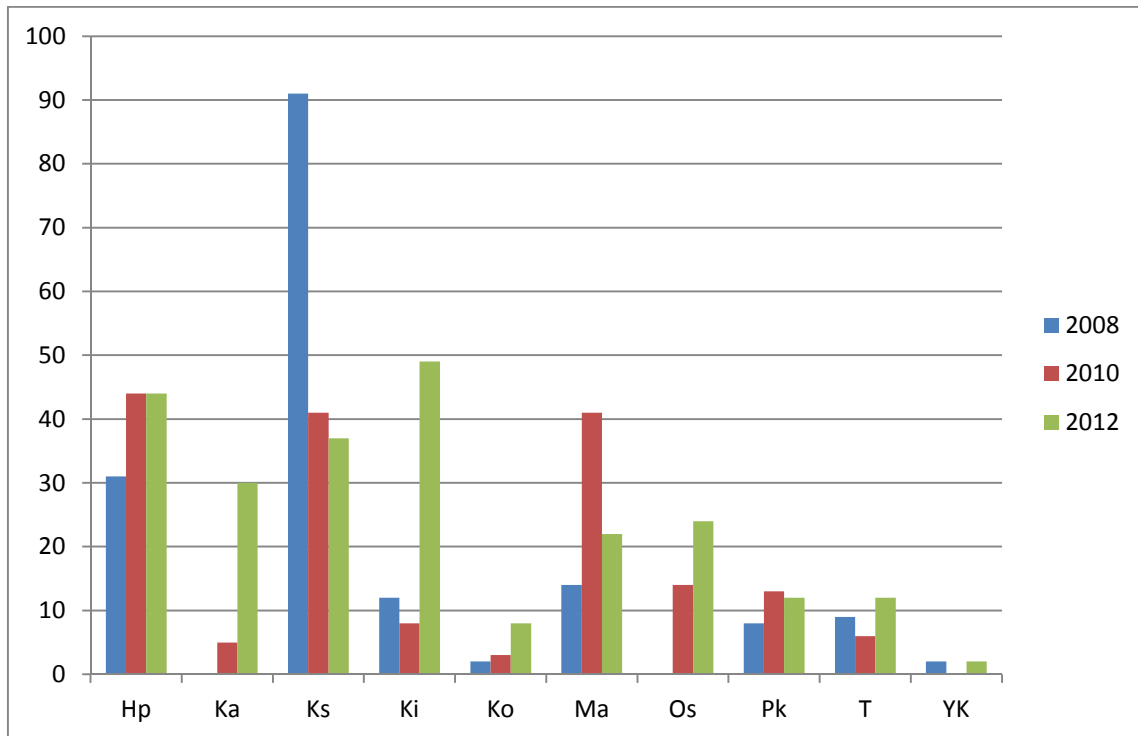
Kuvio 98. Lainauskierro luokka 63

Kuvio 99. Poistot luokka 63

Suurin lainausmäärä vuonna 2012 luokan 63 osalta oli Haukiputaan kirjaston 40 lainaa ja pienin Kiimingin ja Puolivälänkankaan kirjastojen 5 lainaa (katso kuvio 97). Paras lainauskierto oli Koskelan ja Tuiran kirjastojen 6 ja huonoin Kiimingin kirjaston 0,17 (katso kuvio 98). Eniten poistoja luokasta 63 tehtiin Haukiputaan kirjastossa, jossa poistettiin 3 kirjaa (katso kuvio 99).

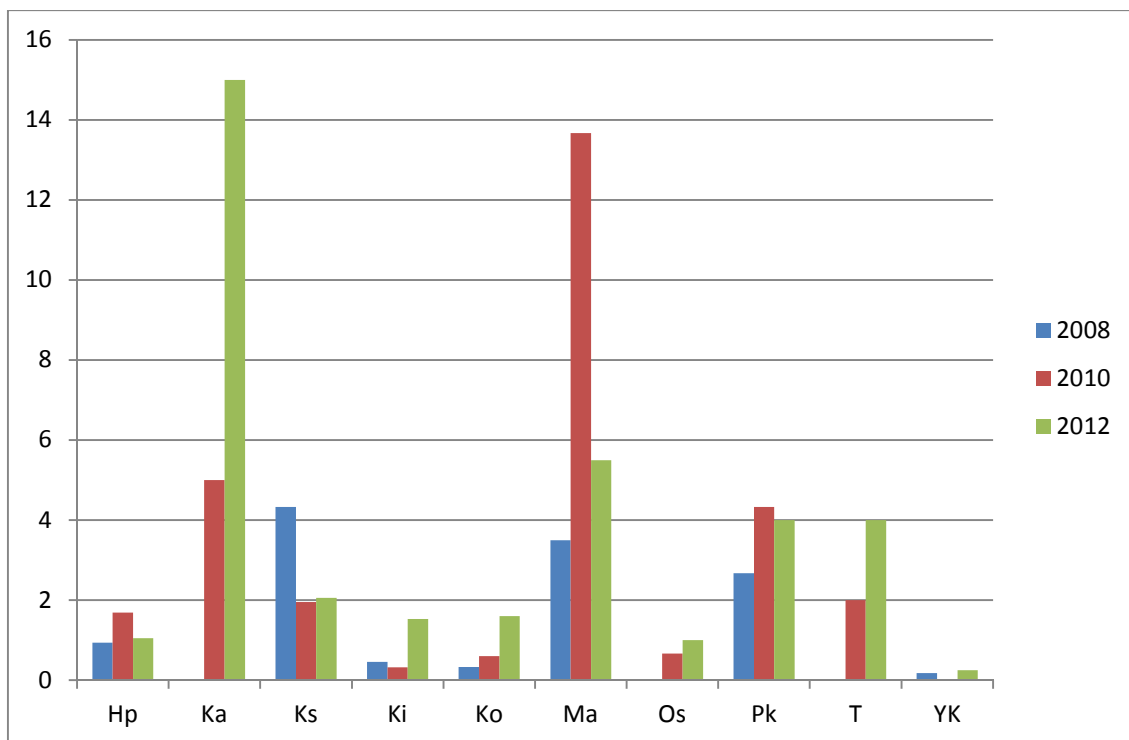
Vuonna 2008 luokan 64 (puunjalostusteollisuus, tekstiiliteollisuus, nahkateollisuus, hienomekaaninen teollisuus) suurin lainausmäärä oli Karjasillan kirjaston 91 lainaa ja pienin Oulunsalon kirjaston 0 lainaa (katso kuvio 100). Karjasillan kirjaston lainauskierto oli paras (4,33) Oulunsalon kirjaston huonoin (0) (katso kuvio 101). Poistoja luokasta 64 tehtiin eniten Karjasillan kirjastossa, jossa poistettiin yksi kirja kokoelmasta (katso kuvio 102).

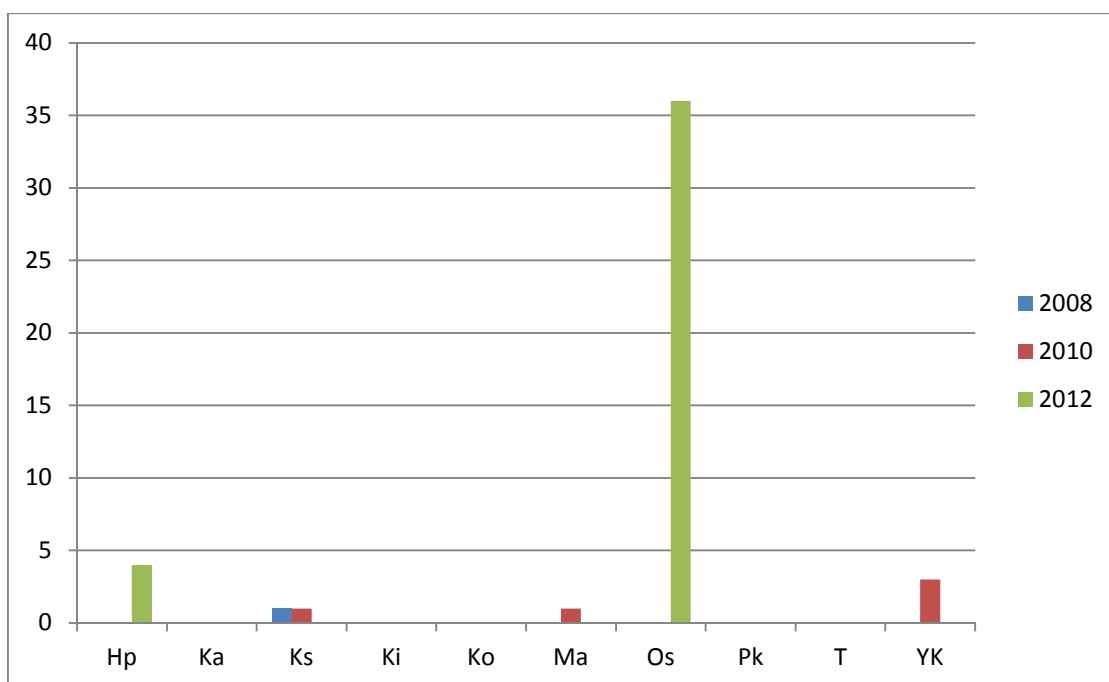
Kuvio 100. Lainaus luokka 64

Luokan 64 suurin lainausmäärä vuonna 2010 oli Haukiputaan kirjaston 44 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 0 lainaa (katso kuvio 100). Lainauskierto oli paras Maikkulan kirjastossa (13,67) ja huonoin Yli-Kiimingin kirjastossa (0) (katso kuvio 101). Yli-Kiimingin kirjastossa tehtiin eniten poistoja luokasta 64, yhteensä 3 kirjaa poistettiin kokoelmasta (katso kuvio 102).

Vuonna 2012 luokan 64 suurin lainausmäärä oli Kiimingin kirjaston 49 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 2 lainaa (katso kuvio 100). Paras lainauskierto oli Kaakkurin kirjastossa (15) ja huonoin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,25) (katso kuvio 101). Eniten poistoja luokasta 64 tehtiin Oulunsalon kirjastossa, jossa poistettiin 36 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 102).

Kuvio 101. Lainauskierto luokka 64

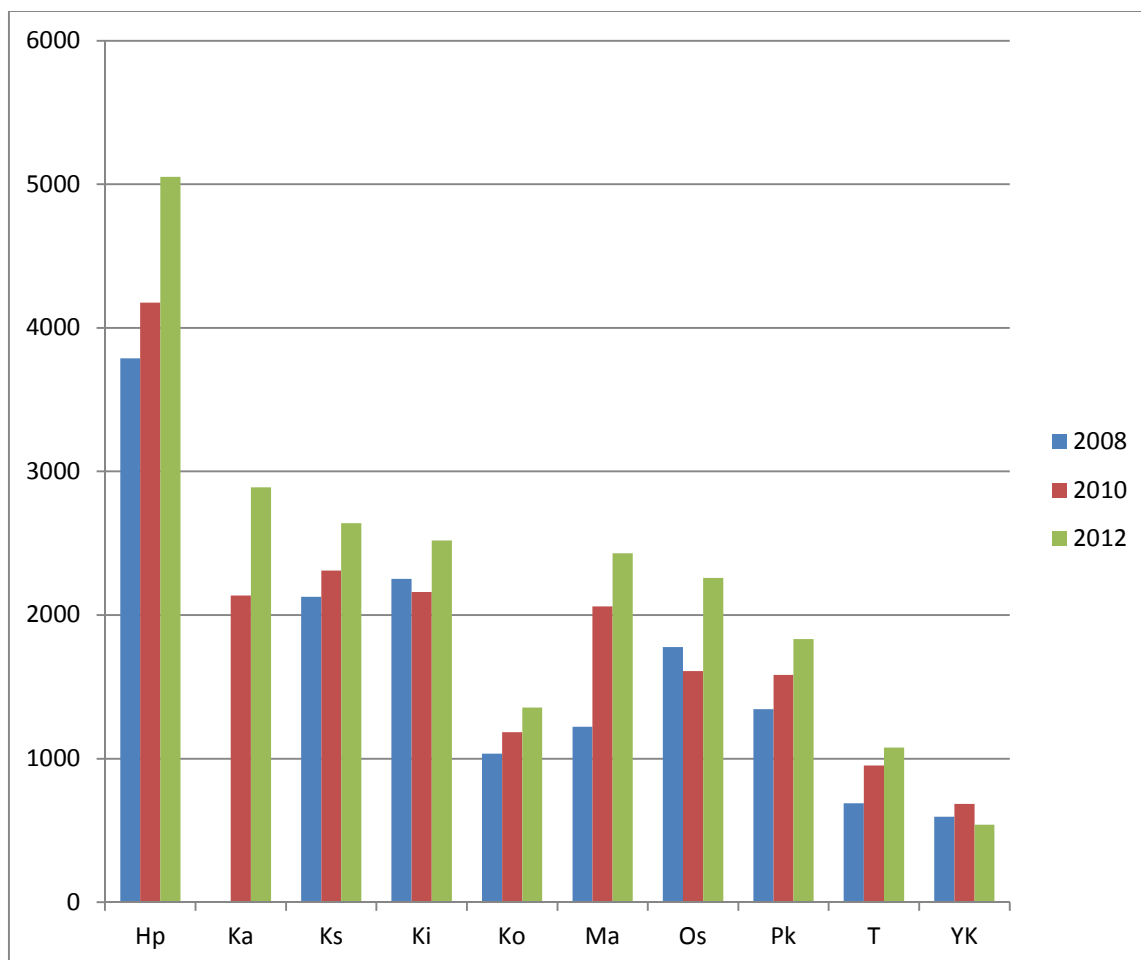

Kuvio 102. Poistot luokka 64

Luokan 65 (käsityö, kotiteollisuus) suurin lainausmäärä vuonna 2008 oli Haukiputaan kirjaston 3788 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 596 lainaa (katso kuvio 103). Karjasillan kirjaston lainauskierto oli paras (4,47) ja Yli-

Kiimingin kirjaston heikoin (0,89) (katso kuvio 104). Poistoja luokasta 65 tehtiin eniten Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin kokoelmasta 44 kirjaa (katso kuvio 105).

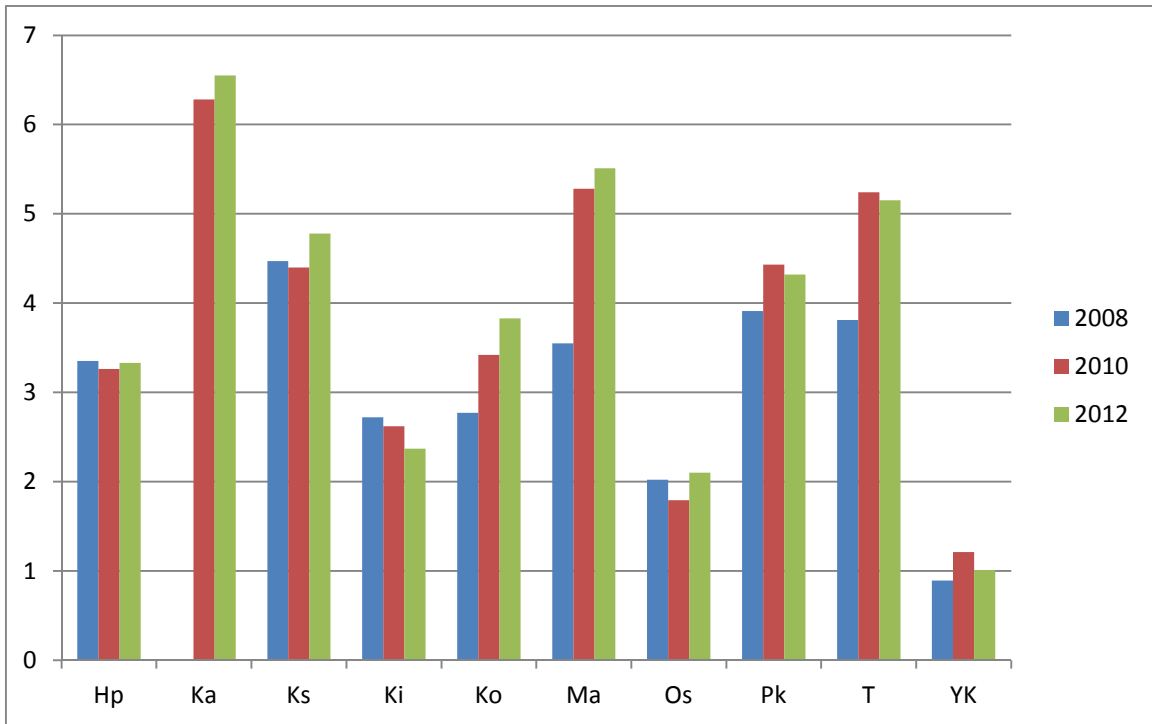

Kuvio 103. Lainausta luokassa 65

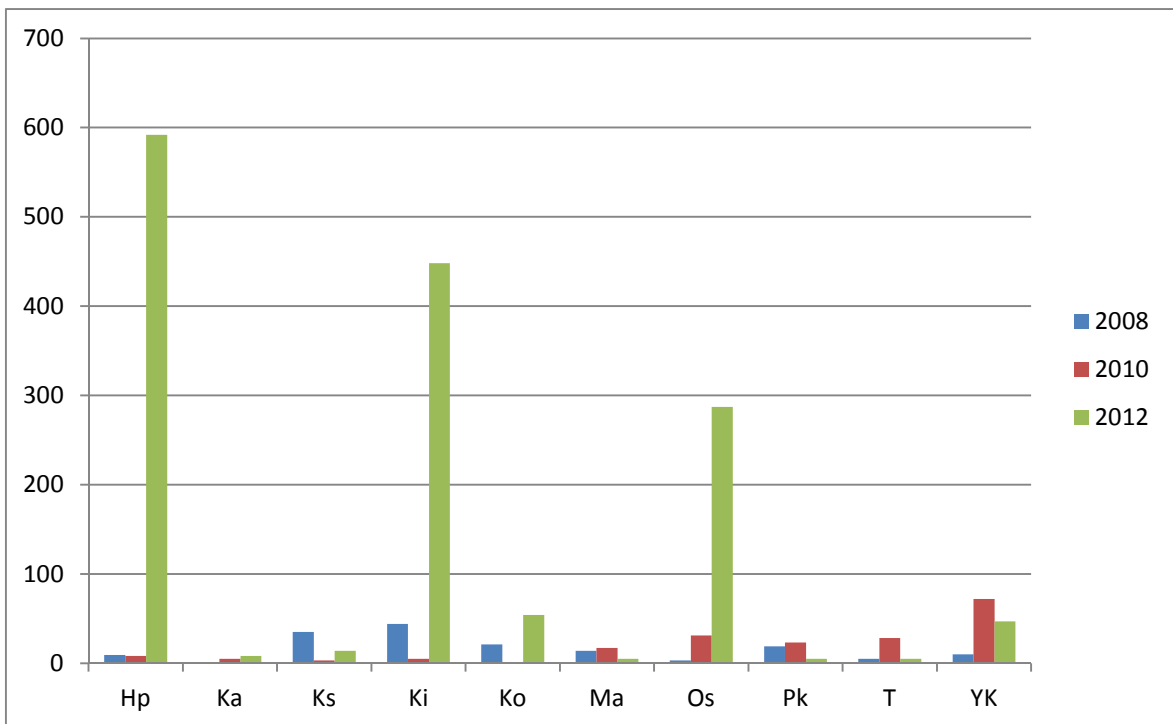
Vuonna 2010 luokan 65 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 4175 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 685 lainaa (katso kuvio 103). Paras lainauskierto oli Kaakkurin kirjaston 6,28 ja huonoin Yli-Kiimingin kirjaston 1,21 (katso kuvio 104). Eniten poistoja luokasta 65 tehtiin Yli-Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin 72 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 105).

Suurin lainausmäärä vuonna 2012 luokan 65 osalta oli Haukiputaan kirjaston 5051 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 539 lainaa (katso kuvio 103). Lainauskierto oli paras Kaakkurin kirjastossa (6,55) ja heikoin Yli-Kiimingin kirjastossa (1,01) (katso kuvio 104). Luokasta 65 tehtiin eniten poistoja

Haukiputaan kirjastossa, jossa poistettiin 592 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 105).

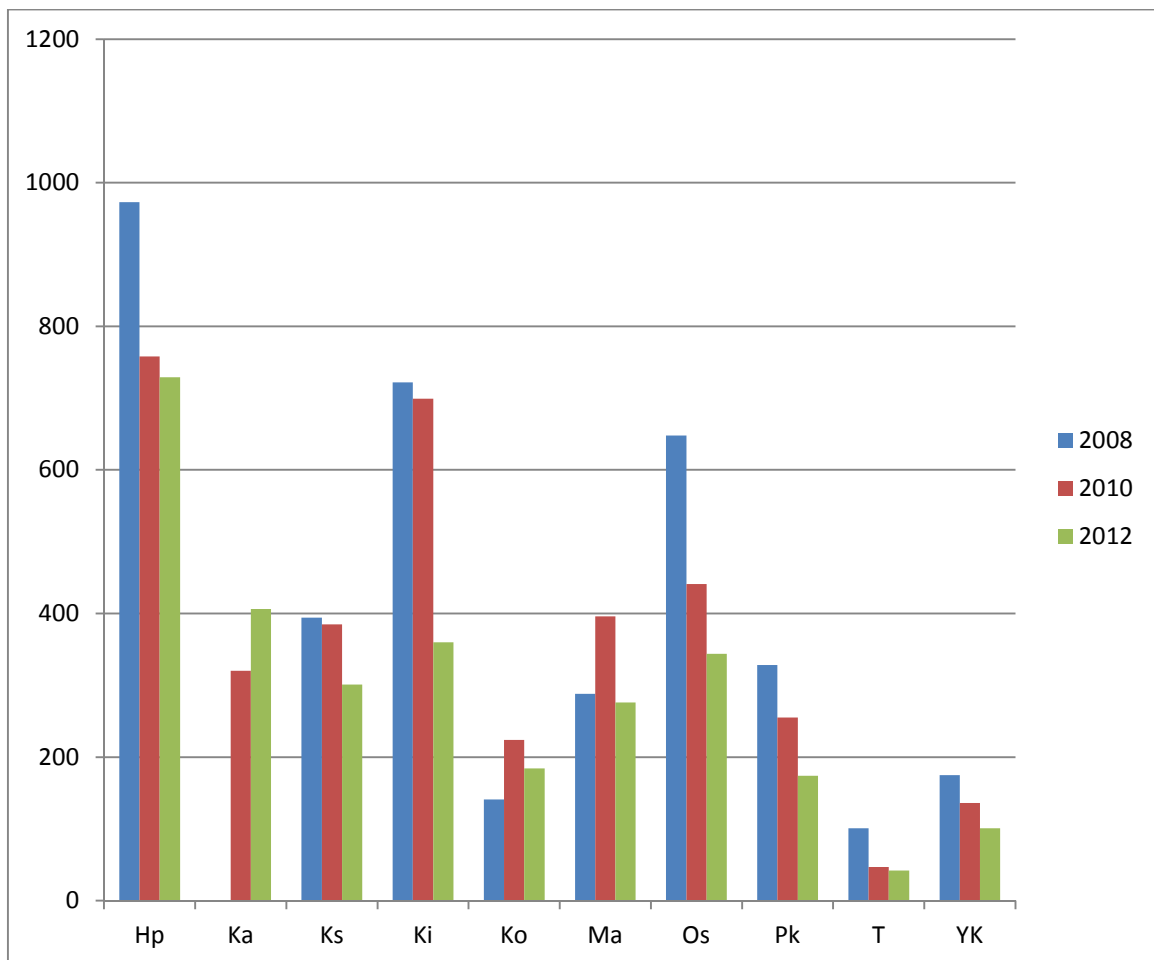

Kuvio 104. Linauskierto luokka 65

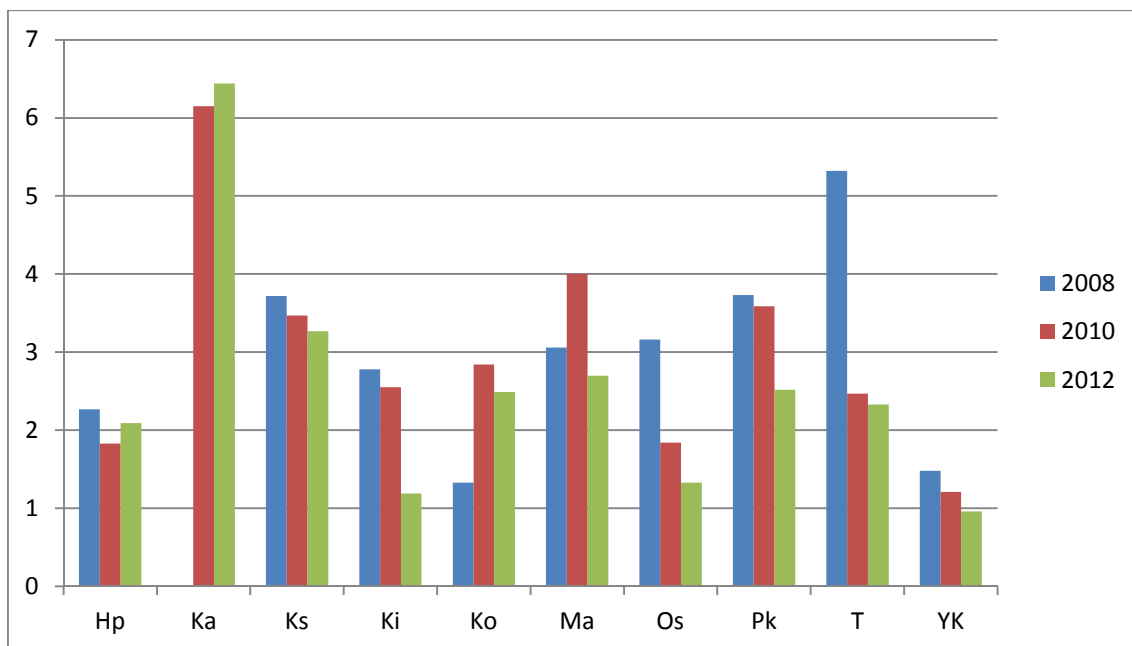
Kuvio 105. Poistot luokka 65

Vuonna 2008 luokan 66 (rakennustekniikka) suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 973 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 101 lainaa (katso kuvio 106). Tuiran kirjastossa oli kuitenkin paras lainauskierto (5,32) ja heikoin lainauskierto oli Koskelan kirjaston 1,33 (katso kuvio 107). Poistoja luokasta 66 tehtiin eniten Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin 12 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 108).

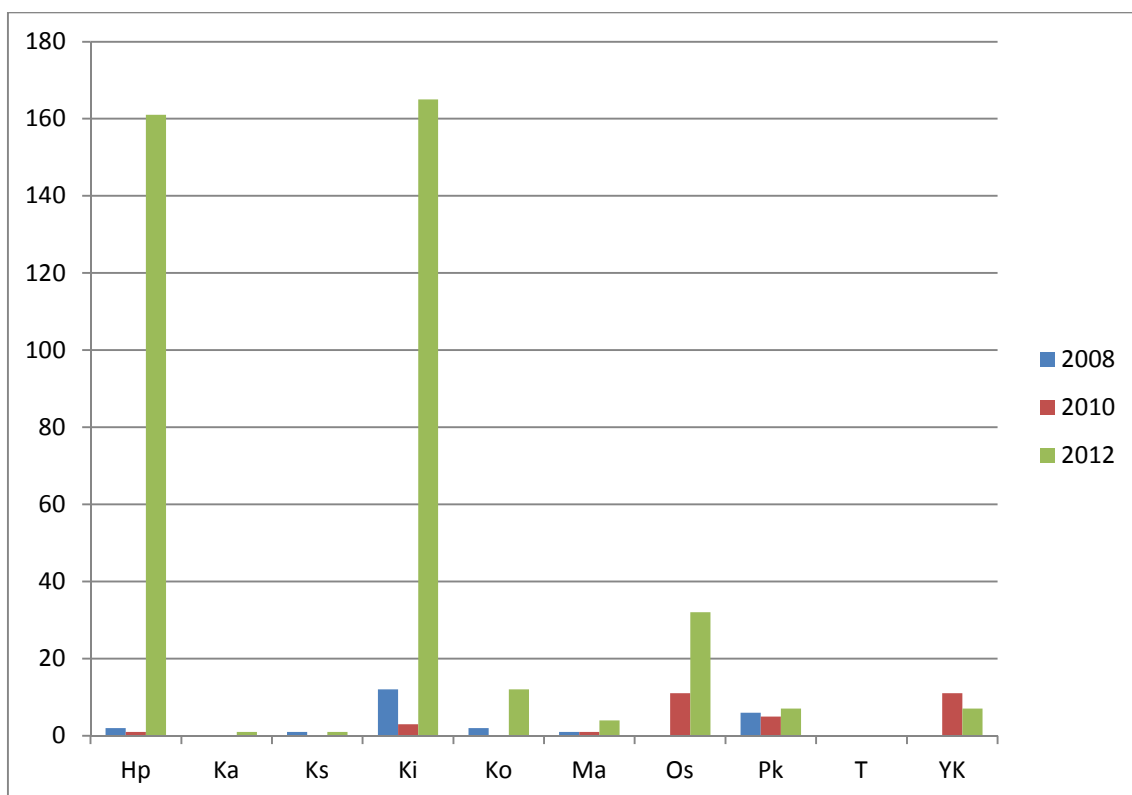

Kuvio 106. Lainaus luokka 66

Luokan 66 suurin lainausmäärä vuonna 2010 oli Haukiputaan kirjaston 758 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 47 lainaa (katso kuvio 106). Kaakkurin kirjastossa oli paras lainauskierto (6,15) ja heikoin Yli-Kiimingin kirjastossa (1,21) (katso kuvio 107). Eniten poistoja luokasta 66 tehtiin Oulunsalon ja Yli-Kiimingin kirjastoissa, joissa kummassakin poistettiin 11 kirjaa (katso kuvio 108).

Kuvio 107. Lainauskierto luokka 66

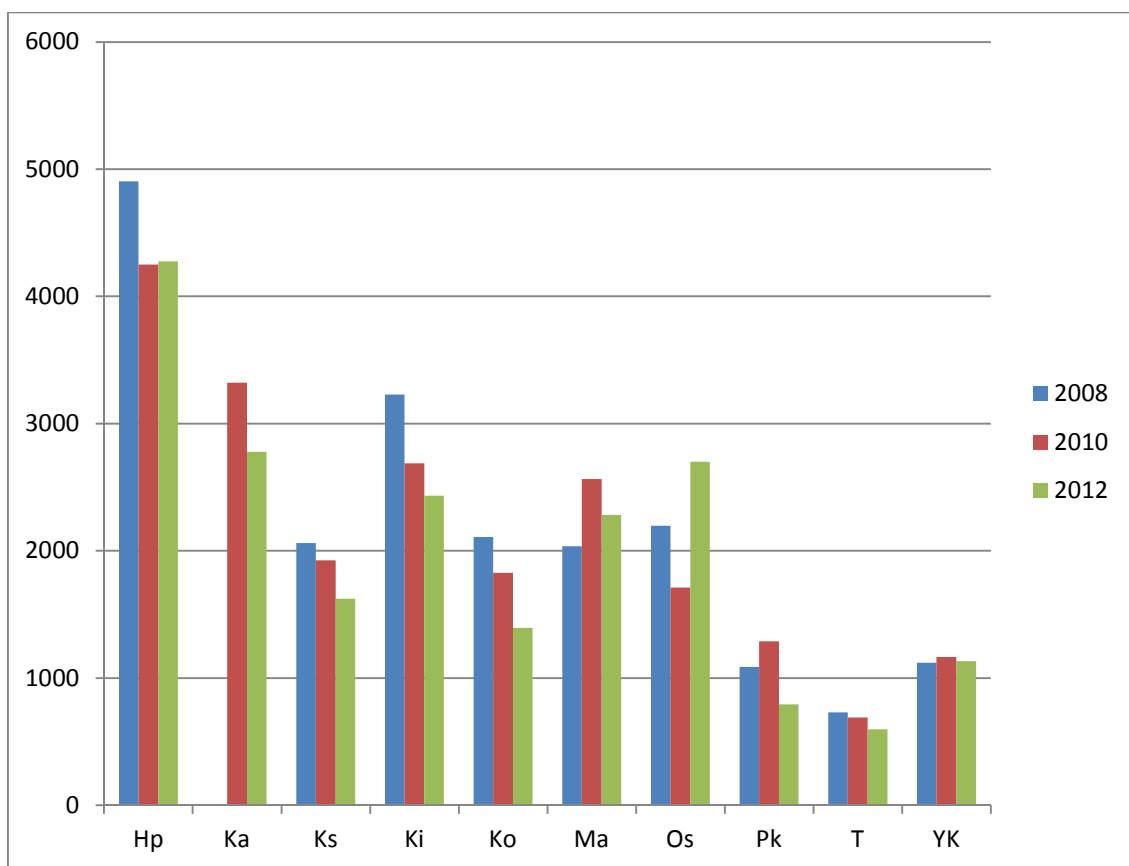

Kuvio 108. Poistot luokka 66

Vuonna 2012 luokan 66 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 729 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 42 lainaa (katso kuvio 106). Lainauskierto oli suurin Kaakkurin kirjastossa (6,44) ja pienin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,96) (katso

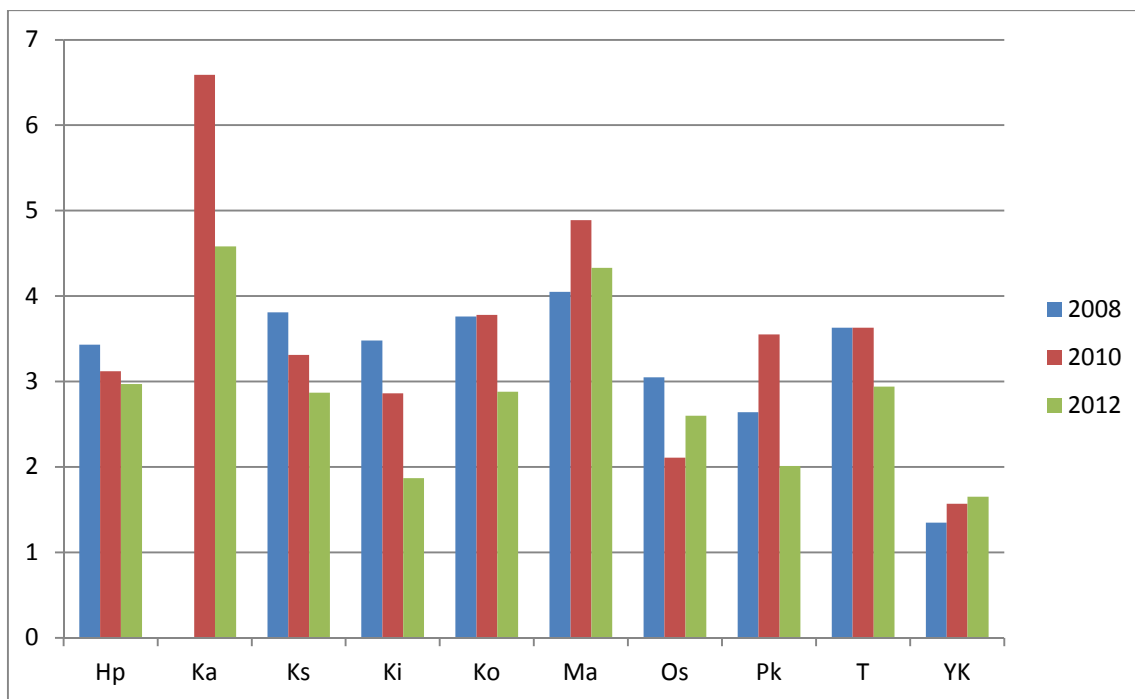
kuvio 107). Luokasta 66 tehtiin poistoja eniten Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin 165 kirjaa (katso kuvio 108).

Luokan 67 (maa- ja metsätalous, elintarviketeollisuus, biotekniikka) suurin lainausmäärä vuonna 2008 oli Haukiputaan kirjaston 4904 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 730 lainaa (katso kuvio 109). Suurin lainauskierto oli Maikkulan kirjaston 4,05 ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 1,35 (katso kuvio 110). Poistoja luokasta 67 tehtiin eniten Karjasillan kirjastossa, jossa poistettiin kokoelmasta 65 kirjaa (katso kuvio 111).

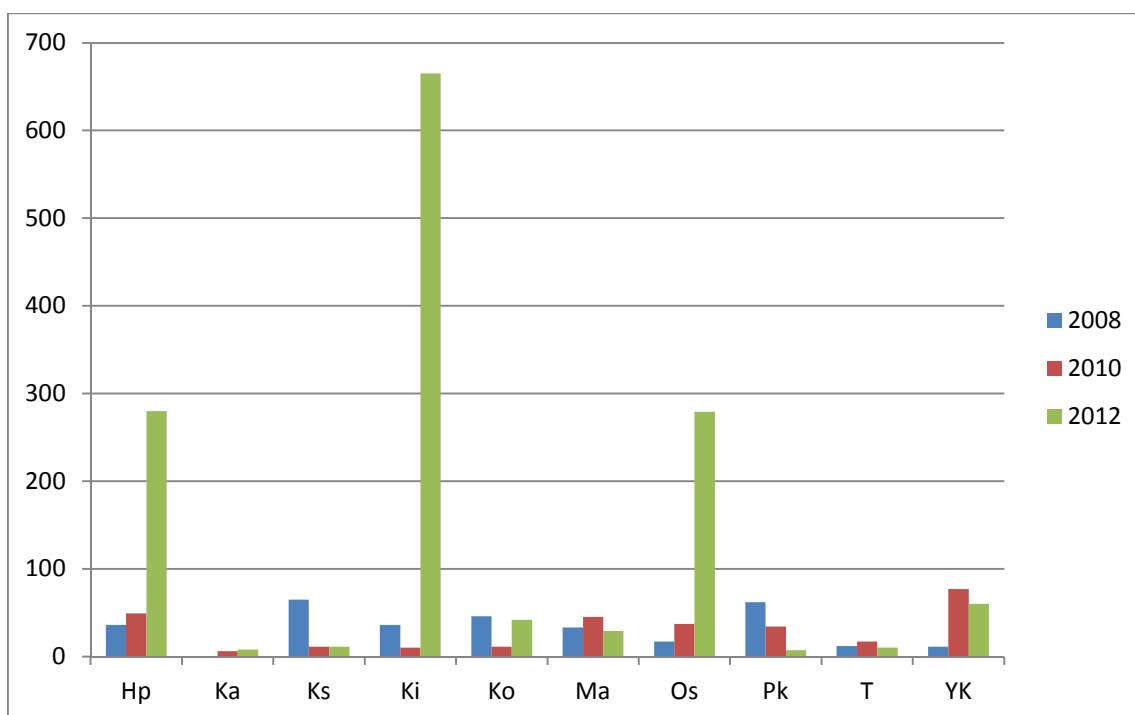

Kuvio 109. Lainaus luokka 67

Vuonna 2010 luokan 67 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 4250 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 689 lainaa (katso kuvio 109). Lainauskierto oli paras Kaakkurin kirjastossa (6,59) ja heikoin Yli-Kiimingin kirjastossa (1,57) (katso kuvio 110). Luokasta 67 tehtiin eniten poistoja Yli-Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin 77 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 111).

Kuvio 110. Lainauskierto luokka 67

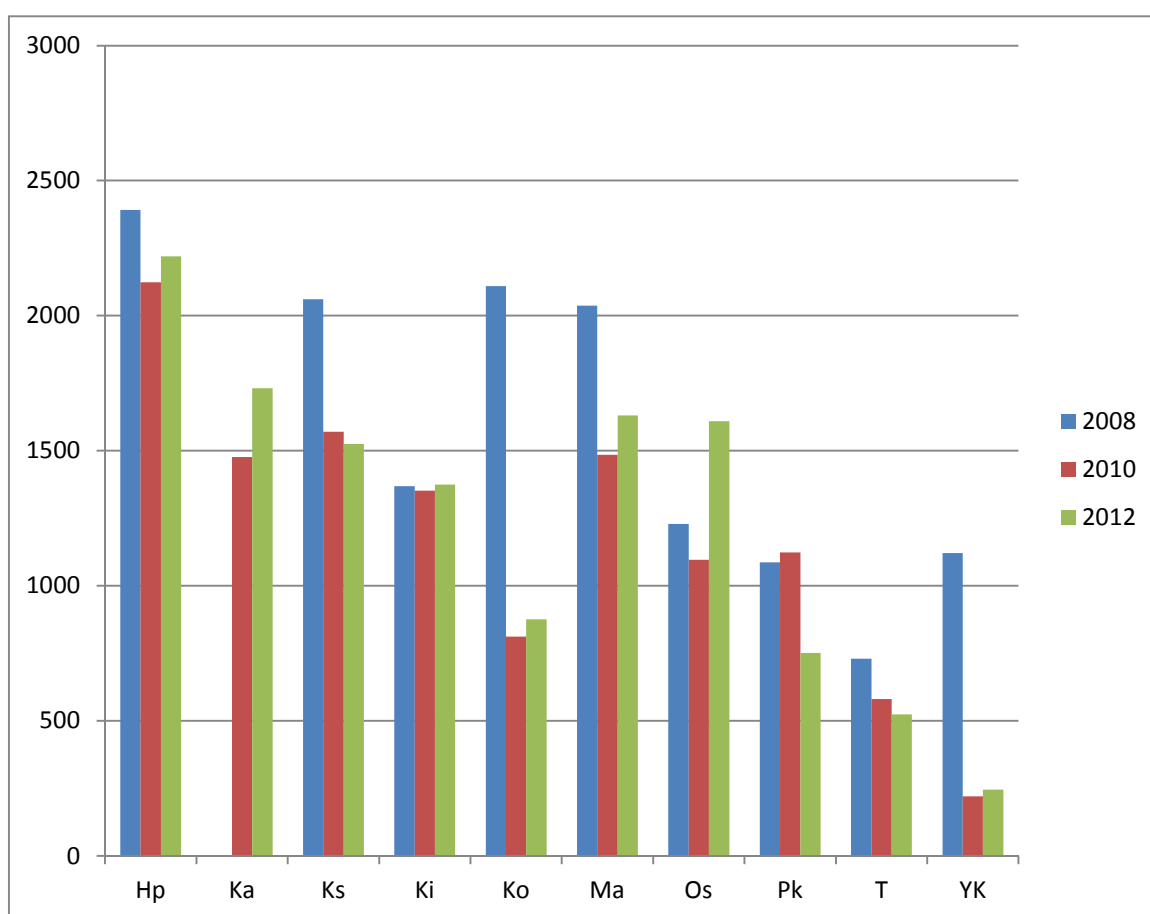

Kuvio 111. Poistot luokka 67

Suurin lainausmäärä vuonna 2012 luokan 67 osalta oli Haukiputaan kirjaston 4276 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 596 lainaa (katso kuvio 109). Kaakkurin kirjastossa oli paras lainauskierto (4,58) ja heikoin lainauskierto oli Yli-Kiimingin

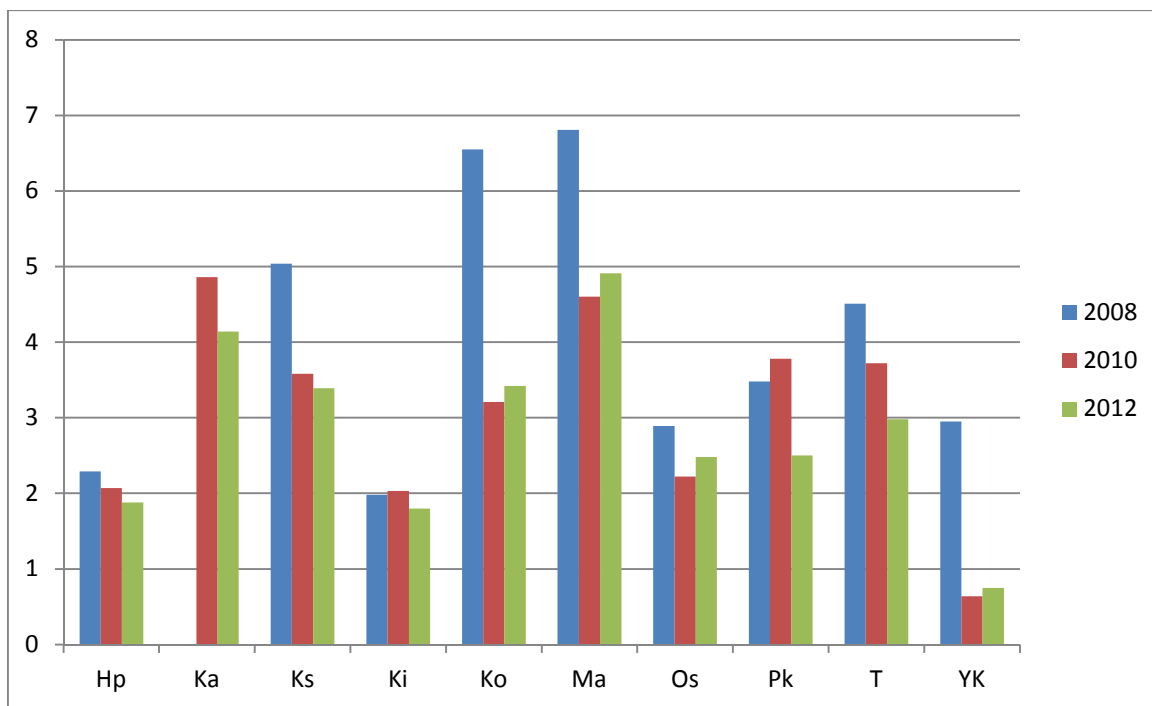
kirjaston 1,65 (katso kuvio 110). Eniten poistoja luokasta 67 tehtiin Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin 665 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 111).

Vuonna 2008 luokan 68 (kotitalous, laitostalous) suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 2391 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 730 lainaa (katso kuvio 112). Paras lainauskierto oli Maikkulan kirjaston 6,81 ja heikoin Kiimingin kirjaston 1,98 (katso kuvio 113). Poistoja tehtiin eniten Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin luokasta 68 yhteensä 39 kirjaa (katso kuvio 114).

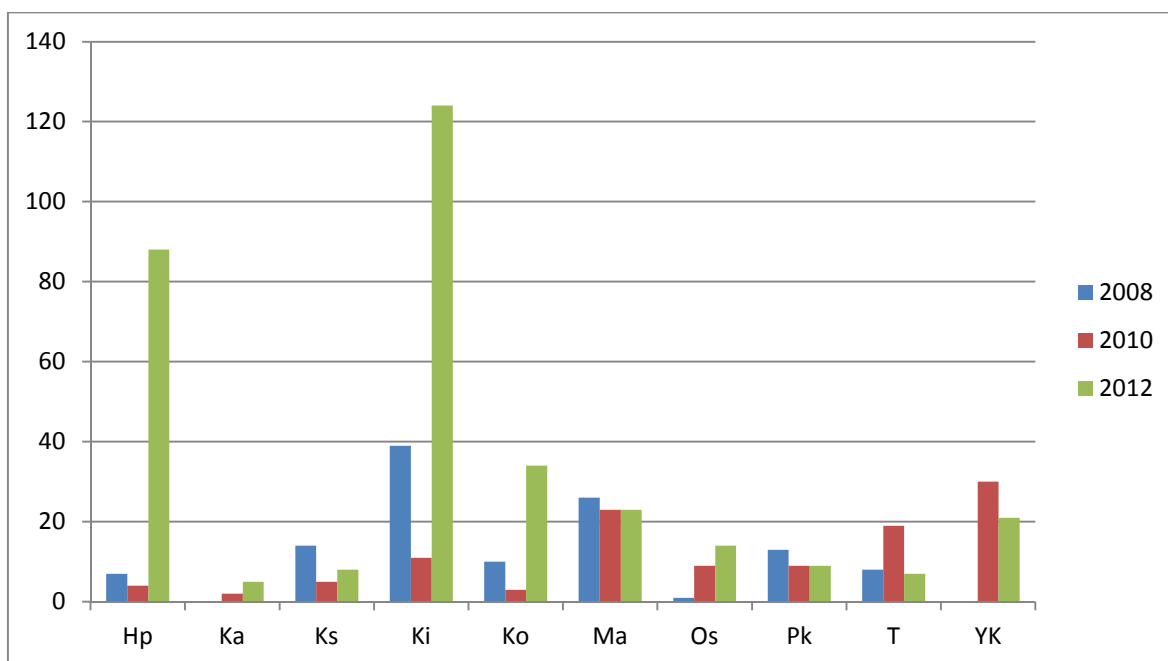

Kuvio 112. Lainaus luokka 68

Luokan 68 suurin lainausmäärä vuonna 2010 oli Haukiputaan kirjaston 2124 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 220 lainaa (katso kuvio 112). Lainauskierto oli paras Kaakkurin kirjastossa (4,86) ja heikoin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,64) (katso kuvio 113). Luokasta 68 tehtiin eniten poistoja Yli-Kiimingin kirjastossa, jossa kokoelmasta poistettiin 30 kirjaa (katso kuvio 114).

Kuvio 113. Lainauskierto luokka 68

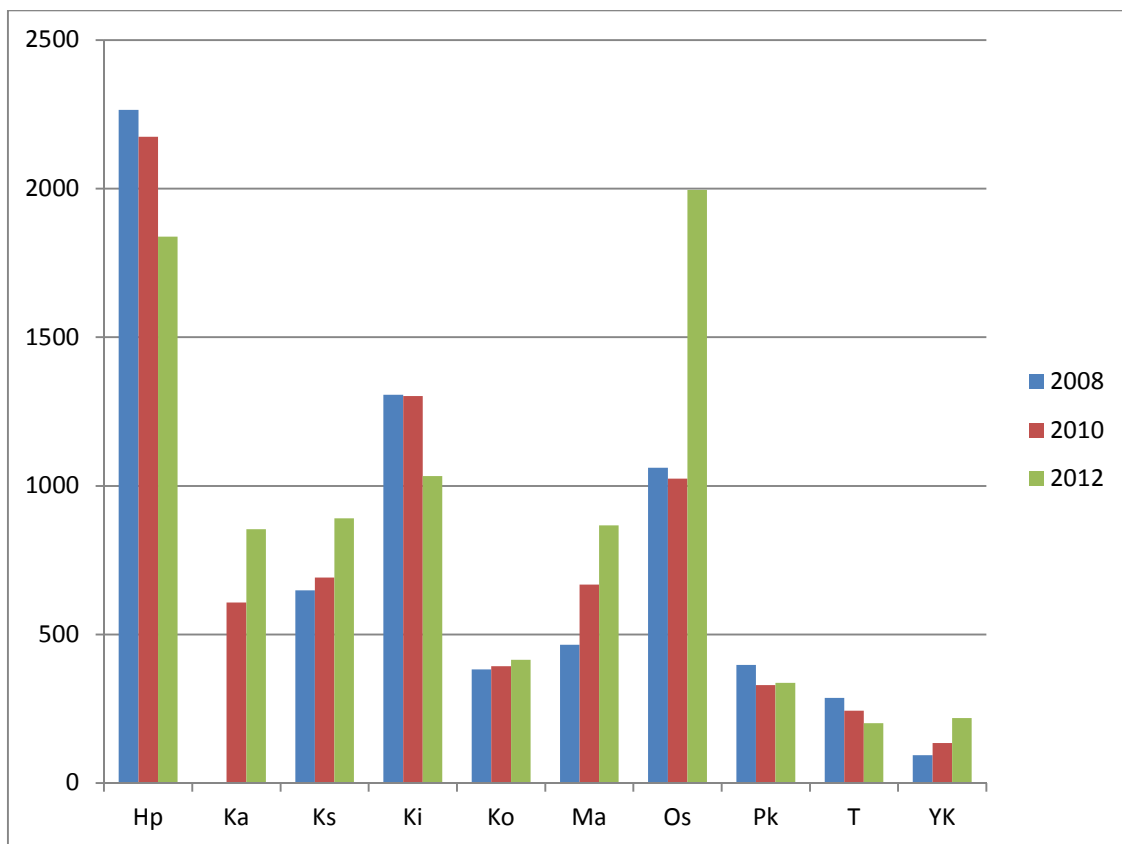
Kuvio 114. Poistot luokka 68

Vuonna 2012 luokan 68 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 2219 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 245 lainaa (katso kuvio 112). Maikkulan kirjastossa oli paras lainauskierto (4,91) ja Yli-Kiimingin kirjastossa heikoin

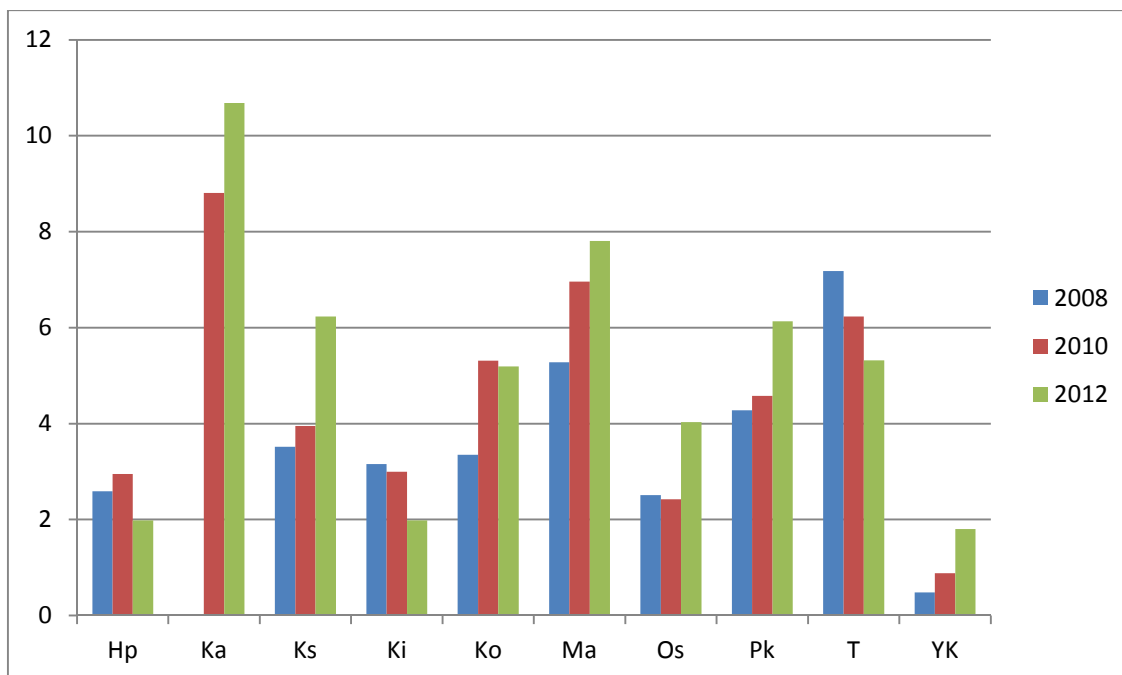
(0,75) (katso kuvio 113). Eniten poistoja luokasta 68 tehtiin Kiimingin kirjastossa, jossa poistettiin kokoelmasta 124 kirjaa (katso kuvio 114).

Luokan 69 (liiketalous, markkinointi, kauppa, liikenne) suurin lainausmäärä vuonna 2008 oli Haukiputaan kirjaston 2265 lainaa ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 94 lainaa (katso kuvio 115). Paras lainauskierto oli Tuiran kirjastossa (7,18) ja heikoin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,48) (katso kuvio 116). Poistoja luokasta 69 tehtiin eniten Puolivälänkankaan kirjastossa, jossa kokoelmasta poistettiin 19 kirjaa (katso kuvio 117).

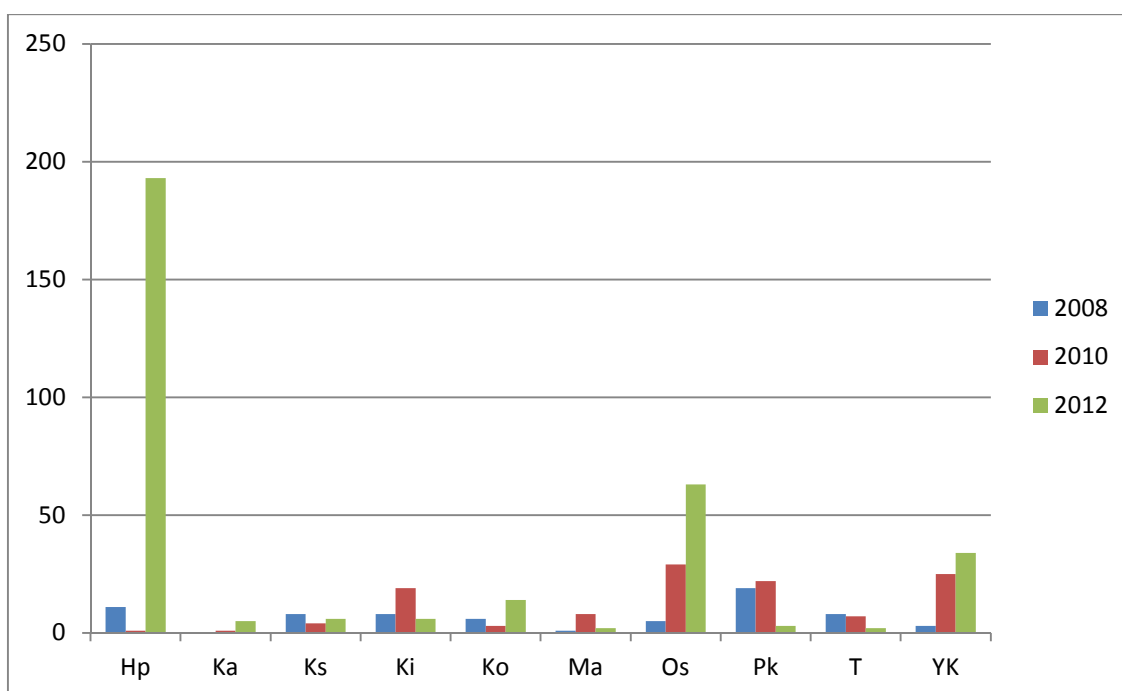

Kuvio 115. Lainaus luokka 69

Vuonna 2010 luokan 69 suurin lainausmäärä oli Haukiputaan kirjaston 2174 ja pienin Yli-Kiimingin kirjaston 135 lainaa (katso kuvio 115). Lainauskierto oli paras Kaakkurin kirjastossa (8,81) ja heikoin Yli-Kiimingin kirjastossa (0,88) (katso kuvio 116). Luokasta 69 tehtiin eniten poistoja Oulunsalon kirjastossa, jossa poistettiin 29 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 117).

Kuvio 116. Lainauskierto luokka 69

Kuvio 117. Poistot luokka 69

Suurin lainausmäärä vuonna 2012 luokan 69 osalta oli Oulunsalon kirjaston 1996 lainaa ja pienin Tuiran kirjaston 202 lainaa (katso kuvio 115). Kaakkurin kirjaston lainauskierto oli paras (10,68) ja Yli-Kiimingin kirjaston heikoin (1,8)

(katso kuvio 116). Eniten poistoja luokasta 69 tehtiin Haukiputaan kirjastossa, jossa poistettiin 193 kirjaa kokoelmasta (katso kuvio 117).

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tilastoja tutkittaessa oli selvästi huomattavissa muutama toistuva asia. Yli-Kiimingin kirjaston lainausmäärät ja lainauskierto olivat toistuvasti, luokasta riippumatta, hyvin alhaisia. Usein Yli-Kiimingin lainausmäärät ja lainauskierto olivat jopa selkeästi alhaisempia muihin vertailtaviin kirjastoihin nähden.

Vuoden 2008 parhaat lainausmäärät olivat Haukiputaan ja Karjasillan kirjastoissa. Vastaavasti vuoden 2010 parhaat lainausmäärät olivat myös Haukiputaan ja Karjasillan kirjastoissa. Vuonna 2012 parhaat lainausmäärät olivat Haukiputaan, Oulunsalon ja Maikkulan kirjastoissa. Haukiputaan kirjaston lainausmäärät olivat parhaat enemmän kuin puolessa tutkituista tilastoista lainauksen osalta.

Parhaat lainauskierrot vuonna 2008 olivat Karjasillan, Maikkulan ja Tuiran kirjastoissa. Vuonna 2010 parhaat lainauskierrot olivat Kaakkurin ja Tuiran kirjastoissa. Kaakkurin, Tuiran ja Maikkulan kirjastoissa oli parhaat lainauskierrot vuonna 2012.

Haukiputaan hyvistä lainausmääristä huolimatta, kirjaston lainauskierto ei kuitenkaan ole parhaiden joukossa. Kirjaston kokoelma on laaja, joten hyvät lainausluvutkaan eivät takaa suurta lainauskiertoa. Tuiran kirjastolla on vastakkainen tilanne. Tuiran kirjaston kokoelma on pieni, mutta kokoelmaa käytetään niin paljon, että lainauskierto nousee parhaiden joukkoon.

Vuonna 2008 eniten poistoja tehtiin Koskelan, Karjasillan ja Kiimingin kirjastoissa. Eniten poistoja vuonna 2010 tehtiin Yli-Kiimingin ja Puolivälinkankaan kirjastoissa. Haukiputaan kirjastossa tehtiin eniten poistoja vuonna 2012. Toiseksi eniten poistoja tehtiin Kiimingin kirjastossa. Poistojen osalta ei tullut ilmi mitään tiettyä kaavaa, vaan poistoluvut vaihtelivat kirjastoissa eri vuosina aika paljonkin.

Kirjastot, joissa lainausmäärät ja lainauskierto ovat pienet, tulisi panostaa kokoelmien kehittämiseen. Kokoelmien kehittäminen parantaisi niitä ja tekisi ne houkuttelevimmiksi asiakkaiden kannalta. Kehittäminen voi tässä tapauksessa tarkoittaa kokoelmien karsimista tai niiden kasvattamista. Karsimalla kokoelmasta vanhentuneet ja vähän lainatut kirjat saadaan uudet kirjat paremmin esille.

Verrattaessa uuden Oulun kirjastojen lainauskiertolukuja *Joensuun seutukirjastojen arviointiraportissa* oleviin tuloksiin näkee tulosten olevan suurelta osalta samankaltaisia. Pääluokan 2 suosituimmat luokat uuden Oulun kirjastoissa olivat luokat 20 (yleinen uskontotiede), 21 (uskonnonfilosofia) ja 29 (mytologia ja maailmanuskonnot). Huonoimmat lainauskiertoluvut olivat luokilla 22 (Raamattu, raamatuntutkimus), 24 (kristillinen hartauskirjallisuus) ja 26 (kristillinen lähetystyö). Joensuussa tulokset olivat täysin samanlaiset pääluokan 2 osalta.

Uuden Oulun kirjastojen parhaat lainauskiertoluvut pääluokassa 3 olivat luokilla 33 (oikeustiede), 36 (taloustiede, kansantaloustiede) ja 38 (kasvatus, opetus, kasvatustiede). Joensuussa suosituimmat luokat olivat 30 (yleinen yhteiskuntatiede), 31 (tilastotiede) ja 38. Alhaisimmat lainauskiertoluvut uuden Oulun kirjastoissa olivat luokilla 30, 32 (valtio-oppi, politiikka) ja 39 (maanpuolustus). Luokan 32 lainauskiertoluvut olivat myös Joensuussa alhaisia.

Pääluokan 3 suurimmat lainauskiertoluvut uuden Oulun kirjastoissa olivat luokilla 44 (Keski-Eurooppa), 45 (Brittein saaret) ja 46 (Etelä Eurooppa). Huonoimmat lainauskiertoluvut olivat luokilla 40 (maantiede), 42 (Suomi) ja 49 (kansatiede, kulttuuriantropologia). Joensuun arviointiraportin tulokset olivat tämän pääluokan osalta samanlaisia.

Uuden Oulun kirjastojen suurimmat lainauskiertoluvut pääluokassa 6 olivat luokilla 61 (ATK, tietotekniikka, viestintäteknikka), 65 (käsityö, kotiteollisuus) ja 69 (liiketalous, markkinointi, kauppa, liikenne). Alhaisimmat lainauskiertoluvut olivat luokilla 60 (sovelletut tieteet), 63 (kaivannaisteollisuus, kemianteollisuus) ja 64

(puunjalostusteollisuus, tekstiiliteollisuus, nahkateollisuus, hienomekaaninen teollisuus). Joensuussa pääluokasta kuusi saatiin samanlaisia tuloksia.

Yleisten kirjastojen laatusuosituksen mukaan poistojen määrän tulisi olla 8 % kokoelmasta. Vuonna 2008 luokissa 20 (yleinen uskontotiede), 23 (dogmatiikka, kristillinen etiikka), 24 (kristillinen hartauskirjallisuus), 28 (kristilliset kirkot ja yhteisöt, kirkkohistoria), 29 (ei-kristilliset uskonnot ja mytologiat), 64 (puunjalostusteollisuus, tekstiiliteollisuus, nahkateollisuus, hienomekaaninen teollisuus) ja 65 (maa- ja metsätalous, elintarviketeollisuus, biotekniikka) yksikään tutkituista kirjastoista ei yltänyt suosituksen tasolle poistojen osalta. Toisaalta joissakin luokissa yli puolet kirjastoista ylsi suosituksen tasolle. Hyvät poistoluvut olivat esimerkiksi luokissa 41 (Eurooppa), 44 (Keski-Eurooppa), 45 (Brittein saaret), 46 (Etelä-Eurooppa), 48 (muut maanosat) ja 60 (sovelletut tieteet). Oulunsalon kirjaston poistoluvut nousivat suosituksen tasolle vain luokassa 47 (Itä-Eurooppa).

Vuonna 2010 oli seitsemän luokkaa, joissa vain yksi tutkituista kirjastoista nousi suosituksen tasolle poistojen suhteen. Luokat olivat 30 (yleinen yhteiskuntatiede), 32 (valtio-oppi), 34 (aluesuunnittelu, aluepolitiikka), 36 (taloustiede, kansantaloustiede), 40 (maantiede), 46 (Etelä-Eurooppa) ja 66 (rakennustekniikka). Luokat, joissa vähintään puolet tutkituista kirjastoista vastasi suositeltua poistomäärää, olivat 23 (dogmatiikka, kristillinen etiikka), 24 (kristillinen hartauskirjallisuus), 25 (käytännöllinen teologia), 33 (oikeustiede), 60 (sovelletut tieteet) ja 61 (ATK, tietotekniikka, tietoliikenne, viestintäliikenne). Myös vuonna 2010 Oulunsalon kirjaston poistoluvut nousivat suosituksen tasolle vain luokassa 47 (Itä-Eurooppa).

Vuonna 2012 oli kolme luokkaa, joissa vain yksi tutkituista kirjastoista vastasi suositusta poistojen suhteen. Luokat olivat 39 (maanpuolustus), 49 (kansatiede, kulttuuriantropologia) ja 63 (kaivannaisteollisuus, kemianteollisuus). Luokat, joissa yli puolet tutkituista kirjastoista vastasi poistosuositusta, olivat 33 oikeustiede), 40 (maantiede), 44 (Keski-Eurooppa), 45 (Brittein saaret), 46 (Etelä-Eurooppa), 60 (sovelletut tieteet), 61 (ATK, tietotekniikka, tietoliikenne, viestintäliikenne) ja 62 (metalliteollisuus, konetekniikka, liikennevälineet, sähkötekniikka).

Haukiputaan kirjaston poistoluvut vuonna 2012 olivat paljon paremmat verrattuna vuoteen 2008. Vuonna 2008 Haukiputaan kirjaston poistoluvut vastasivat suositusta vain neljän luokan osalta, kun vuonna 2012 suositusta vastasi 27 luokkaa.

8 POHDINTA

Opinnäytetyöni tavoitteena oli tutkia uuden Oulun kirjastojen tilastoja lainauksen, lainauskierron ja poistojen osalta. Tilastojen kokoamisen tarkoituksena on auttaa uuden Oulun kirjastoja kehittämään kokoelmaansa. Tilastot sain Oulun kaupunginkirjaston käyttämän PallasPro-kirjastojärjestelmän tilasto-ohjelmasta. Aiheen opinnäytetyöhöni sain Oulun kaupunginkirjastolta, kun kerroin, että halusin opinnäytetyöni aiheen liittyvän jotenkin kokoelmatyöhön. Tilaajalta sain ohjeet, mitä tietokirjaluokkia tulisi tutkia ja mistä näkökulmasta. Lisäksi sain tilaajalta ohjeen tutkia tilastoja vuosien 2008, 2010 ja 2012 osalta.

Tietoperustan kirjoitus oli työni haastavin osuus. Kirjoittamiseen kului paljon aikaa ja suunniteltu aikatauluni venyi aika paljon juuri tietoperustan takia. Päästyäni itse työhön käsiksi, eli tilastojen koostamiseen, työ alkoi edetä nopeasti. Kävin ensin Oulun pääkirjastolla kopioimassa tarvitsemäni tilastot, jonka jälkeen muokkasin ne pylväsdiagrammeiksi. Pääkirjaston työntekijät auttoivat minua saamaan Kiimingin, Haukiputaan ja Oulunsalon tilastot vuosilta 2008 ja 2010, koska ne piti pyytää suoraan kyseisiltä kirjastoilta.

Työssäni olisin voinut etsiä ulkomaalaisia lähteitä, jotka jäivät kokonaan puuttumaan työstäni. Haasteena olisi kuitenkin ollut löytää relevantteja lähteitä, joilla olisi ollut suora yhteys työhöni. Pohjoismaiden kirjastojen kokoelmien arvioinnit olisivat olleet kenties lähimpänä omaa työtäni.

Työni lopputulokseen olen tyytyväinen, vaikka jouduin muuttamaan alkuperäisiä suunnitelmiani. Mielestäni täytin tilaajan toiveet työni suhteen. Opinnäytetyötä tehdessäni opin käyttämään PallasPron tilasto-ohjelmaa ja käsittelemään saatuja tilastotietoja haluamallani tavalla. Kirjoittamisen aikana huomasin myös sen miten hankala aikataulussa on pysyä, varsinkin jos kirjoittamiseen tulee pitkä tauko.

Jatkotutkimuksen aiheena voisi tehdä vastaavia tilastovertailuja niistä uuden Oulun kirjastoista, joita tässä tutkimuksessa ei ollut otettu mukaan. Tutkimuksen kohteeksi voisi myös ottaa eri tietokirjaluokkia. Tilastoista voisi tutkia hankintojen määrää tai yleensäkin eri kokoelmien laajuutta. Jatkotutkimuksessa tutkittava ajanjakso voisi olla laajempi, esimerkiksi kymmenen vuotta.

LÄHTEET

Haukiputaan kunta. 2012. Kirjasto. Hakupäivä 6.11.2012 <http://www.haukipudas.fi/sivu/fi/kuntapalvelut/kirjastot/>.

Joensuun seutukirjasto. 2011. Joensuun seutukirjaston kokoelmien arviointi = JASKA. Hakupäivä 10.12.2012 <http://www.jns.fi/dman/Document.phx?documentId=vc11111144127117&cmd=download>.

Juvonen, A. 2011. Selvitys Vaski-kirjastojen kokoelmista. Turun ammattikorkeakoulu. Kirjasto- ja tietopalvelun koulutusohjelma. Opinnäytetyö.

Kirjastot.fi. 2008. Kaakkurin lähikirjasto avattiin Oulussa. Hakupäivä 5.11.2012 <http://www.kirjastot.fi/fi-FI/ajankohtaista/tiedote/?groupId=20d4fcc2-3703-4dd6-9848-969083bcb820&announcementId=972c9b0b-30bd-4b57-9318-4fe99040f421>.

Kortelainen, T. 2003. Kirjastojen arviointi ja osaamisen jakaminen seutuyhteistyönä : pohjoisten kirjastojen arviointi- ja kehittämisprojekti Parkki. Helsinki : BTJ Kirjastopalvelu.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, kulttuuriyksikkö. 2012. Suomen yleisten kirjastojen tilastot. Hakupäivä 20.11.2011 <http://tilastot.kirjastot.fi/fi-fi/perustilastot.aspx?AreaKey=Y2011T1N1>.

Opetusministeriö, Kulttuuriyksikkö. 2012 Verkko YKL. Hakupäivä 5.11.2012 <http://ykl.kirjastot.fi/fi-FI/paaluokat/>.

Oulun kaupunki. 2012a. Aineiston varaaminen. Hakupäivä 4.12.2012 <http://www.ouka.fi/oulu/kirjasto/varaaminen>.

Oulun kaupunki. 2012b. Lainaaminen ja maksut. Hakupäivä 3.12.2012
<http://www.ouka.fi/oulu/kirjasto/lainaaminen-ja-maksut>.

Oulun kaupunki. 2012c. Oulun kaupunginkirjaston toimipisteet. Hakupäivä
3.12.2012 http://www.ouka.fi/oulu/kirjasto/kirjastot_ja_aukiolot.

Oulun kaupunki. 2012d. Tietoa uudesta Oulusta. Hakupäivä 5.11.2012
<http://www.ouka.fi/oulu/uusi-oulu/mallisivu-peruspohjalla>.

Wilén, R. & Kortelainen, T. 2007. Kirjastokokoelmien kehittämisen ja arvioinnin
perusteet : teoria, menetelmät, käytäntö. Helsinki : Yliopistopaino.

Yleisten kirjastojen laatusuositus. 2011. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu
2010:20.

LIITTEET

Pääluokat 2, 3, 4 ja 6 YKL:n luokituksen mukaan

LIITE 1

- 2 Uskonto
  - 20 Yleinen uskontotiede
  - 21 Uskonnonfilosofia
  - 22 Raamattu. Raamatuntutkimus
  - 23 Dogmatiikka. Kristillinen etiikka
  - 24 Kristillinen hartauskirjallisuus
  - 25 Käytännöllinen teologia
  - 26 Kristillinen lähetystyö
  - 28 Kristilliset kirkot ja yhteisöt. Kirkkohistoria
  - 29 Ei-kristilliset uskonnot ja mytologiat

  - 3 Yhteiskunta
  - 30 Yleinen yhteiskuntatiede
  - 31 Tilastotiede
  - 32 Valtio-oppi. Poliitiikka
  - 33 Oikeustiede
  - 34 Aluesuunnittelu. Aluepolitiikka
  - 35 Hallinto
  - 36 Taloustiede. Kansantaloustiede
  - 37 Sosiaalipolitiikka
  - 38 Kasvatus. Opetus. Kasvatustiede
  - 39 Maanpuolustus

  - 4 Maantiede. Matkat. Kansantiede
  - 40 Maantiede
  - 41 Eurooppa
  - 42 Suomi
  - 43 Pohjoismaat
  - 44 Keski-Eurooppa
  - 45 Brittein saaret
  - 46 Etelä-Eurooppa
  - 47 Itä-Eurooppa
  - 48 Muut maanosat
  - 49 Kansatiede. Kulttuuriantropologia

  - 6 Tekniikka. Teollisuus. Käsityö. Maa- ja metsätalous. Kotitalous. Liiketalous. Liikenne
  - 60 Sovelletut tieteet
  - 61 ATK. Tietotekniikka. Tietoliikenne. Viestintätekniikka
  - 62 Metalliteollisuus. Konetekniikka. Liikennevälineet. Sähkötekniikka
  - 63 Kaivannaisteollisuus. Kemianteollisuus
  - 64 Puunjalostusteollisuus. Tekstiiliteollisuus. Nahkateollisuus. Hienomekaaninen teollisuus
  - 65 Käsityö. Kotiteollisuus
  - 66 Rakennustekniikka
  - 67 Maa- ja metsätalous. Elintarviketeollisuus. Biotekniikka
  - 68 Kotitalous. Laitotalous
  - 69 Liiketalous. Markkinointi. Kauppa. Liikenne
- (Opetusministeriö, Kulttuuriyksikkö. 2012, hakupäivä 5.11.2012.)